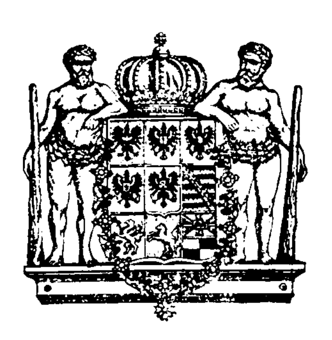
PREUSSISCHE STATISTIK.

(Amtliches Quellenwerk.)

HERAUSGEGEBEN IN ZWANGLOSEN HEFTEN

VOM

KÖNIGLICHEN STATISTISCHEN BUREAU IN BERLIN.

XV.

Klimatologie von Norddeutschland

nach den Beobachtungen

des preussischen Meteorologischen Instituts

von

1848 bis incl. **1867**.

I. Abtheilung:

Luftwärme.

Veröffentlicht von **H. W. Dove.**

Mit 1 lithographirten Tafel.

BERLIN, 1868.
VERLAG: ERNST KUEHN'S STATISTISCHES SEPARAT-CONTO.

Seit der Gründung des Preufsischen meteorologischen Instituts im Jahre 1848 sind 20 Jahre verflossen. Es erscheint zweckmäfsig, das in diesem Zeitraum gewonnene Beobachtungsmaterial einer neuen Berechnung zu unterwerfen, um auf diese Weise eine klimatologische Grundlage zu gewinnen, von welcher aus die einzelnen Jahrgänge erst in ihrer besonderen Eigenthümlichkeit beurtheilt werden können.

Die Zahl der preufsischen Stationen hat sich seit dem Beginn des Instituts vermehrt, aufserdem haben sich andere deutsche Staaten demselben angeschlossen, so dafs es Norddeutschland umfafst und aufserdem nach Süddeutschland übergreift. In welcher Weise, geht aus dem folgenden Verzeichnisse der Stationen hervor, von denen die in Parenthese eingeschlossenen jetzt nicht thätig sind.

Preufsische Stationen 76 (16).

1. Ostpreufsen: Memel, Tilsit, Claussen (vor 1851 Arys), Mehlauken (vorher Neu-Sternberg), Königsberg.
2. Westpreufsen: Danzig, Hela, (Neufahrwasser), (Neukrug und Schöneck), (Schöneberg), Conitz.
3. Pommern: Lauenburg, (Colberg), Cöslin, Regenwalde, Stettin, Puttbus, (Stralsund).
4. Posen: Bromberg, Posen.
5. Schlesien: Ratibor, (Rokittnitz), (Neisse), Breslau, Zechen bei Bajanowo, Landeck, Eichberg bei Hirschberg, Kirche Wang am Abhang der Schneekoppe, Görlitz, Landskrone, Reichenbach.
6. Brandenburg: Berlin, Frankfurt a. O., (Potsdam).
7. Sachsen: Torgau, Halle, Mühlhausen, Erfurt, (Ziegenrück), Heiligenstadt, Wernigerode, Brocken, Salzwedel.
8. Hessen: Kassel, Altmorschen, Marburg, Fulda, Hanau und Frankfurt a. M.
9. Hannover: Hannover, Göttingen, Clausthal, Lüneburg, Otterndorf, Lingen, Emden, Norderney und Heppens.
10. Schleswig-Holstein: Altona, Kiel, Neumünster, Woltersmühle, Flensburg, Sylt, Husum, Meldorf, Glückstadt, Neustadt an der Ostsee, Segeberg, Gram.
11. Westphalen: Gütersloh, (Paderborn), Olsberg, Arnsberg, Münster.
12. Rheinland: Cleve, Crefeld, Cöln, (Bonn), (Coblenz), Boppard, Kreuznach, (Neunkirchen), Trier, Jülich, Saarbrücken.
13. Hohenzollern: Hechingen, Burg Hohenzollern, (Sigmaringen).

Stationen in Mecklenburg-Strehlitz 1 (2).

Hinrichshagen, (Neu-Brandenburg), (Neu-Strehlitz).

Stationen in Mecklenburg-Schwerin 6 (2).

Schwerin, Schönberg, Rostock, (Sülz), Poel, Wustrow, (Goldberg), Marnitz.

Stationen in Anhalt 1 (1).

(Ballenstedt), Bernburg.

Freie Reichsstädte 3.

Lübeck, Hamburg und Cuxhaven eben zugetreten.

Stationen in Oldenburg 6.

Eutin, Elsfleth, Oldenburg, Jever, Löningen, Birkenfeld.

Stationen in Sachsen 24 (2).

Gorisch, Riesa, Leipzig, Meissen, Dresden, Zwenkau, (Klix), Wermsdorf, Gröditz, Bautzen, Zittau, Zwickau, Chemnitz, Königstein, Plauen, Hinter-Hermsdorf, Grüllenburg, Freiberg, (Schwarzenberg), Elster, Annaberg obere und untere Stadt, Rehefeld, Georgengrün, Reitzenhain, Oberwiesenthal.

Stationen in Schwarzburg 3.

Sondershausen, Arnstadt, Grofsbreitenbach.

Stationen in Würtemberg 12.

Stuttgard, Heilbronn, Freudenstadt, Calw, Ulm, Schopfloch, Heidenheim, Issny, Friedrichshafen, Hohenheim, Canstadt, Mergentheim.

Stationen in Hessen-Darmstadt 1 (1).

Darmstadt, (Giefsen).

Die jetzt an den alphabetisch geordneten Stationen thätigen Beobachter, deren aufopfernder Hingebung die Ergebnisse der Arbeiten des meteorologischen Instituts zu verdanken sind, sind folgende Herren:

Aachen . . . . Medicinalrath Schaper.
Altmorschen . . . . Dr. Dietrich.
Altona . . . . Oberlehrer Dr. Scharenberg.
Annaberg ob. Stadt . Dr. Stössner.
Annaberg unt. Stadt . Dr. Lindemann.
Arnsberg . . . . . . Oberlehrer Dr. Féaux.
Arnstadt . . . . Apotheker Dr. Lucas.
Bautzen . . . . Seminardirector Leuner.
Berlin . . . . Prof. Dr. Arndt.
Bernburg . . . . . . Prof. Dr. Suhle.

Birkenfeld . . . . . . Dr. Steinhäuser.
Boppard . . . . Badeinspector Loch.
Breslau . . . . Observator Dr. Güuther.
Brocken . . . . Brockenwirth Köhler.
Bromberg . . . . . . Oberlehrer Dr. Heffter.
Calw . . . . Oberamtsarzt Dr. Müller.
Canstadt . . . . Badearzt Dr. Rühle.
Chemnitz . . . . . . Dr. Hänsel.
Clausthal . . . . . . Oberlehrer Schoof.
Cleve . . . . Oberlehrer Dr. Felten.

Cöln . . . . Oberlehrer Dr. Garthe.
Cöslin . . . . Oberlehrer Dr. Taegert.
Conitz . . . . Gymnasiallehrer Paszotta.
Crefeld . . . . Director Dr. Lohse.
Cuxhaven . . . . . . Frey.
Danzig . . . . Director Dr. Strehlke.
Darmstadt . . . . . . Grofsherz. Catasteramt.
Dresden . . . . Hauptmann Dr. Kahl.
Dürkheim . . . . . . Oberlehrer Rühl.
Eichberg . . . . Krieg, Dirigent der Papierfabrik.

Elster . . . . Cantor Uhlig.
Emden . . . . Oberlehrer Dr. Prestel.
Erfurt . . . . Realschuldirector Dr. Koch.
Eutin . . . . Oberlehrer Kirchmann.
Flensburg . . . . . . Gymnasiallehrer Schnack.
Frankfurt a. M. . . Physikalischer Verein.
Frankfurt a. O. . . . Director Dr. Sauer.
Freiberg . . . . A. Bellmann.
Freudenstadt . . . . Reallehrer Munz.
Friedrichshafen . . . Telegraphist Häfeln.

Fulda . . . . Dr. Gutberlet.
Georgengrün . . . . Oberförster Schulze.
Glückstadt . . . . . . Lehrer Baurmeister.
Görlitz . . . . R. Peck, Sekr. d. Lausitzer Gesellschaft.
Göttingen . . . . . . Prof. Dr. Listing.
Gohrisch . . . . Oberförster Roch.
Gram . . . . Dr. Reimers, Physikus.
Grofsbreitenbach . . Gymnasiallehrer W. Bertram.
Gröditz . . . . Pastor Ebert.
Grüllenburg . . . . . Oberförster Dost.
Gütersloh . . . . . . Sanitätsrath Dr. Stohlmann.
Halle . . . . Mechaniker Kleemann.

Hamburg . . . . . . v. Freeden, Director der Seewarte.
Hanau . . . . Dr. v. Möller, Medicinalrath.
Hannover . . . . . . Begemann, Lehrer a. d. Thierarzneisch.
Hechingen . . . . . . Telegraphenbeamter Poetz.
Heidenheim . . . . . Dr. Neubold.
Heilbronn . . . . . . Ottenbacher, Hausmeister im Paulinen-Hospital.
Heiligenstadt . . . . Lehrer F. Honcamp.
Hela . . . . Pfarrer Hardt.
Heppens . . . . Stabsarzt Dr. Hoepffner.

Hinrichshagen . . . Pfarrer Prozell.
Hinter-Hermsdorf . Oberförster Schlegel.
Hohenheim . . . . . Prof. Dr. Lommel.
Hohenzollern . . . . Wolf.
Husum . . . . Dr. Mathiessen, Subrector.
Issny . . . . Lehrer Claus.
Jever . . . . Lehrer Hullmann.
Jülich . . . . E. J. Dorst, Particulier.
Kassel . . . . Dr. Möhl.
Kiel . . . . Prof. Dr. Karsten.

Königsberg . . . . . Prof. Dr. Luther, Direct. d. Sternwarte.
Königstein . . . . . . Hauptmann Wehrhan.
Kreuznach . . . . . . Oberlehrer Dr. Dellmann.
Landskrone . . . . . Gastwirth Frentzel
Landeck . . . . Dr. med. Schütze, Badearzt.
Lauenburg . . . . . . Oberlehrer Th. Herr.
Leipzig . . . . Prof. Dr. Bruhns, Direct. d. Sternwarte.
Lingen . . . . Lehrer Strodthoff.
Löningen . . . . Apotheker König.
Lübeck . . . . Navigationslehrer Thiel.

Lüneburg . . . . . . Dr. Kohlrausch.
Marburg . . . . Prof. Dr. Melde.
Marnitz . . . . H. Tarnke.
Mehlauken . . . . . Kreisrichter Pensky.
Meissen . . . . C. Gebauer.
Meldorf . . . . Lehrer Dr. Grühn.
Memel . . . . Oberlehrer Dr. Sanio.
Mergentheim . . . . Stadtpfarrer Müst.
Mühlhausen . . . . . Apotheker Klug.
Münster . . . . Prof. Dr. Heiss.

Neumünster . . . . . Dr. med. Wallichs.
Neustadt a. O. . . . Apotheker Martens.
Norderney . . . . . . Dr. J. H. Lohmann.
Oberwiesenthal . . . Forstinspector Heinicke.
Oldenburg . . . . . . Conrector Osterbind.
Olsberg . . . . Amtmann Weddige.
Otterndorf . . . . . . Lehrer Kuhlmann.
Plauen . . . . Dr. Hoffmann.
Poel . . . . Pfarrer Hempel.
Posen . . . . Oberlehrer Dr. Magener.
Puttbus . . . . Prof. Dr. Brehmer.
Ratibor . . . . Conrector Fülle.

Reichenbach	Lehmann, Rentier.
Reitzenhain	Oberförster Täger.
Regenwalde	Lehrer Husadel.
Rehefeld	Oberförster Zimmer.
Riesa	Telegraphen-Vorstand Pinkert.
Rostock	Prof. Dr. Karsten.
Saarbrücken	Bergassessor Baentsch.
Salzwedel	Apotheker Grube.
Schönberg (Mecklb.)	Director Dr. Wittmütz.
Schopfloch	Pfarrer Rau.
Schwerin	Ministerialrath Dr. Dippe.
Segeberg	Seminarlehrer Dr. Buttel.
Sondershausen	Rechtsanwalt Chop.
Stettin	Rector Heſs.
Stuttgard	Präceptor A. Fischer.
Sylt	Dr. Jenner, Badearzt.
Tilsit	Oberlehrer Heidenreich.
Torgau	Oberlehrer Bathe.
Trier	Prof. Flesch.
Ulm	Institutslehrer Beusch.
Wang	Pastor Klotz.
Wermsdorf	Forstinspector v. Brandenstein.
Wernigerode	Oberlehrer Hertzer.
Woltersmühle	Gohrbandt, Lehrer am landwirthsch. Institut.
Wustrow	Navigationsschuldirector Schütz.
Zechen	Lehrer Gube.
Zittau	Prof. Dr. Dietzel.
Zwenkau	Oberförster Lomler.
Zwickau	Lehrer Meier.

Abgesehen von den Stationen, wo nur Regenmesser aufgestellt wurden, sind also überhaupt an 160 Stationen Beobachtungen angestellt worden, von denen jetzt 134 noch in Thätigkeit sind, nämlich 76 preuſsische, 44 norddeutsche und 13 süddeutsche. Es hatte sich nämlich früher, ohne einem eigenen Beobachtungssystem anzugehören, Manheim in Baden angeschlossen, Salzuflen in Lippe-Detmold, und das jetzt noch thätige Dürkheim in der bairischen Pfalz. Der Anschluſs von Baden mit neu einzurichtenden Stationen wird Ende dieses Jahres erfolgen, auch Braunschweig eintreten. Das gleichzeitig mit dem Preuſsischen in Oesterreich gegründete meteorologische Institut umfaſste im Jahre 1865 im Kaiserstaat 127 Stationen und eine in Valona in Albanien, nämlich 7 in Oberösterreich, 7 in Niederösterreich, 2 in Salzburg, 11 in Steiermark, 23 in Kärnten, 3 in Krain, 2 im Küstenland, 11 in Tirol und Voralberg, 15 in Böhmen, 7 in Mähren, 2 in Schlesien, 7 in Galizien, 3 in Dalmatien, 1 in Venezien, 18 in Ungarn, 2 in Croatien und Slavonien, 5 in Siebenbürgen, 1 in der Militärgränze und 1 in der Bukowina. Ganz Deutschland ist also von zwei nach SO hin seine Grenzen weit übergreifenden Beobachtungsnetzen umfaſst, in welchen bisher Baiern allein eine Lücke bildete, wo aber neuerdings ebenfalls auf Forststationen Beobachtungen unter der Leitung des Professor Ebermayer angestellt werden.

Was diese beiden Beobachtungssysteme betrifft, so ist für die aus ihnen abzuleitenden Ergebnissen eine wesentliche Erleichterung, daſs die Eintheilung der Barometer nach dem altfranzösischen Maaſs, die Theilung der Thermometer nach der Réaumur'schen Scale, die Angabe der Regenhöhe in pariser Zoll und Linien in beiden übereinstimmend ist. Auch ist die für das Studium der nicht periodischen Veränderungen und für die Bestimmung der mittleren Wärme vorzugsweise geeignete Wahl der Beobachtungsstunden 6, 2, 10 die überwiegende. Für kürzere Zeitabschnitte als die Eintheilung in Monate ist, so lange die mittleren Werthe täglicher Mittel noch nicht mit Sicherheit bestimmt werden können, die Eintheilung des Jahres in 73 unabhängig von der Monatstheilung durchgezählte fünftägige Mittel entschieden die zweckmäſsigste, welche Mittel natürlich mit dem ersten Januar zu beginnen haben, wenn die auf sie begründeten Rechnungen sich an die älteren bereits in dieser Weise berechneten Beobachtungsreihen anschlieſsen sollen. Herr Kreil und Herr Jelinek, der frühere und der jetzige Director des österreichischen Beobachtungssystems, Herr Oberstudienrath Dr. Plieninger und Prof. Schoder in Würtemberg, Herr Ministerialrath Dippe in Schwerin, Herr Director Bruhns in Leipzig, die statistischen Bureaus in Oldenburg und Darmstadt, haben sich dieser Eintheilung angeschlossen. Für spätere Untersuchungen der Verbreitung anomaler Witterungserscheinungen werden daher die fünftägigen Mittel von 300 auf einen Flächenraum von 18000 Quadratmeilen vertheilten Stationen bereits berechnet vorliegen.

Die Veröffentlichung sämmtlicher Beobachtungen, selbst nur der Tagesmittel, wird bei einer erheblichen Anzahl von Stationen schlieſslich so kostspielig, daſs an vielen Stellen man davon hat absehen müssen, nachdem dieselbe eine Reihe von Jahren durchgeführt worden war. Der im Jahre 1851 von mir erschienene Bericht über die in den Jahren 1848—1849 auf den Stationen des meteorologischen Instituts im Preuſsischen Staate angestellten Beobachtungen Fol. ist daher für die Veröffentlichungen der täglichen Mittel der einzige geblieben. Die späteren Jahrgänge enthalten nur die fünftägigen und Monatsmittel. Dasselbe gilt für das österreichische System, bei welchem aber nicht 2, sondern 9 Jahrgänge täglicher Beobachtungen erschienen sind, 1848—1858. Seit dieser Zeit wurden ebenfalls zuerst nur die monatlichen, jetzt auch die fünftägigen Mittel veröffentlicht. Es wird daher ein immer dringenderes Bedürfniſs sich darüber zu verständigen, in welcher Weise die täglichen Mittel, wenn sie nicht einzeln bekannt gemacht werden können, zu gröſseren Ganzen zusammengefaſst werden sollen. Nur monatliche Mittel werden jetzt publicirt in England von 57 Stationen, in Schottland von 83, in Belgien von 4, in Spanien von 27, in den Vereinigten Staaten von 142, nämlich in Maine 5, New Hampshire 2, Vermont 4, Massachusetts 15, Rhode Island 1, Connecticut 4, New York 24, New Jersey 12, Pennsylvania 19, Maryland 6, Virginia 5, West-Virginia 4, North-Carolina 6, Süd-Carolina 2, Georgia 1, Alabama 5, Florida 3, Texas 3, Louisiana 1, Missisippi 2, Tenesse 4, Kentucky 3, Ohio 22, Michigan 8, Indiana 6, Ilinois 19, Wis-

consin 11, Minnesota 4, Jowa 23, Missouri 6, Kansas 6, Nebraska 4, Utah 2. Tägliche Beobachtungen und monatliche Mittel daraus erscheinen von 73 Stationen des Schweizer Beobachtungssystems, 8 des niederländischen, 8 des norwegischen, 34 des französischen, 38 des italienischen, und von dem russischen, welche in manchen Jahren die Zahl 40 erreichen. Die 15 Stationen des schwedischen Systems veröffentlichen hingegen keine Monatsmittel, sondern aufser den täglichen nur fünftägige, die aber, da sie mit dem 1. jeden Monats beginnen, das Jahr in 72 Abschnitte theilen, die nur theilweise im Januar, April und Mai mit den fünftägigen Mitteln des preufsischen und österreichischen Systems zusammentreffen. Da man in Italien zehntägige Mittel eingeführt hat, so lassen sich die schwedischen fünftägigen auf diese reduciren.

So wenig Uebereinstimmung als in den Abschnitten des Jahres zeigt sich auch in der Wahl der Beobachtungsstunden. In den Vereinigten Staaten sind die alten Manheimer Stunden 7, 2, 9 eingeführt. Für Italien sind diese 9, 3, 9, in der Schweiz 7, 1, 9, in Schweden 8, 2, 9, in Norwegen 8, 2, 8, während auf den russischen Stationen, wo nicht stündlich beobachtet wird, die Stunden 6, 2, 10 und 7, 2, 9 vorwalten. Dieser Uebelstand läfst sich schwer beseitigen, da bei der in verschiedenen Ländern verschiedenen Lebensweise die in einem bestimmten Lande für die Beobachter bequem einzuhaltenden Stunden es in einem anderen nicht sind.

Bei der in der gemäfsigten Zone verhältnifsmäfsig kleinen täglichen Veränderung des Luftdrucks ist für das Barometer die Wahl der Beobachtungsstunden nicht von der Bedeutung, wie für das Thermometer, die mittlere Wärme des Tages entspricht so genau $\frac{1}{3}(6+2+10)$ oder $\frac{1}{4}(7+2+2.9)$, dafs in dem preufsischen Beobachtungssystem an die so berechneten Tagesmittel der Wärme keine weitere Correction angebracht worden ist. Für die an diese und andere Stunden anzubringenden Correctionen liefern die vielstündlichen Beobachtungen von Crefeld, Schwerin, Stettin, Halle, Mühlhausen, Berlin, Königstein, Prag, Wien, Salzburg, Kremsmünster, München und Hechingen die numerischen Daten.

Es handelt sich nun darum, wie die in den einzelnen Beobachtungsstunden erhaltenen Aufzeichnungen zu verwerthen sind, um die klimatischen Verhältnisse der einzelnen Länder festzustellen und durch Vereinigung derselben schliefslich einen Ueberblick über die ganze Erdoberfläche zu gewinnen. Die Beantwortung dieser Frage zerfällt in zwei Abtheilungen, nämlich in die der Bearbeitung des Materials eines und desselben Beobachtungssystems und die Weise, wie verschiedene Systeme untereinander zu verbinden sind.

Aus den von mir seit 1838 in den Schriften der Berliner Akademie veröffentlichten Untersuchungen über die nicht periodischen Veränderungen der Temperaturvertheilung auf der Oberfläche der Erde hat sich ergeben und ist durch analoge Arbeiten von Buys Ballot und Jelinek bestätigt worden, dafs die Abweichungen eines bestimmten Jahres von dem aus vielen Jahren bestimmten Mittel des entsprechenden Zeitraumes nicht local auftreten, sondern über grofse Strecken der Erdoberfläche verbreitet sind, wie besonders aus den von mir veröffentlichten Karten der thermischen Isametralen hervorgeht. Diese Abweichungen erreichen an einer bestimmten Stelle einen gröfsten Werth, von dem sie seitlich hin abnehmen, um in einer gröfseren Entfernung in Abweichungen von entgegengesetztem Zeichen überzugehen. Dadurch wird es möglich wenige Jahre umfassende Beobachtungsreihen in der Weise zu verbessern, dafs sie als längere angesehen werden können. Ist z. B. an der Station A in dem ganzen Zeitraum 1848—1867 beobachtet worden, an der benachbarten Station B nur von 1850—1860, so berechnet man auch für A das Mittel aus 1850—1860. Der Unterschied der beiden für A gewonnenen Mittel aus 1848—1867 und 1850—1860 ist dann die an B anzubringende Correction, um sie auf den zwanzigjährigen Zeitraum zu reduciren. In früheren Veröffentlichungen der Arbeiten des Instituts habe ich die Stationen zuerst auf 12jährige, dann auf 15jährige Zeiträume reducirt. Dies geschieht jetzt unter Mitwirkung des Herrn Doergens, da die Rechnungen allein zu bewältigen mir nicht mehr möglich war, für den zwanzigjährigen Zeitraum 1848—1867.

Welche benachbarte Station für diese Correction anzuwenden am zweckmäfsigsten sei, geht natürlich daraus hervor, in welcher Weise die Abweichungen bestimmter Jahre ineinander übergehen; Untersuchungen, deren Ergebnisse in früheren Publicationen vorliegen. Dennoch ist dabei eine gewisse Willkühr kaum zu vermeiden. Daher scheint es mir nothwendig, nicht nur die auf einen und demselben Zeitraum reducirten Werthe zu veröffentlichen, sondern auch die directen aus den Beobachtungen selbst sich ergebenden Werthe.

Die 40 besonders paginirten Seiten enthalten die directen Beobachtungen der Temperatur. Um übersichtlich zu machen, an welchen Stationen gleichzeitig beobachtet wurde, ist den numerischen Werthen der einzelnen Stationen schliefslich eine Tafel hinzugefügt, bei welcher die Ueberschriften der 20 lothrechten Spalten die einzelnen Jahre des ganzen Zeitraumes 1848—1849 bezeichnen, die horizontalen Striche für jede Station die Dauer der Beobachtungen ersichtlich machen. An den mit Sternchen bezeichneten Stationen wurde bereits vor 1848 beobachtet.

Das Ergebnifs der Reductionen enthält die hier unmittelbar folgende Tafel, zu deren Erläuterung noch folgendes dienen möge. In der letzten die Anzahl der Jahre enthaltende Spalte bezeichnet die in Parenthese geschlossene 20, dafs die Station auf den Zeitraum 1848—1867 reducirt ist, die unmittelbar vorhergehende Zahl die Reihe der Jahre, welche für beide verglichene Stationen gleichzeitig waren.

Die Beobachtungen des Instituts beruhen auf den Ablesungen wiederholt verglichener Instrumente. Das kann man nicht von den älteren Reihen sagen, welche aus früheren Zeiten von mehreren Stationen vorliegen. Es schien mir nun von Interesse zu wissen, wie diese älteren Bestimmungen sich zu den neueren verhalten, nicht um die Frage zu

beantworten, ob eine Veränderung der klimatischen Verhältnisse bemerkbar sei, was eben erst später sich wird entscheiden lassen, wenn lange Beobachtungsreihen mit verglichenen Instrumenten vorliegen, sondern um überhaupt zu sehen, ob die Abweichungen jener älteren Bestimmungen von den jetzt gewonnenen erheblich seien oder nicht. Dies ist der Grund, warum ich in die folgende Tafel auch ältere Bestimmungen aufgenommen, natürlich bei abweichenden Beobachtungsstunden verbessert für die tägliche Veränderung.

Die Uebereinstimmung besonders der Jahresmittel ist gröfser als ich erwartet hatte. Der Zeitraum 1848—1867 schliefst sich also nahe an die aus sehr langen Reihen ermittelten Werthen an. Nur scheint der Januar etwas zu warm, so dafs als Compensation wieder einmal ein ungewöhnlich kalter erwartet werden darf, wie 1830, 1838, 1848, 1850.

Ein nicht zu beseitigender Fehler in Beziehung auf die Bestimmung der Temperatur ist die an manchen Stationen nicht zu vermeidende Rückstrahlung der Wärme von benachbarten Gebäuden. In für meteorologische Zwecke besonders construirten Observatorien kann dies vermieden werden, nicht aber in gegebenen Privatwohnungen. Bei der Aufstellung der Instrumente ist diesen natürlich die möglichst günstige Lage gegeben worden, so dafs die Thermometer, an welchen beobachtet wurde, stets gegen directe Bestrahlung, so viel wie es thunlich war, auch gegen indirecte Rückstrahlung geschützt wurden. Das letztere konnte aber bei den verschiedenen Stationen nicht in gleicher Weise erreicht werden. Im Allgemeinen kann dieser Einflufs aber nicht bedeutend sein, da mit Berücksichtigung der absoluten Höhe der Station die Uebereinstimmung der mittleren Werthe an benachbarten Stationen eine in der That überraschende ist.

Dieser locale Einflufs wird natürlich ein anderer, wenn die Localität, an welcher die Instrumente aufgestellt sind, eine andere wird.

Aber selbst, wo dies nicht der Fall ist, kann der Einflufs der gleichbleibenden Localität sich verändern, besonders im Innern von Städten, welche erheblich an äufseren Umfang zunehmen. Die über eine waldige Umgebung streichende Luft führt nicht dieselbe Wärme herbei, als die, welche über Häusermassen und Plätze strömt, welche an die Stelle der Bäume getreten sind. Im grofsen Ganzen der Atmosphäre schrumpfen aber diese durch Menschenhand hervorgerufenen Unterschiede zu verschwindenden Gröfsen zusammen, und dies sollte immer bedacht werden, dafs man ohne Berücksichtigung solcher Verhältnisse nach lange fortgesetzten Beobachtungen einer Station nicht sogleich von Veränderung des Klimas sprechen darf, wenn die Temperatur einen etwas veränderten Werth zeigt.

Die grofse Anzahl der Stationen läfst durch alle diese kleinen Abweichungen schliefslich dennoch die normale Vertheilung der Wärme klar hervortreten. Was man in der Astronomie durch sehr genaue Beobachtungen an wenigen Observatorien findet, erhält man in der Meteorologie bei localen Störungen durch Vervielfältigung der Stationen, deren Fehler sich gegenseitig abgleichen.

Die Stationen des Instituts sind durch den Druck unterschieden von denen, welche nicht demselben zugehörten, also vorzugsweise den vor 1848 thätigen. In der Aufeinanderfolge der Stationen politische Grenzen geltend zu machen, würde naturwidrig sein. Die Aufeinanderfolge ist im Allgemeinen von NO nach SW, natürlich mufste bei der Breite des Gebietes mitunter diese Richtung verlassen werden, um das seitlich gebliebene nachzuholen.

Für einen Anschlufs an andere Systeme können einige aus benachbarten in die Tafel aufgenommene Stationen dienen, z. B. Krakau, Bodenbach, Basel.

Die Jahreszeiten sind die gewöhnlichen meteorologischen, Winter = $\frac{1}{3}$(December + Januar + Februar) . . . . ., die Jahresmittel bestimmt aus den 12 Monatsmitteln.

Mittlere Temperaturen. (R.)

Namen der Stationsorte.	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
Memel	—2.75	—2.05	—0.52	3.58	8.05	11.95	13.54	13.12	10.33	6.65	1.71	—0.83
Tilsit	—3.76	—2.88	—0.68	4.14	9.03	12.99	14.25	13.36	10.17	5.95	0.65	—2.06
	—3.88	—3.02	—0.45	4.35	9.22	12.75	13.91	13.64	10.06	5.92	1.08	—1.81
Arys	—4.22	—3.59	—1.18	4.09	9.23	13.09	13.96	13.31	9.96	5.96	0.34	—2.73
	—4.48	—3.63	—0.92	4.04	9.48	12.82	13.85	13.49	10.05	5.85	0.50	—2.56
Neu-Sternberg	—3.06	—2.47	—0.83	4.09	8.85	12.87	13.55	13.33	9.89	6.00	0.91	—1.47
Königsberg	—2.98	—2.03	—0.15	4.36	8.64	12.47	13.75	13.36	10.44	6.57	1.30	—1.28
	—3.19	—2.14	—0.20	4.25	8.77	11.81	13.67	13.27	9.98	5.95	1.15	—1.06
Braunsberg	—2.70	—1.45	1.18	5.18	8.78	11.75	13.51	13.87	11.32	6.71	1.52	—1.09
Elbing	—2.59	—1.09	1.38	5.53	10.14	13.09	14.19	13.65	11.36	7.60	2.15	0.33
Danzig	—1.49	—0.29	1.19	5.10	8.84	12.90	14.22	13.70	10.85	7.28	2.28	0.11
	—1.82	—0.69	1.46	5.11	8.85	12.35	14.12	13.57	10.70	7.02	2.57	0.03
Hela	—1.25	—0.07	0.73	3.88	7.44	11.69	13.53	13.56	11.16	7.87	2.98	0.61
Schöneberg	—3.30	—2.28	—0.98	3.45	7.74	11.68	12.65	12.15	9.28	5.65	0.38	—1.86
Conitz	—2.98	—1.71	—0.12	4.47	8.87	12.86	13.71	12.93	9.81	6.05	0.74	—1.57
Lauenburg	—1.22	—0.45	1.07	4.85	8.75	12.58	13.51	13.50	10.61	7.41	2.20	—0.81
Cöslin	—1.73	—0.75	0.79	4.60	8.53	12.22	13.34	12.91	10.26	6.83	1.89	—0.92
Colberg	—1.22	—0.37	1.26	4.75	8.44	11.89	13.73	13.69	11.01	7.30	2.65	—0.19
Regenwalde	—1.57	—0.39	1.26	5.04	9.37	12.80	13.96	13.61	10.76	6.94	2.08	—0.67
Stargard	—1.90	—0.91	1.11	5.11	9.49	12.60	13.59	13.75	10.67	7.05	2.23	—0.14
Stettin	—1.19	0.09	1.73	5.79	9.83	13.50	14.38	13.99	11.22	7.54	2.37	0.21
	—1.42	—0.37	1.71	5.79	9.84	13.35	14.27	14.08	11.28	7.43	2.63	0.05
Swinemünde	—2.01	—0.51	1.72	6.32	10.44	13.52	15.01	14.07	11.97	7.98	3.20	1.08
Puttbus	—1.14	—0.15	1.01	4.65	8.57	12.30	13.47	13.13	10.65	7.24	2.03	—0.13
Stralsund	—1.56	—0.42	1.79	5.35	9.37	12.49	13.80	13.64	11.14	7.39	3.33	0.69
Hinrichshagen	—1.73	—0.46	0.94	4.86	8.72	12.20	12.97	12.77	10.03	6.78	1.65	—0.35
	—1.69	—0.68	1.11	5.38	9.05	12.37	13.25	13.46	10.50	6.89	2.10	—0.38
Wustrow	—0.81	—0.02	1.18	4.67	8.42	12.30	13.63	13.64	11.18	7.74	2.88	0.88
Rostock	—0.46	0.58	1.91	5.64	9.41	12.94	13.95	13.62	11.14	7.54	2.78	0.95
	—0.71	0.25	1.84	5.65	9.47	12.88	13.85	13.58	10.98	7.19	3.01	0.97
Poel	—0.76	0.36	1.61	5.37	9.10	12.26	13.23	13.12	10.93	7.52	2.58	0.89
Sülz	—0.88	0.08	1.49	5.18	8.78	12.23	14.07	13.91	11.27	7.57	1.42	0.57
	—1.02	—0.12	1.80	5.28	9.18	12.35	13.44	13.29	10.55	7.17	2.60	0.61
Schwerin	—0.77	0.30	1.72	5.62	9.57	13.05	13.96	13.59	11.00	7.42	2.47	0.89
Schönberg	—0.54	0.57	1.84	5.44	9.15	12.48	13.54	13.16	10.66	7.26	2.58	0.93
Lübeck	—0.78	0.17	1.97	5.81	9.60	12.85	13.77	13.90	10.90	7.60	2.87	0.49
	—0.98	0.40	1.82	5.58	9.34	12.82	13.81	13.29	10.74	7.40	2.51	0.67
Eutin	—0.57	0.18	1.56	5.48	9.05	12.39	13.36	13.13	10.91	7.85	2.82	0.30
Kiel	0.00	0.94	2.14	5.79	9.06	12.42	13.51	13.31	11.12	7.71	3.13	1.09
Neumünster	—0.67	0.55	1.85	5.55	9.04	12.33	13.12	12.64	10.69	7.02	1.98	0.38
Woltersmühle	—0.85	0.25	1.99	5.64	9.28	12.80	13.85	13.52	11.40	8.35	2.90	0.34
Appenrade	0.06	1.36	2.51	5.38	9.05	11.91	13.66	13.45	10.99	7.23	3.69	0.49
Neustadt a. O.	—0.44	0.32	1.87	5.70	9.22	12.85	13.91	13.72	11.59	7.65	2.70	0.67
Hamburg	—0.77	1.27	2.66	5.98	10.17	12.35	13.46	13.64	10.63	7.07	1.94	0.63
Altona	—0.36	1.06	2.71	7.10	10.60	13.87	14.53	14.27	11.28	7.78	3.62	1.03
Otterndorf	—0.28	0.97	1.96	5.52	8.95	12.25	13.13	13.11	10.73	7.58	2.76	1.26
Husum	—0.91	0.51	1.74	5.60	9.41	12.81	13.62	13.58	11.34	7.55	2.79	0.78
Sylt	0.59	0.98	1.74	5.40	9.20	12.10	13.46	13.28	11.55	8.24	3.96	1.71
Bromberg	—2.15	—1.09	0.86	5.37	9.70	13.61	14.55	13.65	10.38	6.65	1.52	—0.82
Posen	—2.05	—0.84	1.17	5.82	10.13	13.87	14.56	14.04	10.74	7.14	1.66	—0.93
Bojanowo	—2.83	—0.98	2.35	6.57	10.84	14.15	15.23	14.36	11.63	7.49	2.62	—0.46
Zechen	—1.77	—0.46	1.57	5.99	10.16	13.69	14.41	13.94	10.71	7.20	1.87	—0.71
	—1.95	—0.82	1.30	6.09	10.29	13.57	14.31	14.05	10.67	7.19	2.04	—0.95
Zapplau	—3.48	—1.41	2.21	7.06	10.71	13.13	14.72	14.14	11.09	7.05	2.19	—0.84
	—1.87	—0.27	2.18	6.90	11.19	13.78	15.14	14.45	11.19	7.51	2.65	—0.15
Breslau	—1.69	—0.39	1.68	6.20	10.43	13.93	14.70	14.29	11.11	7.64	1.97	—0.81
	—2.56	—1.03	1.40	6.04	10.44	13.16	14.39	14.12	10.92	7.09	2.28	—0.88
Poln. Wartenberg	—2.78	—1.23	2.06	6.74	10.92	14.20	15.39	14.38	11.38	7.11	1.96	—0.18
Kreuzburg	—2.90	—1.21	1.36	6.04	10.41	13.37	14.37	13.78	10.80	7.07	2.39	—0.47
Krakau	—0.38	—1.89	1.37	6.42	11.24	14.21	14.87	14.59	11.14	7.38	1.55	—1.95
Tarnowitz	—3.39	—1.81	0.34	5.60	9.71	12.48	13.93	13.39	10.57	6.35	1.83	—1.91
Rokittnitz	—2.52	—1.14	0.93	5.07	9.65	13.33	14.70	13.54	9.85	6.80	1.20	—1.97
Ratibor	—2.68	—1.13	1.46	6.07	10.38	13.78	14.56	13.97	10.75	7.20	1.43	—1.97
Oderberg	—2.45	—1.04	1.52	6.31	10.92	14.54	14.99	14.62	10.84	7.80	2.76	—0.72
Leobschütz	—2.66	—0.86	1.59	5.90	10.47	13.04	14.24	13.98	10.96	6.99	2.54	—0.43
Löwen	—2.26	—0.69	1.70	6.20	10.44	13.11	14.35	13.92	10.85	7.28	2.52	—0.01
Proscau	—1.62	—0.18	1.87	5.78	10.49	14.02	14.60	14.44	11.11	7.67	2.24	—0.76
Neisse	—2.73	—0.66	2.07	6.65	10.65	13.66	14.64	14.25	11.34	7.70	3.12	0.03
Kl. Kniegnitz	—3.22	—1.01	2.39	6.46	10.54	13.25	14.58	14.06	11.45	7.59	2.46	0.53
Reichenstein	—2.50	—0.64	1.35	5.33	9.71	12.50	13.90	13.95	10.58	6.84	1.67	—0.45
Glatz	—3.22	—1.12	1.21	5.84	9.99	12.69	14.06	13.68	10.45	6.84	2.24	—1.41
Landeck	—2.48	—1.21	0.69	5.75	8.95	12.21	12.88	12.46	9.76	6.78	0.93	—1.89

Mittlere Temperaturen. (R.)

Namen der Stationsorte.	Winter	Frühling	Sommer	Herbst	Jahr	Unterschied des w. und k. Monats	Unterschied des Winters u. Sommers	Beobachtungs-zeit	Anzahl der Jahre
Memel	—1.88	3.70	12.87	6.23	5.23	16.29	14.75	6, 2, 10	20
Tilsit	—2.90	4.16	13.53	5.59	5.10	18.01	16.43	6, 2, 10	20
	—2.90	4.37	13.43	5.69	5.15	17.79	16.33	6, 2, 10	47
Arys	—3.51	4.05	13.45	5.42	4.85	18.18	16.96	6, 2, 10	20
	—3.56	4.20	13.39	5.47	4.87	18.33	16.95	6, 2, 10	35
Neu-Sternberg	—2.33	4.04	13.25	5.60	5.14	16.61	15.58	6, 2, 10	5 (20)
Königsberg	—3.10	4.28	13.19	6.10	5.37	16.73	16.29	6, 2, 10	20
	—2.13	4.51	13.39	5.47	5.31	16.86	15.52	.	44
Braunsberg	—1.75	5.05	13.04	6.52	5.72	16.21	14.79	red.	6 (20)
Elbing	—0.76	5.15	13.84	6.84	6.26	16.78	14.60	6, 2, 10	12
Danzig	—0.56	5.04	13.61	6.80	6.22	15.71	14.17	6, 2, 10	18 (20)
	—0.83	5.14	13.35	6.76	6.11	15.94	14.18	red.	45
Hela	—0.24	4.02	12.93	7.34	6.01	14.80	13.17	6, 2, 10	16 (20)
Schöneberg	—2.48	3.40	12.16	5.10	4.55	15.95	14.64	6, 2, 10	11 (20)
Conitz	—2.09	4.41	13.17	5.53	5.25	16.69	15.26	6, 2, 10	19 (20)
Lauenburg	—0.83	4.89	13.20	6.74	5.42	14.73	14.03	6, 2, 10	6 (20)
Cöslin	—1.13	4.64	12.82	6.33	5.66	15.07	13.95	6, 2, 10	20
Colberg	—0.59	4.82	13.10	6.99	6.08	14.77	13.57	6, 2, 10	11 (20)
Regenwalde	—0.88	5.22	13.46	6.59	6.10	14.95	13.69	6, 2, 10	10 (20)
Stargard	—0.98	5.24	13.31	6.65	6.05	15.65	14.29	red.	9 (20)
Stettin	—0.30	5.78	13.96	7.04	6.62	14.95	13.69	6, 2, 10	20
	—0.58	5.78	13.90	7.11	6.55	15.69	14.48	6, 2, 10	32
Swinemünde	—0.48	6.16	14.20	7.71	6.90	17.02	15.68	red.	9
Puttbus	—0.47	4.74	12.97	6.64	5.97	14.61	13.44	6, 2, 10	15 (20)
Stralsund	—0.43	5.50	13.31	7.29	6.50	15.36	13.74	red.	20
Hinrichshagen	—0.85	4.84	12.65	6.15	5.70	14.70	13.50	6, 2, 10	20
	—0.92	4.18	13.03	6.50	5.95	15.15	13.95	6, 2, 10	28
Wustrow	0.02	4.76	13.19	7.27	6.31	14.45	13.17	7, 2, 9	20
Rostock	0.36	5.65	13.50	7.15	6.67	14.41	13.14	7, 2, 9 und 8, 2, 10	20
	0.17	5.65	13.44	7.06	6.58	14.56	13.27		34
Poel	0.16	5.36	12.87	7.01	6.35	13.99	12.71	7, 2, 9	15 (20)
Sülz	—0.08	5.15	13.40	6.75	6.31	14.95	13.48	8, 1, 7 und 7, 2, 9	16 (20)
	—0.14	5.42	13.03	6.77	6.26	14.46	13.17	7, 2, 9	33
Schwerin	0.14	5.64	13.53	6.96	6.57	14.73	13.39	7, 2, 9	19 (20)
Schönberg	0.32	5.48	13.06	6.83	6.42	14.08	12.74	7, 2, 9	20
Lübeck	—0.04	5.79	13.51	7.12	6.59	14.55	13.55	tägliche Extreme	25
	0.03	5.58	13.31	6.88	6.37	14.79	13.28	6, 2, 10	19 (20)
Eutin	0.03	5.36	12.96	7.19	6.37	13.93	12.93	7, 2, 9	11 (20)
Kiel	0.68	5.66	13.08	7.32	6.68	13.51	12.40	6, 2, 10	19 (20)
Neumünster	0.09	5.48	12.70	6.56	6.21	13.79	12.61	6, 2, 10	9 (20)
Woltersmühle	—0.09	5.64	13.39	7.55	6.62	14.70	13.48	6, 2, 10	10 (20)
Appenrade	0.64	5.65	13.01	7.30	6.65	13.60	12.37	red.	9 (20)
Neustadt a. O.	0.18	5.60	13.49	7.31	6.65	14.35	13.31	6, 2, 10	6 (20)
Hamburg	0.38	6.27	13.12	6.55	6.49	14.23	12.74	red.	25
Altona	0.58	6.86	14.28	7.56	7.18?	14.89	13.70	6, 2, 10	12 (20)
Otterndorf	0.65	5.48	12.83	7.02	6.49	13.41	12.18	6, 2, 10	13 (20)
Husum	0.13	5.58	13.34	7.29	6.57	14.53	13.21	6, 2, 10	3 (20)
Sylt	1.09	5.45	12.95	7.92	6.84	12.87	11.86	6, 2, 10	4 (20)
Bromberg	—1.35	5.31	13.94	6.18	6.02	16.70	15.29	6, 2, 10	20
Posen	—1.27	5.71	14.16	6.51	6.28	16.61	15.43	6, 2, 10	20
Bojanowo	—1.42	6.59	14.58	7.25	6.58	18.06	16.00	?	20
Zechen	—0.98	5.91	14.01	6.59	6.38	16.18	14.99	6, 2, 10	20
	—1.24	5.89	13.98	6.63	6.32	16.26	15.22	red.	28
Zapplau	—1.91	6.68	14.00	6.78	6.38	18.20	15.91	6 (7), 2, 10	11
	—0.76	6.76	14.46	7.12	6.89	17.01	15.22	6 (7), 2, 10	red. Bresl.
Breslau	—0.96	6.10	14.31	6.91	6.59	16.39	15.27	6, 2, 10	20
	—1.49	5.96	14.09	6.76	6.33	16.95	15.58	6, 2, 10	75
Poln. Wartenberg	—1.40	6.57	14.66	6.82	6.66	18.17	16.00	6, 2, 10	13
Kreuzburg	—1.53	5.94	13.84	6.75	6.26	17.27	15.37	6, 2, 10	27
Krakau	—2.41	6.68	14.56	6.69	6.38	18.23	16.97	red. und 6, 2, 10	38
Tarnowitz	—2.37	5.22	13.27	6.25	5.59	17.32	15.64	6, 2, 10	4
Rokittnitz	—1.88	5.22	13.86	5.95	5.79	17.22	15.74	6, 2, 10	(2) 20
Ratibor	—1.93	5.97	14.10	6.46	6.15	17.24	16.03	6, 2, 10	20
Oderberg	—1.40	6.25	14.72	7.13	6.67	17.44	16.12	red.	16
Leobschütz	—1.32	5.97	13.75	6.83	6.23	16.90	15.07	6, 2, 9	45
Löwen	—0.99	6.11	13.79	6.88	6.45	16.61	14.78	6, 12, 6	20 red. Bresl.
Proscau	—0.85	6.05	14.35	7.01	6.64	16.22	15.20	6, 2, 10	11 (20)
Neisse	—1.12	6.46	14.18	7.39	6.73	17.37	15.30	6, 2, 10	28
Kl. Kniegnitz	—1.23	6.46	13.96	7.17	5.76	17.80	15.19	red.	16
Reichenstein	—1.20	5.46	13.45	6.36	6.02	16.40	14.65	7, 2, 10	5 red. Bresl.
Glatz	—1.92	5.68	13.48	6.51	5.94	17.28	15.40	7, 2, 9	5 red. Bresl.
Landeck	—1.86	5.13	12.52	5.82	5.40	15.36	14.38	6, 2, 10	5 (30)

Mittlere Temperaturen. (R.)

Namen der Stationsorte.	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
Neurode	—4.54	—2.72	0.29	4.43	8.99	11.52	12.68	11.76	9.67	5.71	1.09	—1.75
Landshut	—3.56	—1.96	0.59	4.36	8.89	11.78	13.24	13.08	9.40	6.36	0.58	—1.29
Kupferberg	—4.24	—1.97	—0.30	4.52	9.07	11.63	12.44	12.60	9.55	6.13	1.62	—1.74
Eichberg	—2.37	—1.33	0.70	4.96	8.66	11.96	12.74	12.29	9.35	6.26	1.19	—1.38
Kirche Wang	—3.78	—2.98	—1.47	2.74	6.32	9.91	10.86	10.65	8.08	5.32	—0.56	—2.29
Schneekoppe	—	—	—	—	—	5.71	7.11	6.32	4.36	—	—	—
Landskrone	—2.33	—1.02	1.10	5.39	9.40	12.47	13.60	13.47	10.41	6.82	0.98	—1.71
Görlitz	—1.59	—0.36	1.66	5.88	9.78	13.14	13.89	13.62	10.64	7.32	1.88	—0.67
	—1.84	—0.97	1.42	5.90	9.98	13.03	13.88	13.71	10.71	7.21	2.20	—0.62
Sagan	—2.93	—2.35	0.37	6.07	10.33	13.97	15.10	14.60	11.16	7.03	1.45	—1.09
Frankfurt a. O.	—1.18	0.26	2.07	6.27	10.27	13.77	14.44	14.05	11.10	7.63	2.39	0.06
Berlin	—0.67	0.71	2.47	6.56	10.50	14.06	14.82	14.43	11.51	7.90	2.67	0.56
	—1.04	0.48	2.66	6.72	10.91	13.73	14.80	14.39	11.47	7.22	3.03	0.70
Potsdam	—0.93	0.37	2.17	6.41	10.13	13.46	14.27	13.74	10.93	7.57	2.40	0.26
Torgau	—0.72	0.59	2.40	6.49	10.41	13.80	14.64	14.19	11.34	7.81	2.65	0.35
Bautzen	—1.47	—0.44	1.29	5.35	9.32	12.55	13.53	13.34	10.47	7.29	1.89	—0.57
Zittau	—1.25	—0.34	1.78	5.78	9.76	12.98	13.94	13.62	10.61	7.33	1.98	—0.55
Hinter-Hermsdorf	—2.78	—1.34	0.54	4.34	8.56	11.66	12.50	12.16	9.31	6.40	0.78	—1.59
Bodenbach	—1.95	—1.12	2.13	6.65	10.93	13.93	15.00	14.50	11.40	7.68	2.78	—0.08
Königstein	—2.07	0.78	0.99	5.31	9.28	12.28	13.06	12.99	10.25	7.18	1.23	—1.16
Dresden	—0.48	0.88	3.10	6.90	10.64	13.83	14.72	14.14	11.28	7.85	3.03	0.84
	0.02	1.22	3.08	6.69	10.72	14.00	14.77	14.35	11.51	8.11	3.10	0.78
Großröhrsdorf	—2.42	—1.22	1.24	5.94	10.33	13.54	14.46	13.71	10.75	7.49	2.26	—0.80
Grüllenburg	—1.55	—0.23	1.14	4.67	8.73	11.42	12.80	12.25	9.58	6.28	1.46	—1.31
Freiberg	—1.30	—0.03	1.68	5.37	9.43	11.66	13.08	12.90	10.38	7.12	1.57	—1.06
Reitzenhain	—3.78	—2.40	—0.76	3.05	7.02	9.58	10.92	10.89	8.09	4.77	—0.64	—3.39
Rehefeld	—3.15	—2.36	—0.61	2.80	6.85	10.78	12.19	10.75	8.08	5.17	—0.05	—3.39
Oberwiesenthal	—3.14	—2.25	—0.77	3.04	7.00	10.85	11.25	10.68	8.31	5.03	—0.32	—2.64
Annaberg obere Stadt	—1.71	—0.90	0.74	4.71	8.75	12.49	12.97	12.61	9.95	6.70	1.28	—2.17
Annaberg untere Stadt	—1.49	—0.81	0.85	4.70	8.73	12.31	13.08	12.47	9.89	6.66	1.33	—2.03
Georgengrün	—2.80	—1.52	0.07	4.08	7.81	10.24	11.60	11.59	8.92	5.65	0.03	—2.46
Chemnitz	—0.72	0.67	3.25	6.01	9.98	12.44	13.60	13.31	10.64	7.02	2.19	—0.97
Gorisch	—1.09	0.79	2.45	6.12	9.80	12.85	14.05	13.75	10.69	7.10	2.25	—0.39
Zwickau	—0.97	0.60	2.46	6.26	10.13	12.37	13.62	13.36	10.49	7.10	1.99	—0.64
Plauen	—1.68	—0.16	1.78	5.48	9.32	11.62	13.09	12.89	9.97	6.47	1.15	—1.37
Elster	—2.30	—0.66	1.08	4.77	8.62	11.10	12.38	12.02	9.16	5.93	0.59	—2.07
Zwenkau	—0.86	0.62	2.60	6.53	10.29	13.05	14.19	13.86	10.92	7.29	2.42	—0.33
Wermsdorf	—0.91	0.43	2.20	6.13	9.98	12.55	13.78	13.75	10.90	7.39	2.24	—0.61
Riesa	—0.83	0.82	2.80	6.63	10.48	13.48	14.58	14.34	11.31	7.48	3.16	—0.33
Leipzig	—0.86	0.74	2.55	6.55	10.31	13.16	14.30	14.00	11.05	7.46	2.44	—0.20
	—1.68	0.36	2.60	6.30	10.56	13.34	14.30	14.01	11.10	7.28	2.97	—0.29
Halle	—0.74	0.70	2.42	6.45	10.36	13.93	14.57	14.18	11.31	7.68	2.55	—0.01
	—0.65	0.08	2.78	6.45	10.38	13.63	14.84	14.18	11.59	7.70	2.57	1.07
Eisleben	—2.53	—0.60	4.06	7.30	10.55	12.56	14.10	13.62	11.26	7.42	3.20	0.62
Aschersleben	—1.16	—0.38	1.93	5.94	9.95	13.01	13.80	13.73	10.88	7.11	2.34	0.39
Bernburg	—1.03	0.43	2.16	6.32	10.22	13.73	14.45	14.17	11.36	7.57	2.34	0.00
Cöthen	—1.48	0.28	2.68	6.65	10.66	13.38	14.77	14.47	11.70	7.78	3.56	1.39
Erfurt	—0.91	0.56	2.28	6.17	9.37	13.11	13.87	13.62	10.85	7.33	2.30	0.10
	—0.98	0.60	2.36	6.40	10.32	13.44	14.36	13.98	11.39	7.19	2.52	—0.09
Ziegenrück	—1.36	—0.03	2.09	5.21	8.79	12.02	12.60	12.40	9.62	6.44	1.75	—0.64
Jena	—0.97	0.42	2.13	5.88	9.18	12.47	13.29	13.00	10.19	6.70	2.07	—0.39
	—1.66	—0.12	2.46	5.97	9.57	12.52	13.49	13.12	10.29	6.91	2.65	0.62
Gotha	—1.19	0.31	1.91	5.85	9.44	12.76	13.64	13.31	10.55	7.09	1.93	—0.56
	—1.85	0.11	2.28	5.63	9.31	12.44	13.67	13.14	10.11	6.73	1.77	—0.44
Altenburg	—2.78	0.66	2.65	6.81	10.67	14.21	14.70	14.57	11.63	7.85	2.64	0.13
	—1.12	0.05	2.33	6.57	10.50	13.91	14.24	14.51	11.47	7.67	2.80	0.25
Ilmenau	—2.34	—0.35	1.97	6.10	10.01	13.39	15.15	13.89	11.01	7.36	1.90	—0.06
Hohenleuben	—1.56	—1.18	1.92	5.50	9.74	13.91	15.86	14.53	11.06	7.50	0.41	—0.68
Wartburg	—1.70	0.19	2.41	4.72	9.97	13.26	14.00	13.73	10.88	7.59	2.40	0.61
Eisenach	—1.27	0.52	2.80	6.83	10.64	13.57	14.66	14.20	11.25	6.71	3.09	1.14
Schöndorf	—2.74	—0.79	2.99	5.76	9.80	13.03	13.97	13.71	10.70	6.96	1.65	—0.41
Gera	—0.96	0.67	3.54	6.21	10.19	13.68	14.17	14.45	10.57	8.17	2.16	0.80
Coburg	—1.37	—0.31	1.65	6.40	10.40	13.58	14.68	13.86	10.44	7.10	2.53	—1.05
Coburg, Schloß	—1.37	0.06	1.40	5.80	10.14	13.11	14.11	13.93	11.03	6.32	2.23	—0.84
Weimar	—0.08	0.51	2.34	6.19	9.29	12.62	13.33	13.34	10.40	6.70	2.27	—0.02
Arnstadt	—1.36	—0.01	1.97	6.12	9.51	12.81	13.83	13.59	10.65	7.09	1.79	—0.43
	—1.59	—0.19	2.07	6.03	9.83	13.00	13.92	13.64	10.76	7.17	2.33	—0.23
Mühlhausen	—0.66	0.41	2.33	6.32	9.97	13.25	13.88	13.39	10.68	7.28	2.33	0.20
	—0.56	0.09	2.41	6.43	10.28	13.34	14.07	13.57	10.88	6.02	2.85	0.49
Sondershausen	—0.30	0.49	2.31	6.37	9.96	13.11	14.00	13.59	11.00	7.59	2.44	0.26
Ballenstedt	—1.27	—0.38	0.89	5.31	8.56	12.16	13.10	12.46	9.44	6.59	1.86	—0.17
Heiligenstadt	—0.75	0.49	1.83	5.60	9.39	12.75	13.40	12.84	10.25	7.15	2.19	0.18

Mittlere Temperaturen. (R.)

Namen der Stationsorte.	Winter	Frühling	Sommer	Herbst	Jahr	Unterschied des w. und k. Monats	Unterschied des Winters u. Sommers	Beobachtungs-zeit	Anzahl der Jahre
Neurode	—2.94	4.57	11.99	5.49	4.78	17.22	14.93	6, 2, 9	21
Landshut	—2.27	4.61	12.70	5.31	5.09	16.80	14.97	7, 1, 10	8 red. Bresl.
Kupferberg	—2.65	4.43	12.22	5.77	4.94	16.84	14.87	7, 2, 9	14
Eichberg	—1.69	4.77	12.33	5.60	5.25	15.11	14.02	6, 2, 10	9 (20)
Kirche Wang	—3.02	2.53	10.47	4.28	3.57	14.64	13.49	6, 2, 10	5 (20)
Schneekoppe	—	—	6.83	—	—	—	—	verschieden	—
Landskrone	—1.69	5.29	13.18	6.07	5.71	15.93	14.87	6, 2, 10	6 (20)
Görlitz	—0.87	5.77	13.55	6.61	6.27	15.48	14.42	6, 2, 10	20
	—1.14	5.77	13.54	6.71	6.22	15.72	14.68	6, 2, 10	31
Sagan	—2.12	5.59	14.56	6.55	6.14	18.03	16.68	7, 2, 9	7
Frankfurt a. O.	—0.29	6.20	14.09	7.04	6.76	15.62	14.38	6, 2, 10	20
Berlin	0.20	6.51	14.44	7.36	7.12	15.49	14.24	6, 2, 10	20
	0.05	6.76	14.33	7.24	7.09	15.90	14.28	verschieden	138
Potsdam	0.10	6.24	13.82	6.97	6.73	15.20	13.92	tägl. Extreme	15 (20)
Torgau	—0.07	6.43	14.21	7.27	6.96	15.36	14.28	6, 2, 10	20
Bautzen	—0.83	5.32	13.14	6.55	6.05	15.00	13.97	6, 2, 10	4 (20)
Zittau	—0.71	5.77	13.51	6.64	6.30	15.19	14.22	6, 2, 10	4 (20)
Hinter-Hermdorf	—1.90	4.48	12.11	5.50	5.05	15.28	14.01	6, 2, 10	4 (20)
Bodenbach	—1.08	6.57	14.48	7.29	6.82	16.95	15.56	red.	37
Königstein	—0.82	5.19	12.78	18.66	5.84	15.13	13.60	stündlich	3
Dresden	0.61	6.88	14.23	7.39	7.22	15.20	12.62	red.	30
	0.67	6.83	14.37	7.57	7.36	14.75	13.70	6, 2, 10	20
Großröhrsdorf	—1.48	6.17	13.90	6.83	6.36	16.88	15.38	?	28
Grüllenburg	—1.03	4.85	12.16	5.77	5.44	14.35	13.19	6, 2, 10	6 (20)
Freiburg	—0.80	5.49	12.55	6.36	6.07	14.38	13.15	6, 2, 10	4 (20)
Reitzenhain	—3.19	3.10	10.46	4.07	3.60	14.70	13.65	6, 2, 10	6 (20)
Rehefeld	—2.97	3.01	11.24	4.40	3.82	15.34	14.21	6, 2, 10	4 (20)
Oberwiesenthal	—2.68	3.09	10.93	3.34	3.92	11.39	13.61	6, 2, 10	9 (20)
Annaberg obere Stadt	—1.59	4.73	12.69	5.98	5.48	15.14	14.28	6, 2, 10	4 (20)
Annaberg untere Stadt	—1.44	4.76	12.62	5.96	5.47	15.11	14.06	6, 2, 10	4 (20)
Georgengrün	—2.26	3.99	11.14	4.87	4.43	14.40	13.40	6, 2, 10	6 (20)
Chemnitz	—0.34	6.41	13.12	6.62	6.48	14.57	13.46	6, 2, 10	4 (20)
Gorisch	—0.23	6.12	13.55	6.68	4.86	15.14	13.78	6, 2, 10	4 (20)
Zwickau	—0.34	6.28	13.12	6.53	6.40	14.59	13.46	6, 2, 10	4 (20)
Plauen	—1.07	5.53	12.53	5.86	5.71	14.77	13.60	6, 2, 10	4 (20)
Elster	—1.68	4.82	11.83	5.23	5.05	14.68	13.51	6, 2, 10	4 (20)
Zwenkau	—0.19	6.47	13.70	6.88	6.71	15.05	13.89	6, 2, 10	4 (20)
Wermsdorf	—0.50	6.10	13.36	6.84	6.45	14.69	13.86	6, 2, 10	6 (20)
Riesa	—0.11	6 64	14.13	7.32	6.99	15 41	14.24	6, 2, 10	4 (20)
Leipzig	—0.11	6.47	13.82	6.98	6.79	15.16	13.93	6, 2, 10	20
	—0.34	6.47	13.88	7.12	6.78	15.98	14.22	6, 2, 10	55
Halle	—0.02	6.41	11.23	7.18	6.95	15.31	14.25	6, 2, 10	17 (20)
	0.17	6.54	14.23	7.29	7.05	15.53	14.06	red.	27
Eisleben	—0.84	7.30	13.43	7.29	6.79	16.63	14.27	?	10
Aschersleben	—3.38	5.98	13.51	6.78	6.45	14.96	13.89	7, 2, 9	9
Bernburg	—0.20	7.23	14.12	7.09	6.81	15.48	14.32	6, 2, 10	5 (20)
Cöthen	0.06	6.66	14.21	7.68	7.15	16.25	14.15	tägl. Extreme	20
Erfurt	—0.08	6.11	13.53	6.83	6.60	14.78	13.61	6, 2, 10	20
	—0.16	6.36	13.93	7.03	6.79	15.34	14.09	—	28
Ziegenrück	—0.68	5.36	12.34	5.94	5.74	13.96	13 02	6, 2, 10	10 (20)
Jena	—0.31	5.73	12.92	6.32	6.16	14.26	13.23	red.	20
	—0.39	6.00	13.04	6.62	6.32	15.15	13.43	red.	44
Gotha	—0.48	5.73	13.24	6.52	6.25	14.83	13.72	6, 2, 10	20
	—0.23	5.74	13.08	6.20	6.08	15.52	13.31	und 7, 2, 9	27
Altenburg	0.00	6.71	14.49	7.37	7.14	15.48	14.49	red.	16 (20)
	—0.27	6.47	14.22	7.31	6.92	17.49	14.49		26
Ilmenau	0.92	6.00	14.14	6.76	6.49	17.49	13.22	red.	6 (2)
Hohenleuben	—1.14	5.72	14.77	6.32	6.42	17.42	15.91	—	8
Wartburg	—0.30	5.70	13.66	6.96	6.50	15.70	13.96	red.	7 (20)
Eisenach	0.22	6.76	14.14	7.02	7.03	15.93	13.92	red.	7 (20)
Schöndorf	—1.31	6.18	13.57	6.44	6.22	16.71	14.88	red.	7 (20)
Gera	0.17	6.65	14.10	6.97	6.97	15.41	13.93	?	9
Coburg	—0.91	6.15	14.04	6.69	6.49	16.05	14.95	7, 2, 9	11
Coburg, Schloſs	—0.72	5.78	13.72	6.53	6.33	15.48	14.44	Morg., Mittg., Abds.	12
Weimar	—0.13	3.92	13.10	6.46	6.34	14.22	13.23	red.	7 (20)
Arnstadt	—0.60	5.87	13.41	6.51	6.30	15.19	14.01	tägl. Extreme	20
	—0.67	5.98	13.41	6.75	6.23	15.23	14.08	„	37
Mühlhausen	—0.02	6.21	13.51	6.76	6.62	14.54	13.53	6, 2, 10	20
	0.01	6.37	13.66	6.58	6.66	14.63	13.65	6, 2, 10	34
Sondershausen	6.15	6.21	13.57	7.01	6.73	14.30	13.42	6, 2, 10	7 (20)
Ballenstedt	—0.61	4.92	12.57	5.96	5.71	14.37	13 18	6, 2, 10	7 (20)
Heiligenstadt	—0.04	5.61	13.00	6.53	6.27	14.15	13.04	6, 2, 10	20

Mittlere Temperaturen. (R.)

Namen der Stationsorte.	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
Wernigerode	—0.20	0.77	1.99	5.53	9.26	12.53	13.67	13.18	10.80	7.63	2.56	0.80
Brocken	—3.25	—3.91	—3.17	0.55	4.40	7.39	8.35	8.17	6.19	3.30	—0.81	—2.83
Clausthal	—1.93	—0.96	0.00	3.86	7.69	11.10	11.71	11.45	9.08	6.13	1.03	—1.14
Kassel	—0.10	1.27	3.00	6.73	9.69	12.92	13.51	12.83	10.44	7.50	2.73	1.19
Göttingen	—0.38	0.88	2.45	6.33	9.83	12.99	13.40	12.84	10 25	7.51	2.53	0.56
Hildesheim	—0.11	1.09	2.42	5.68	9.68	12.65	13.50	13.25	11.03	7.75	3.12	0.70
Braunschweig	—0.80	0.63	3.03	7.06	10.94	13.93	14.97	14.39	11.58	8.16	3.59	1.42
Hannover	0.38	1.62	2.85	6.44	10.18	13.18	13.97	13.80	11.36	7.95	3.22	1.62
Celle	—0.28	0.92	2.42	6.07	9.73	13.00	13.78	13.43	10.72	7.55	2.50	1.08
Salzwedel	—0.59	0.79	2.25	6.00	9.83	13.20	13.98	13.55	10.80	7.52	2.61	0.81
Lüneburg	—0.69	0.73	2.40	6.27	10.18	13.66	14.48	13.96	11.21	7.80	2.70	0.63
Arolsen	—0,74	0.94	3.50	6.65	9.59	12.18	13.41	12.26	10.64	7.85	3.62	1.88
Olsberg	—0.31	0.54	1.91	5.10	8.50	11.50	12.32	12.00	9.69	7.59	2.55	0.60
Paderborn	0.56	1.57	2.79	6.49	9.97	12.98	13.71	13.47	11.21	8.37	3.15	1.39
Gütersloh	0.51	1.53	2.79	6.56	10.13	13.12	13.86	13.45	11.10	7.96	3.20	1.39
	0.22	1.12	2.85	6.45	10.21	13.01	13.85	13.59	11.08	7.88	3.52	1.26
Salzuflen	0.30	1.31	2.44	6.13	9.39	12.52	13.27	13.00	10.69	7.72	3.11	1.30
	—0.22	1.52	3.44	6.07	9.73	12.50	13.55	12.81	10.55	7.47	3.23	1.77
Bremen	0.05	1.37	2.96	6.59	10.08	13.17	13.87	13.47	11.05	7.74	3.01	1.55
	—0.21	0.92	3.75	6.50	10.25	13.03	13.91	13.63	11.10	7.77	3.39	1.36
Elsfleth	0.04	1.22	2.42	6.12	9.74	12 88	13.73	13.65	11.11	7.76	3.16	1.34
Oldenburg	0.01	1.16	2.40	5.98	9.61	12.80	13.64	13.45	10.81	7.42	3.11	1.36
Heppens	—0.52	0.82	2.15	5.25	8.51	11.54	12.53	12.91	10.55	7.43	2.84	1.25
Jever	0.09	1.13	2.20	5.52	8.83	12.04	12.98	13.13	10.73	7.64	3.18	1.50
	0.18	0.93	2.73	5.69	9.55	12.62	13.61	13.67	11.45	7.88	3.30	0.82
Norderney	0.26	1.33	2.17	5.20	8.33	11.72	13.05	13.48	11.36	8.20	3.83	1.90
Emden	0.15	1 23	2.55	5.85	9.29	12.62	13.62	13.49	11.23	7.76	3.25	1.56
Löningen	0.13	1.32	2.52	5.99	9.48	12.65	13.35	12.96	10.52	7.33	2.95	1.43
Lingen	0.32	1.51	2.68	6.09	9.37	12.72	13.37	13.10	10.71	7.64	3.06	1.59
Münster	0.83	1.95	3.24	6.74	9.95	13.02	13.63	13.56	11.38	8.16	3.57	1.90
	0.91	1.90	3.37	6.78	10.24	13.02	13.72	13.66	11.57	8.15	3.98	2.05
Bochum	—0.27	1.63	3.58	6.50	10.52	13.37	14.15	13.63	10.76	7.89	4.27	2.00
Cleve	0.97	1.94	3.15	6.49	9.85	12.79	13.58	13.36	11.22	7.98	3.49	1.83
Crefeld	0.82	1.90	3.32	7.07	10.54	13.53	14.38	13.96	11.50	8.08	3.48	1.67
Elberfeld	0.81	2.19	3.43	7.21	9.52	11.93	13.27	12.52	10.67	7.96	4.65	2.46
Cöln	1.33	2.48	3.87	7.66	11.03	13.88	14 79	12.49	12.22	8.85	4.13	1.98
Aachen	0.33	1.95	3.44	6.95	10.45	13.32	13.75	13.68	11.41	7.86	4.78	1.79
Bonn	1.00	2.35	3.88	7.49	10.83	13.61	14.84	14.56	11.92	8.63	3.88	1.82
Coblenz	1.31	2.69	4.09	7.91	11.15	14.32	15.04	14.95	12.24	8.81	4.21	2.00
Boppard	0.87	2.12	3.48	7.17	10.23	13.29	14.10	13.79	11.31	8.16	3.79	1.63
Kreuznach	0.19	1.91	3.67	7.73	10.95	14.12	14.98	14.73	11.93	8.13	3.34	1.01
Trier	0.66	2.10	3.68	7.56	10.63	13.77	14.52	14.23	11.60	8.31	3.67	1.45
	0.61	2.30	3.87	7.89	11.61	13.71	15.10	14.81	11.87	8.35	3.75	1.29
Neunkirchen	—0.22	1.07	2.67	7.02	10.02	13.31	14.09	13.64	10.63	7.39	2.81	0.47
Birkenfeld	—1.03	0.07	1.68	5.53	8.86	12.15	12.66	12.24	9.50	6.38	1.96	—0.08
Fulda	—2.81	—1.33	2.27	7.26	9.97	13.75	15.44	15.66	12.02	6.30	2.93	—2.06
Marburg	—0.63	0.81	3.16	7.03	10.40	13.68	13.62	13.44	11.33	6.89	2.81	1.32
Wetzlar	—0.27	0.73	2.76	6.45	9.44	11.61	12.74	12.42	10.27	6.44	3.24	0.77
Giefsen	—0.88	0.64	2.35	6.49	10.40	12.85	13.83	13.29	10.73	7.23	2.15	—0.17
Frankfurt	0.00	1.69	3.58	7.83	11.10	14.53	15.49	15.05	12.16	8.25	3.31	0.82
Darmstadt	0.67	1.99	4.27	8.01	11.58	14.58	15.50	15.09	12.30	8.91	4.32	1.72
	0.96	2.22	4.12	8.14	11.46	14.77	15.53	15.23	12.33	8.99	3.89	1.60
Dürkheim	1.00	2.46	3.36	8.84	11.92	15.06	15.95	15.46	12.73	8.89	4.15	1.86
Mannheim	0.35	1.81	4.12	8.37	12.29	15.24	16.16	15.33	12.74	8.38	3.61	1.02
Heilbronn	0.75	2.19	3.98	8.25	11.52	14.63	15.52	15.22	12.25	8.70	3.80	1.34
Mergentheim	—1.57	0.90	3.40	7.64	11.94	15.28	15.84	15.43	12.31	7.81	3.06	0.32
Cannstadt	0.17	1.78	3.79	8.02	11.41	14.34	15.32	14.87	11.79	8.07	3.34	0.81
Stuttgard	0.57	2.16	4.09	8.21	11.55	14.62	15.53	15.17	12.25	8.62	3.79	1.19
	—0.45	1.26	3.93	7.66	11.57	14.35	15.42	14.85	11.83	8.14	3.74	1.04
Calw	—0.76	0.76	2.43	6.38	9.83	12.96	13.77	13.40	10.61	7.29	2.52	—0.26
	—0.67	0.52	2.38	6.41	9.89	13.00	13.88	13.39	10.67	7.34	2.80	0.15
Heidenheim	—2.14	—0.27	1.77	6.41	10.34	13.78	14.42	13.92	10.56	6.72	1.62	—1.24
Ulm	—1.37	0.55	2.71	6.95	10.51	13.80	14.47	14.05	10.81	7.14	2.29	—0.63
	—1.39	0.11	2.63	6.69	10.83	13.74	14.37	14.10	10.85	7.03	2.56	—0.53
Hohenheim	—0.68	0.48	3.07	7.20	11.11	14.09	14.95	14.63	11.50	7.59	3.12	—0.19
Freudenstadt	—0.82	—0.39	0.82	5.12	8.48	11.58	12.92	12.55	9.84	6.66	1.57	—0.70
Hohenzollern	—1.92	—0.90	0.58	4.65	8.02	10.94	12.03	12.13	9.58	6.13	0.63	—1.04
Hechingen	—1.88	—0.04	1.89	5.51	8.92	12.17	13.02	12.56	10.03	6.49	1.66	—1.09
Schopfloch	—1.39	—0.43	1.28	5.36	9.12	12.06	13.06	12.84	10.05	6.77	1.38	—0.71
	—1.37	—0.69	1.03	5.33	9.06	11.99	12.92	12.68	10.00	6.63	1.67	—0.89
Friedrichshafen	—0.03	1.42	3.57	7.37	11.09	14.06	15.34	14.46	11.76	8.37	3.40	0.64
Issny	—1.81	—0.37	1.44	5.78	9.16	12.21	13.07	12.62	10.12	6.73	1.59	—1.17
	—1.70	—0.36	1.47	5.28	9.17	12.38	13.18	12.68	9.95	6.17	1.82	—0.91
Basel	—0.33	1.12	3.82	7.71	11.32	14.13	15.42	14.91	11.95	8.27	3.67	0.84

Mittlere Temperaturen. (R.)

Namen der Stationsorte.	Winter	Frühling	Sommer	Herbst	Jahr	Unterschied des w. und k. Monats	Unterschied des Winters u. Sommers	Beobachtungs-zeit	Anzahl der Jahre
Wernigerode	0.46	5.59	13.13	7.00	6.54	13.87	12.67	6, 2, 10	16 (20)
Brocken	—3.33	0.63	7.97	2.89	2.04	12.26	11.30	6, 2, 10	8 (20)
Clausthal	—1.34	3.85	11.42	5.41	4.84	13.64	12.76	6, 2, 10	13 (20)
Kassel	0.79	6.41	13.09	6.89	6.81	13.61	12.30	6, 2, 10	5 (20)
Göttingen	0.35	6.20	13.08	6.76	6.60	13.78	12.73	6, 2, 10	11 (20)
Hildesheim	0.56	5.93	13.13	7.30	6.73	13.61	12.57	7, 2, 10	12 (20)
Braunschweig	0.42	7.01	14.43	7.78	7.41	15.77	14.01	6, 2, 10	30
Hannover	1.20	6.49	13.65	7.51	7.21	13.59	12.45	6, 2, 10	13 (20)
Celle	0.57	6.07	13.40	6.92	6.74	14.06	12.83	6, 2, 10	15 (20)
Salzwedel	0.34	6.03	13.58	6.98	6.73	14.57	13.24	6, 2, 10	20
Lüneburg	0.22	6.28	14.03	7.24	6.94	15.17	13.81	6, 2, 10	15 (20)
Arolsen	0.69	6.58	12.62	7.37	6.82	14.15	11.93	Sa 12 Su	17
Olsberg	0.28	5.17	11.94	6.61	6.00	12.63	11.66	6, 2, 10	4 (20)
Paderborn	1.17	6.42	13.39	7.58	7.14	13.15	12.22	6, 2, 10	4 (20)
Gütersloh	1.14	6.49	13.48	7.42	7.13	13.35	12.34	6, 2, 10	19 (20)
	1.87	6.50	13.48	7.49	7.09	13.63	11.61	6, 2, 10	20
Salzuflen	0.97	5.99	12.93	7.17	6.76	12.97	11.96	6, 2, 10	10 (20)
	1.02	6.41	12.95	7.42	6.87	13.77	11.93	red.	16
Bremen	0.99	6.54	13.50	7.27	7.08	13.82	12.51	red.	19 (20)
	0.69	6.83	13.52	7.42	7.12	14.12	12.83	red.	38
Elsfleth	0.87	6.09	13.42	7.34	6.93	13.69	12.55	6, 2, 10	10 (20)
Oldenburg	0.84	6.00	13.30	7.11	6.81	13.63	12.46	7, 2, 9	17 (20)
Heppens	0.52	5.30	12.33	6.94	6.27	13.43	11.81	6, 2, 10	3 (20)
Jever	0.91	5.52	12.72	7.18	6.58	13.04	11.81	6, 2, 10	11 (20)
	0.65	5.99	13.30	7.54	6.87	13.43	12.65	9 u. 6, 2, 10	21
Norderney	1.16	5.23	12.75	7.80	6.74	13.22	11.59	6, 2, 10	9 (20)
Emden	0.98	5.90	13.24	7.41	6.88	13.47	12.26	6, 2, 10	20
Löningen	0.96	6.00	12.99	6.93	6.72	13.22	12.03	7, 2, 9	11 (20)
Lingen	1.14	6.05	13.06	7.14	6.85	13.05	11.90	6, 2, 10	13 (20)
Münster	1.56	6.64	13.40	7.70	7.33	12.80	11.84	—	15 (20)
	1.62	6.80	13.47	7.90	7.45	12.81	11.85	6, 2, 10	26
Bochum	1.12	6.87	13.72	7.64	7.34	14.42	12.60	tägl. Extreme	32
Cleve	1.58	6.50	13.24	7.56	7.22	12.61	11.66	6, 2, 10	20
Crefeld	1.46	6.98	13.96	7.69	7.52	13.56	12.50	9, 9	20
Elberfeld	1.82	6.72	12.57	7.76	7.22	12.46	10.75	red.	21
Cöln	1.93	7.52	14.39	8.40	8.06	13.46	12.46	6, 2, 10	20
Aachen	1.36	6.95	13.58	8.02	7.41	13.42	12.22	6, 2, 10	4 (20)
Bonn	1.72	7.40	14.34	8.14	7.90	13.84	12.62	tägl. Extreme	6 (20)
Coblenz	2.00	7.72	14.77	8.42	8.23	13.73	12.77	6, 2, 10	8 (20)
Boppard	1.54	6.96	13.73	7.75	7.49	13.23	12.19	5, 1, 9	20
Kreuznach	1.05	7.45	14.61	7.80	7.73	14.79	13.56	6, 2, 10	17 (20)
Trier	1.40	7.29	14.17	7.86	7.68	13.86	12.77	6, 2, 10	19 (20)
	1.40	7.79	14.54	7.99	7.93	14.49	13.14	verschieden	43
Neunkirchen	0.44	6.57	13.68	6.94	6.91	14.31	13.24	6, 2, 10	9 (20)
Birkenfeld	—0.35	5.36	12.35	5.95	5.83	13.69	12.70	7, 2, 9	6 (20)
Fulda	—2.07	6.50	14.95	7.10	6.62	18.47	17.02	7, 2, 9	11
Marburg	0.50	6.86	13.58	7.01	6.99	14.31	13.08	7, 1, 9 u. 6, 2, 10	13
Wetzlar	0.41	6.22	12.26	6.65	6.41	13.01	11.83	6, 2, 10	10
Giefsen	—0.14	6.41	13.32	6.70	6.58	14.71	13.36	tägl. Extr. u. 6, 2, 10	10 (20)
Frankfurt	0.84	7.50	15.02	7.91	7.68	15.49	14.18	6, 2, 10	20
Darmstadt	1.46	7.95	15.06	8.51	8.25	14.83	13.60	tägl. Extreme	38
	1.56	7.91	15.18	8.40	8.27	14.57	13.62	6, 2, 10	20
Dürkheim	1.77	8.04	15.49	8.59	8.46	14.95	13.72	6, 2, 10	5 (20)
Mannheim	1.06	8.26	15.58	8.21	8.28	15.81	14.52	7, 2, 9 u. 6, 2, 10	22
Heilbronn	1.43	7.92	15.12	8.25	8.18	14.77	13.69	7, 2, 9	18 (20)
Mergentheim	—0.12	7.66	15.52	7.73	7.69	17.41	15.64	7, 2, 9	17
Cannstadt	0.92	7.74	14.84	7.73	7.81	15.15	13.92	7, 2, 9	19 (20)
Stuttgard	1.31	7.95	15.11	8.22	8.15	14.96	13.80	7, 2, 9 red.	20
	0.62	7.72	14.87	7.90	7.78	15.87	14.25	red.	40
Calw	—0.09	6.21	13.38	6.81	6.58	14.53	13.47	7, 2, 9	20
	0.00	6.23	13.42	6.94	7.65	14.55	13.42	7, 2, 9	25
Heidenheim	—1.22	6.17	14.04	6.30	6.30	16.56	15.26	7, 2, 9	20
Ulm	—0.48	6.72	14.11	6.75	6.77	15.84	14.59	7, 2, 9	20
	—0.60	6.73	14.07	6.81	6.75	15.76	14.67	7, 2, 9	27
Hohenheim	—0.13	7.13	14.56	7.40	7.24	15.63	14.69	7, 2, 9	23
Freudenstadt	—0.64	4.81	12.35	6.02	5.64	13.74	12.99	7, 2, 9	19 (20)
Hohenzollern	—1.29	4.42	11.70	5.45	5.07	14.05	12.99	6, 2, 10	7 (20)
Hechingen	—1.00	5.44	12.58	6.06	5.77	14.90	13.58	6, 2, 10	7 (20)
Schopfloch	—0.84	5.25	12.65	6.07	5.78	14.45	13.49	7, 2, 9	19 (20)
	—0.98	5.14	12.53	6.10	6.19	14.29	13.51	7, 2, 9	24
Friedrichshafen	0.68	7.34	14.62	7.84	7.62	15.37	13.94	7, 2, 9	13 (20)
Issny	—1.12	5.46	12.63	6.15	5.78	14.88	13.75	7, 2, 9	20
	—0.99	5.31	12.75	5.98	5.76	14.88	13.74	7, 2, 9	29
Basel	0.54	7.63	14.82	7.96	7.74	15.75	14.28	tägl. Extreme	39

Mittlere Temperatur der Jahreszeiten und des Jahres,

abgeleitet aus den direct beobachteten mittleren monatlichen Werthen. (R.)

Namen der Stationen.	Winter	Frühling	Sommer	Herbst	Jahr	Unterschied zw. Winter u. Sommer
1. Memel	—1.88	3.70	12.87	6.22	5.23	14.75
2. Tilsit	—2.90	4.16	13.53	5.59	5.10	16.43
3. Arys, Claussen	—3.51	4.05	13.45	5.42	4.85	16.96
4. Neu-Sternberg, Mehlauken	—2.14	3.88	12.61	5.56	4.98	14.75
5. Königsberg	—2.10	4.28	13.19	6.10	5.37	15.29
6. Hela	—0.12	3.83	12.97	7.39	6.02	13.09
7. Danzig	—0.58	4.93	13.70	6.83	6.22	14.28
8. Neufahrwasser	0.36	5.66	—	—	—	
9. Neukrug-Schöneck	—3.03	4.13	12.75	5.31	4.79	15.78
10. Schöneberg	—2.68	3.29	12.55	5.09	4.56	15.23
11. Conitz	—2.11	4.30	13.15	5.54	5.22	15.26
12. Lauenburg	—0.32	4.92	12.59	6.66	5.96	12.91
13. Cöslin	—1.13	4.64	12.82	6.34	5.67	13.95
14. Colberg	—0.43	4.77	13.28	6.95	6.14	13.71
15. Regenwalde	—0.34	5.40	13.36	6.49	6.23	13.70
16. Stettin	—0.30	5.78	13.96	7.04	6.62	14.26
17. Putbus	—0.44	4.80	13.00	6.81	6.04	13.44
18. Hinrichshagen	—0.85	4.84	12.65	6.15	5.70	13.50
19. Neu-Strelitz	—1.51	5.71	12.19	6.01	5.60	13.70
20. Neu-Brandenburg	0.36	6.04	14.25	6.86	6.88	13.89
21. Salzwedel	0.34	6.03	13.58	6.98	6.73	13.24
22. Berlin	0.20	6.51	14.44	7.36	7.13	14.24
23. Potsdam	—0.29	6.24	13.93	6.86	6.69	14.22
24. Frankfurt a. O.	—0.29	6.20	14.09	7.04	6.76	14.38
25. Posen	—1.27	5.71	14.16	6.51	6.29	15.43
26. Bromberg	—1.40	5.38	13.88	6.18	6.01	15.28
27. Zechen	—0.98	5.91	14.01	6.59	6.38	14.99
28. Breslau	—0.96	6.10	14.31	6.91	6.59	15.27
29. Ratibor	—1.86	5.97	14.10	6.46	6.17	15.96
30. Rokittnitz	—2.66	5.09	12.74	6.09	5.32	15.40
31. Neisse	—1.27	6.84	13.93	7.07	6.64	15.20
32. Landeck	—1.47	4.69	12.29	6.21	5.43	13.76
33. Eichberg	—1.32	5.14	12.40	5.78	5.50	13.72
34. Wang	—1.99	2.35	9.98	4.68	3.76	11.97
35. Görlitz	—0.87	5.77	13.55	6.61	6.27	14.42
36. Zittau	—0.44	5.72	13.31	6.92	6.38	13.75
37. Bautzen	—0.55	5.27	12.94	6.83	6.12	13.49
38. Hinter-Hermsdorf	—1.63	4.43	11.91	5.78	5.12	13.54
39. Königstein	—0.68	5.40	12.73	6.50	5.99	13.41
40. Rehefeld	—2.99	2.45	9.90	4.13	3.37	12.89
41. Reitzenhain	—2.76	2.89	10.13	4.34	3.65	12.89
42. Oberwiesenthal	—2.33	3.21	10.59	4.37	3.96	12.92
43. Elster	—1.55	4.33	11.63	5.44	4.96	13.18
44. Annaberg unt. Stadt	—1.39	4.20	11.47	5.69	4.99	12.86
45. Annaberg ob. Stadt	—1.54	4.16	11.52	5.71	4.96	13.06
46. Plauen	—0.94	5.03	12.33	6.08	5.62	13.27
47. Georgengrün	—1.83	3.77	10.81	5.13	4.47	12.64
48. Zwickau	—0.21	5.79	12.91	6.74	6.31	13.12
49. Chemnitz	—0.21	5.92	12.91	6.88	6.37	13.12
50. Freiberg	—0.69	4.92	12.35	6.38	5.74	13.04
51. Schwarzenberg	1.46	5.29	12.17	6.91	6.46	10.71
52. Grüllenburg	—0.60	4.63	11.82	6.04	5.47	12.42
53. Dresden	0.67	6.83	14.37	7.57	7.36	13.70
54. Meissen	1.91	6.06	13.83	7.58	7.35	11.92
55. Riesa	—0.12	6.14	13.93	7.27	6.81	14.05
56. Gohrisch	0.26	5.63	13.34	6.93	6.54	13.08
57. Wermsdorf	—0.06	5.89	13.02	7.11	6.49	13.08
58. Zwenkau	—0.06	5.98	13.49	7.13	6.64	13.55
59. Leipzig	—0.11	6.47	13.82	6.98	6.79	13.93
60. Torgau	0.07	6.43	14.21	7.27	7.00	14.14
61. Halle	0.28	6.35	14.31	7.26	7.05	14.03
62. Bernburg	0.20	6.46	13.97	7.61	7.06	13.77
63. Erfurt	—0.08	6.11	13.53	6.83	6.60	13.61
64. Ziegenrück	—0.81	5.10	12.40	5.86	5.64	13.21
65. Grofsbreitenbach	—0.51	4.15	11.48	5.32	5.11	11.99
66. Arnstadt	—0.60	5.87	13.41	6.51	6.30	14.01
67. Altenburg	0.02	6.76	14.60	7.33	7.18	14.58
68. Jena	—0.09	6.75	14.28	7.03	7.00	14.37
69. Gotha	—0.53	5.68	13.30	6.40	6.21	13.83
70. Mühlhausen	—0.01	6.15	13.48	6.76	6.60	13.49
71. Sondershausen	0.21	6.48	13.20	7.31	6.80	12.99
72. Heiligenstadt	—0.06	5.67	13.00	6.53	6.28	13.06
73. Ballenstedt	—0.49	4.41	12.58	6.08	5.64	13.07
74. Wernigerode	0.45	5.64	13.23	7.10	6.61	12.78
75. Brocken	—3.88	0.63	7.94	2.58	1.82	11.82
76. Clausthal	—1.35	3.98	11.49	5.52	4.91	12.84
77. Göttingen	0.56	6.45	13.44	7.13	6.90	12.88
78. Hannover	1.05	6.52	13.75	7.62	7.23	12.70
79. Lüneburg	0.28	5.70	13.23	6.77	6.49	12.95
80. Goldberg	—0.32	5.21	13.87	6.60	6.34	14.19
81. Rostock	0.29	5.68	13.47	7.15	6.57	13.18
82. Sülz	—0.14	5.30	12.97	6.47	6.15	13.11
83. Wustrow	—0.01	4.76	13.19	7.25	6.30	13.20
84. Poel	0.01	5.21	13.02	7.04	6.32	13.01
85. Marnitz	0.00	5.30	12.97	6.97	6.31	12.97
86. Schwerin	0.12	5.52	13.54	6.97	6.54	13.42
87. Schönberg	0.38	5.48	13.06	6.83	6.44	12.68
88. Lübeck	0.03	5.58	13.31	6.88	6.45	13.28
89. Segeberg	0.76	4.80	12.55	6.79	6.23	11.79
90. Neustadt	1.11	5.28	13.81	7.35	6.89	12.70
91. Eutin	0.41	5.30	12.93	7.04	6.42	12.52
92. Woltersmühle	0.30	5.51	13.40	7.40	6.65	13.10
93. Neumünster	0.90	5.31	12.78	6.86	6.46	11.88
94. Kiel	0.79	5.57	13.07	7.23	6.67	12.28
95. Flensburg	2.20	5.08	12.63	7.68	6.90	10.43
96. Sylt	1.71	5.46	13.71	8.17	7.27	12.00
97. Husum	1.37	4.88	12.66	7.55	6.62	11.29
98. Meldorf	1.97	5.11	12.91	7.59	6.89	10.94
99. Glückstadt	2.47	5.44	12.87	7.48	7.06	10.40
100. Altona	1.09	6.69	14.16	7.84	7.45	13.07
101. Otterndorf	0.65	5.52	12.96	7.21	6.58	12.31
102. Norderney	1.40	5.60	12.86	7.93	6.95	11.46
103. Emden	0.98	5.90	13.24	7.41	6.88	12.26
104. Jever	1.12	5.82	12.86	7.36	6.79	11.74
105. Heppens	1.08	5.11	12.48	7.55	6.55	11.40
106. Elsfleth	1.06	6.12	12.94	7.19	6.83	11.88
107. Bremen	0.94	6.54	13.55	7.28	7.08	12.56
108. Oldenburg	1.05	6.02	13.33	7.13	6.88	12.28
109. Löningen	1.18	6.30	13.16	7.11	6.94	11.98
110. Lingen	1.23	6.30	13.29	7.38	7.05	12.06
111. Salzuflen	1.13	6.15	12.85	7.08	6.80	11.72
112. Münster	1.52	6.66	13.48	7.79	7.36	11.96
113. Gütersloh	1.15	6.49	13.48	7.42	7.13	12.33
114. Paderborn	1.13	6.43	13.40	7.57	7.13	12.27
115. Arnsberg	2.08	5.91	12.28	7.35	6.90	10.20
116. Olsberg	0.44	5.27	11.55	6.91	6.04	11.11
117. Kassel	0.95	6.40	13.02	7.44	6.95	12.07
118. Fulda	–	5.78	12.56	6.42	—	—
119. Altmorschen	1.87	5.72	12.55	6.98	6.78	10.67
120. Marburg	2.12	5.92	12.90	6.98	6.98	10.78
121. Gießen	—0.55	6.23	13.68	6.65	6.50	14.23
122. Hanau	2.27	7.72	14.39	7.92	8.08	12.12
123. Frankfurt a. M.	0.84	7.50	15.02	7.91	7.82	14.18
124a. Darmstadt	1.48	8.22	15.65	8.41	8.44	14.17
124b. Darmstadt	1.53	8.10	14.39	8.35	8.09	12.86
125. Kreuznach	1.13	7.44	14.65	7.80	7.76	13.52
126. Boppard	1.54	6.96	13.73	7.75	7.49	12.19
127. Coblenz	2.22	8.13	14.51	8.69	8.39	12.29
128. Bonn	2.06	6.91	14.28	7.98	7.81	12.22
129. Cöln	1.93	7.52	14.39	8.40	8.06	12.46

Namen der Stationen.	Winter	Frühling	Sommer	Herbst	Jahr	Unterschied zw. Winter u. Sommer	Namen der Stationen.	Winter	Frühling	Sommer	Herbst	Jahr	Unterschied zw. Winter u. Sommer
130. Crefeld	1.46	6.98	13.96	7.69	7.52	12.50	145. Calw	—0.09	6.21	13.38	6.81	6.58	13.47
131. Cleve	1.63	6.50	13.24	7.56	7.23	11.61	146. Freudenstadt	—0.52	4.99	12.39	6.06	5.73	12.91
132. Jülich	3.07	6.78	13 51	8.07	7.86	10.44	147. Heidenheim	—1.22	6.17	14.04	6.30	6.32	15.26
133. Aachen	2.40	7.07	13.54	7.64	7.66	11.14	148. Ulm	—0.48	6.72	14.11	6.75	6.77	14.59
134. Neunkirchen	0.43	6.13	13.93	7.01	6.87	13.50	149. Schopfloch	—0.89	5.20	12.57	6.03	5.73	13.46
135. Trier	1.46	7 24	14.17	7.85	7.68	12.71	150. Hechingen	—0.24	6.40	12.84	6.62	6.41	13.08
136. Birkenfeld	0.09	6.05	12.15	6.38	6.17	12.06	151. Hohenzollern	—0.55	5.37	11.96	6.22	5.75	12.51
137. Saarbrücken	2.58	6.68	13.32	7.46	7.51	10.74	152. Friedrichshafen	0.84	7.80	14.84	8.18	7.91	14.00
138. Dürkheim	1.98	8.28	14.76	8.48	8.38	12.78	153. Issny	—1.12	5.46	12.63	6.15	5.78	13.75
139. Manheim	0.76	7.80	15.30	8.07	7.98	14.54	154. Sigmaringen	—2.89	5.12	11.86	5.83	4.98	14.75
140. Mergentheim	—0.02	7.18	14.62	7.18	7.24	14.64	155. Landskrone	—1.15	5.72	12.95	6.56	6.02	14.10
141. Heilbronn	1.60	8.31	15.41	8.14	8.36	13.81	156. Klix	2.26	5.64	13.44	6.87	7.05	11.18
142. Stuttgart	1.31	7.95	15.11	8.22	8.15	13.80	157. Grödiz	—	—	13.35	6.69	—	—
143. Hohenheim	0.17	7.02	14.69	7.16	7.26	14.52	158. Gram	0.22	3.87	12.01	6.67	5.69	11.79
144. Cannstadt	0.83	7.71	14.86	7.76	7.80	14.03	159. Stralsund	1.56	4.42	13.86	7.15	6.75	12.30

Die Wärme der Luft nimmt bei gleichbleibender Höhe der Station ab mit zunehmender Entfernung derselben vom Aequator und unter jeder Breite, je tiefer wir den Meeresspiegel unter uns lassen. Fragen wir daher, in welcher Richtung wir von einem bestimmten Ort aus fortschreiten müssen, um zu Punkten gleicher Luftwärme zu gelangen, so entsprechen unendlich viele Richtungen dieser Bedingung, welche zusammen in eine isotherme Fläche fallen. Diese Flächen, mit der Annäherung an den Pol sich herabsenkend, schneiden an bestimmten Stellen die Erdoberfläche in isothermen Linien, welche am Abhang der Gebirge in sich zurücklaufende Curven bilden. Die isotherme Fläche, welche im Winter die Spitze des Brockens berührt, läfst im Erzgebirge die Station Reitzenhain noch etwas unter sich, schneidet im Riesengebirge den Kamm etwas über der norwegischen Kirche Wang, senkt sich aber dann so schnell herab, dafs sie das niedrige Plateau der masurischen Seeen schneidet, um dann nördlicher als die preufsische Grenze die Ostsee zu berühren. Nach Süden hin hat sie sich hingegen so erhoben, dafs sie keine unserer Stationen erreicht, während im österreichischen Beobachtungsgebiete sie in Kärnten zwischen der höchsten und mittleren Station am Obir das Gebirge trifft.

Mit zunehmender Mittagshöhe der Sonne entfernen sich diese isothermen Flächen immer mehr von der Grundfläche des Luftkreises, aber dieses Aufsteigen erfolgt in den nördlichen Gegenden rascher als in den südlichen. Daher sucht man vergeblich auf dem Plateau der Radaune-Seeen in Schöneberg bei Danzig unmittelbar unter dem Gipfel des über tausend Fufs aufsteigenden Thurmberges nach so niedriger Sommerwärme, wie die von Neurode, Oberwiesenthal, Reitzenhain, Georgengrün, Clausthal und der Burg Hohenzollern.

Die allmälige Erhebung des Landes, wenn wir von den Küsten der Nordsee und Ostsee nach Süden hin fortschreiten, compensirt innerhalb Deutschlands auf eine auffallende Weise die Wärmeabnahme nach Norden. Die Jahreswärme von Danzig ist dieselbe als die von Gotha, die von Norderney gleich der von Ulm. In den norddeutschen Ebenen machen sich die niedrigen Plateaus durch ihre Abkühlnng entschieden bemerkbar. Man braucht für das ostpreufsische nur die Temperatur von Arys mit der von Tilsit und Memel, für das westpreufsische Conitz mit Danzig zu vergleichen, ja selbst in Hinrichshagen bei Woldegk macht sich die geringe Erhebung des mecklenburgischen geltend, wenn man es mit Wustrow vergleicht. Ebenso zeigt die niedrige Temperatur von Birkenfeld, dafs hier die von Kreuznach nach Trier führende Eisenbahn ihren Höhepunkt erreicht.

Es mufs späteren Untersuchungen überlassen bleiben, durch gleichzeitige Beobachtungen die hier für Schlesien und Sachsen gegebene Wärmeabnahme des nördlichen Abhanges des Riesen- und Erzgebirges mit der am südlichen Abhang nach dem böhmischen Kessel hin zu vergleichen. Nach dem Verhalten der Vegetation zu schliefsen, scheint der Unterschied nicht unerheblich.

Der erwärmende Einflufs der Nordsee tritt im Januar am deutlichsten hervor. Im westlichen Deutschland gehen die Isothermen dann von Süd nach Nord. Mit jedem Schritt weiter östlich wird es kälter, man braucht nur das oberschlesische Kohlengebiet (Krakau, Tarnowitz, Rokittnitz, Ratibor) mit Cleve zu vergleichen, welches 4 Grad wärmer ist. Die Mündung der Weser bezeichnet die Grenze, von welcher an im nordwestlichen Deutschland die mittlere Wärme des Januar nicht mehr unter den Frostpunkt sinkt. Diefs ist von grofser Bedeutung für den Rhein, da bei Eisgängen

im Mittel sich der untere Rhein früher seiner Eisdecke entledigt als der obere. Westphahlen erinnert an England nicht nur durch seine durch die milde Winter begünstigte industrielle Entwicklung, als auch durch den Character seiner Vegetation, dem bereits der Character des Seeklimas entschieden aufgeprägt ist, wenn es auch dort erst seine volle Bedeutung erhält.

Der bekannte die Extreme abstumpfende Einfluſs der Wassernähe tritt auch an den Küsten der Ostsee hervor. Es genügt hier Tilsit mit Memel, Danzig mit Hela zu vergleichen. Ein nach Süden hin abgesperrtes Wasserbecken, das in seinem nördlichen Theile sich auf lange Zeit im Winter mit Eis bedeckt, äuſsert aber im Frühling auf seine Südküsten einen entschieden abkühlenden Einfluſs, da die kalten Wässer des geschmolzenen Eises keinen Abfluſs finden. Die Ostsee übernimmt daher für Deutschland im Kleinen die Rolle der Hudsonsbay für Canada und die Vereinigten Staaten. In der Grafschaft Glatz muſs man im April bis Neurode hinaufsteigen um die Temperatur von Putbus zu finden, der April von Hela ist so kalt wie der März von Bonn.

Dafür bietet der Herbst einige Entschädigung. Das Wasser folgt den Wärmeveränderungen langsamer als die Luft, daher ist der Oktoker von Elbing und Danzig nicht kälter als der von Schlesien, Sachsen, der Mark, Westphalen und Würtemberg, ausgenommen den abgesperrten Kessel von Stuttgard und Friedrichshafen, dem der Bodensee mit seiner Verspätung zu Gute kommt. Diese Verzögerung ist für den Gebrauch der Seebäder von Bedeutung.

Die Sommerwärme nimmt mit der Entfernung vom Meere stetig zu. Sie scheint in der Gegend von Manheim ihre gröſste Höhe zu erreichen. Die Bedeutung der continentalen Lage tritt besonders in Schlesien und der Mark im Gegensatz zu Westphalen und dem Niederrhein hervor.

Lassen sich aus unserer Tafel Schlüsse auf eigenthümlich begünstigte Lagen ziehen? In Westpreuſsen gilt Elbing als eine Art Montpellier und in der That ist es wärmer. Der Vegetation von Wernigerode am Harz scheint die Temperatur des Herbstes vorzugsweise günstig zu sein. Für die höhere Wärme von Altona verglichen mit Hamburg sehe ich keinen Grund, hier mag vielleicht ein localer Einfluſs auf der Station wirken. Auch scheint Cöln etwas zu warm, obgleich Bonn und Coblenz ebenfalls eine erhöhte Temperatur verrathen. Baden, die Wiege der deutschen Meteorologie, ist entschieden in der Temperatur bevorzugt.

Die Unterschiede der Wärme, welche derselbe Monat in einzelnen Jahren zeigt, sind im Winter am erheblichsten, während der September der beständigste Monat. In der 1867 erschienenen Schrift: über die mittlere und absolute Veränderlichkeit der Temperatur der Atmosphäre habe ich dies ausführlich entwickelt, worauf hier verwiesen werden muſs. Die mittlere Veränderlichkeit ist in Arys 1.45, Danzig 1.19, Sülz 1.13, Lübeck 1.25, Leobschütz 1.35, Breslau 1.46, Berlin 1.37, Leipzig 1.34, Arnstadt 1.32, Braunschweig 1.37, Gütersloh 1.36, Prag 1.37, Wien 1.32, Regensburg 1.39, München 1.29, Peiſsenberg 1.34, Stuttgard 1.35, Carlsruhe 1.34, Darmstadt 1.23, Trier 1.22, Kremsmünster 1.25, Klagenfurt 1.22, Basel 1.22, in den einzelnen Monaten hingegen folgende:

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
Norddeutschland	2.16	2.03	1.58	1.28	1.16	0.91	1.04	1.08	0.87	1.01	1.32	2.11
Süddeutschland	2.09	1.65	1.37	1.35	1.21	0.97	1.02	1.05	0.93	1.03	1.29	1.82

Diese Veränderlichkeit, 1.38 im nördlichen, 1.32 im südlichen Deutschland ist also geringer als im europäischen Ruſsland, wo sie 1.61 beträgt, nimmt aber ab nach Süden und nach Westen hin, denn sie ist 1.17 in der Schweiz, 1.15 in Frankreich und Niederland, 0.95 in Italien, 0.99 in England, 0.78 auf den schottischen Inseln.

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

1. Memel (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—10.12	—0.69	2.44	6.50	8.34	12.66	13.10	12.49	9.78	6.59	2.90	0.78
1849	— 3.60	0.44	—0.81	2.92	9.53	10.02	12.00	12.48	9.34	5.92	2.25	—3.63
1850	— 8.64	—1.74	—2.45	3.95	10.13	12.61	13.80	14.05	9.56	5.23	2.12	2.06
1851	— 2.78	—1.59	—1.56	5.79	6.81	10.54	12.78	12.90	10.74	8.72	3.36	2.35
1852	0.27	—2.09	—0.19	0.71	8.32	13.16	13.77	13.56	10.59	4.55	1.19	1.51
1853	— 0.96	—3.05	—3.41	2.24	8.39	12.96	14.02	12.77	10.22	7.30	0.89	—2.23
1854	— 4.44	—2.13	0.26	3.09	9.74	10.79	14.64	14.13	10.25	—	0.03	1.12
1855	— 4.92	—7.59	—0.74	2.39	7.41	12.36	15.09	13.25	9.34	8.29	1.02	—5.89
1856	— 1.23	—2.07	—2.45	3.55	7.94	10.88	12.30	11.61	9.76	6.92	—0.20	0.36
1857	— 2.31	—2.59	0.90	3 39	7.20	10.79	13.14	14.24	11.08	7.52	2.95	3.24
1858	— 1.85	—3.69	—0.74	2.91	8.06	12.60	15.17	15.02	11.27	7.79	—0.30	—1.50
1859	0.86	0.77	1.32	4.13	10.27	13.14	14.00	14.36	9.94	6.71	2.57	—3.49
1860	— 0.72	—2.23	—1.90	4.98	8.42	12.94	14.15	13.26	11.00	5.51	—0.06	—4.06
1861	— 6.26	—0.05	1.78	2.67	6.43	13.21	15.40	13.10	9.78	5.76	2.99	1.00
1862	— 6.50	—5.18	—1.15	2.89	9.43	11.95	12.13	12.70	10.04	7.18	—0.47	—4.32
1863	1.33	1.24	1.41	4.79	7.91	12.12	12.20	13.29	11.57	7.99	4.69	1.39
1864	— 1.85	—0.71	1.36	3.49	4.65	13.08	12.76	10.97	9.96	4.97	0.15	—2.13
1865	— 0.61	—6.33	— 1.67	3.21	9.92	9.01	15.72	12.62	9.91	5.74	3.75	1.40
1866	2.08	—1.21	—0.01	5.10	7.00	14.06	12.80	12.92	12.65	5.98	2.27	—0.44
1867	— 2.82	—0.41	—2.81	2.85	5.14	10.07	11.83	12.64	9.91	7.36	2.12	—4.04
Mittel	— 2.75	—2.05	—0.52	3.58	8.05	11.95	13.54	13.12	10.33	6.63	1.71	—0.83

2. Tilsit (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—10.91	—0.72	2.36	7.59	9.07	13.62	13.20	12.41	9.03	6.53	1.03	0.06
1849	— 4.87	—0.57	—1.29	2.96	10.60	10.39	—	12.39	9.00	4.87	1.53	—4.79
1850	—10.15	—1 83	—2.45	4.23	11.20	13.61	14.51*	14.47	9.06	4.57	1.31	0.25
1851	— 4.00	—2.80	—	6.02	7.24	11.57	13.69	13.06	10.81	—	3.10	1.27
1852	— 0.78	—3.06	—1.33	0.91	9.24	14.08	14.56	14.04	10.25	3.86	0.70	1.09
1853	— 1.42	—3.52	—3.27	2.79	9.72	14.03	14.53	12.79	10.14	7.27	0.45	—3.41
1854	— 4.57	—2.76	0.20	3.63	9.57	11.81	15.35	14.54	9.53	6.53	—0.32	—0.79
1855	— 6.30	—9.36	—0.53	3.54	8.87	14.31	15.65	13.96	9.68	7.84	0.32	—7.38
1856	— 1.53	—2.79	—2.47	5.00	9.30	12.38	13.59	12.03	10.26	6.18	—2.09	—0.36
1857	— 2.98	—3.42	0.80	4.26	8.52	12.77	13.50	14.60	11.26	7.41	1.60	1.76
1858	— 3.36	—5.17	—1.27	3.58	9.68	14.03	16.51	16.00	11.34	7.15	—2.23	—2.54
1859	— 0.01	0.47	1.72	4.91	10.51	13.91	14.54	14.86	10.04	6.47	1.81	—4.16
1860	— 1.30	—2.88	—1.73	5.65	10.04	13.91	14.60	13.60	10.86	4.88	—0.11	—4.12
1861	— 7.85	0.10	1.90	3.00	7.38	14.34	16.00	12.93	9.50	5.60	1.96	—0.27
1862	— 7.73	—6.53	—1.13	3.77	10.20	12.63	12.51	12.86	10.16	6.37	—1.49	—6.15
1863	0.52	0.41	1.23	4.50	9.19	12.70	12.78	13.25	11.00	7.14	2.95	—0.24
1864	— 3.73	—1.91	1.00	3.55	5.14	13.74	13.12	11.23	9.86	4.08	—1.37	—3.95
1865	— 1.86	—8.05	—2.72	3.68	11.00	10.04	16.03	12.13	9.51	4.78	2.96	—0.23
1866	0.87	—2.04	0.17	5.74	7.80	14.78	13.09	13.01	12.71	4.87	0.63	—1.61
1867	— 3.20	—1.18	—4.09	3.41	6.37	11.29	12.90	13.01	9.32	6.66	0.26	—5.61
Mittel	— 3.76	—2.88	—0.68	4.14	9.03	12.99	14.25	13.36	10.17	5.95	0.65	—2.06

3. Arys, Claussen (6, 2, 10). *)

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—10.77	— 0.68	2.46	7.82	9.52	14.03	13.47	12.80	9.55	6.93	1.29	—0.02
1849	— 5.04	— 0.78	—1.37	3.58	10.89	11.51	13.02	12.73	9.32	5.15	2.00	—5.39
1850	—10.57	— 1.78	—2.61	4.45	11.42	14.25	14.65	14.60	9.02	4.90	1.39	—0.37
1851	— 4.46	— 3.24	—1.79	6.32	7.46	11.64	13.37	13.46	10.67	8.00	2.64	0.02
1852	— 1.32	— 3.87	—2.55	1.05	9.11	13.77	14.23	13.87	10.41	4.34	0.88	0.86
1853	— 1.74	— 3.81	—3.86	2.14	9.37	13.92	14.27	12.78	9.87	6.66	—0.37	—4.46
1854	— 4.73	— 4.19	—0.71	3.54	11.60	11.76	15.01	13.97	9.11	6.48	—0.91	—1.07
1855	— 6.77	—11.33	—1.09	2.94	9.08	14.11	14.89	13.48	8.90	7.76	0.18	— 9.11
1856	— 1.82	— 4.04	—3.59	5.14	8.84	12.86	12.66	11.47	9.78	6.29	—2.19	—1.12
1857	— 3.57	— 5.17	—0.40	4.08	8.24	12.83	13.44	14.24	10.63	6.98	0.33	0.47
1858	— 4.90	— 6.52	—2.09	2.92	9.79	13.89	15.67	15.13	10.57	6.98	—3.14	—2.91
1859	— 0.98	0.01	1.55	4.56	10.19	13.88	14.88	15.73	9.44	6.21	1.28	—4.84
1860	— 1.90	— 4.22	—3.11	5.14	10.03	13.43	13.83	13.20	10.58	4.47	—0.42	—4.33
1861	— 8.50	— 0.40	1.54	2.90	7.32	14.38	15.92	13.20	9.64	5.02	2.06	—1.32
1862	— 7.46	— 7.61	—1.07	4.08	10.61	12.72	12.90	13.03	10.15	6.21	—2.11	—6.98

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

Arys, Claussen.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863	0.49	0.28	1.32	4.34	9.50	12.95	12.35	14.11	11.29	7.03	2.84	−1.08
1864	−5.17	−2.15	1.41	3.41	5.35	13.65	12.82	10.88	9.21	4.14	−1.70	−5.14
1865	−2.40	−9.34	−3.16	3.98	12.04	9.83	16.20	11.90	9.25	5.18	2.51	−0.80
1866	0.17	−2.23	−0.24	5.91	7.72	14.95	12.67	12.70	12.43	4.38	0.82	−1.70
1867	−2.95	−0.62	−4.20	3.54	6.51	11.40	12.92	12.88	9.34	6.06	−0.61	−5.36
Mittel	−4.22	−3.59	−1.18	4.09	9.23	13.09	13.96	13.31	9.96	5.96	0.34	−2.73

*) Bis zum 1. October 1851 Arys, von da an Claussen.

4. Neu-Sternberg, Mehlauken (6, 2, 10) *).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1861												−0.44
1862	−6.78	−5.78	−1.05	3.46	9.50	11.84	11.70	12.71	9.37	6.60	−0.92	−5.59
1863	1.31	1.00	1.51	4.26	8.48	12.15	11.47	13.21	10.52	7.44	3.50	0.75
1864	−2.99	−0.95	1.36	3.29	4.79	—	—	—	9.15	4.11	−1.34	−4.10
1865	−1.39	−7.59	−2.29	3.93	11.49	9.53	15.72	11.95	9.44	4.82	3.11	−0.23
1866	1.33	−1.28	0.22	5.81	8.03	15.06	12.86	13.66	12.13	4.47	0.99	−1.21
1867	—	—	−2.87	3.46	6.47	11.52						
Mittel	−1.70	−2.92	−0.52	4.04	8.13	12.02	12.94	12.88	10.12	5.49	1.07	−1.80

*) Bis zum Mai 1864 Neu-Sternberg, von September 1864 an Mehlauken.

5. Königsberg *).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	−10.47	−0.14	2.56	7.30	9.35	13.70	13.19	12.17	9.70	6.91	2.16	0.78
1849	−3.94	0.39	−0.38	3.68	9.89	10.46	12.43	12.02	9.34	5.77	2.12	−4.03
1850	−9.16	−0.62	−2.02	4.82	10.84	13.22	14.11	14.25	9.77	5.61	2.79	1.45
1851	−2.50	−0.55	−0.04	6.73	7.43	11.64	13.46	13.56	10.97	8.66	2.82	1.58
1852	0.14	−1.79	−0.28	1.47	9.20	14.08	14.90	14.42	10.94	4.89	2.02	2.10
1853	−0.50	−2.77	−2.96	2.88	8.95	13.83	14.65	13.02	10.60	7.29	1.08	−2.67
1854	−3.61	−1.80	0.78	4.38	10.58	11.38	15.13	14.94	9.87	6.92	0.27	0.11
1855	−5.59	−9.04	−0.44	3.53	7.95	13.46	15.38	13.48**)	10.71	8.25	0.79	−5.95
1856	−1.11	−2.60	−1.88	5.75	8.38	11.92	12.27	11.58	10.01	6.99	−0.85	−0.03
1857	−2.54	−3.00	0.68	4.17	7.62	11.64	13.35	15.09	11.42	7.69	1.60	2.24
1858	−3.33	−5.30	−1.09	3.47	8.62	13.15	15.52	15.71	11.54	7.58	−2.03	−2.13
1859	0.28	0.85	2.34	4.36	10.44	13.32	14.10	15.51	10.24	6.78	2.09	−3.62
1860	−0.71	−2.50	−1.24	5.75	8.97	13.08	14.04	13.01	10.98	5.05	0.07	−3.52
1861	−5.95	0.69	2.65	2.98	7.02	13.93	15.22	13.29	9.47	6.10	2.68	0.28
1862	−6.13	−4.90	−0.72	3.65	10.07	12.30	12.39	12.99	10.22	6.82	−0.64	−4.54
1863	1.11	1.21	1.64	5.36	8.65	12.33	12.04	13.59	11.16	7.93	3.33	0.53
1864	−3.27	−1.23	1.75	3.45	5.04	12.57	12.49	11.01	9.66	4.77	−0.40	−3.59
1865	−1.36	−6.53	−1.78	3.96	10.84	9.24	15.54	12.25	9.89	5.51	3.22	0.36
1866	1.55	−0.94	−0.10	5.78	7.19	14.10	12.59	12.82	12.50	5.27	1.81	−0.57
1867	−2.47	−0.01	−2.55	3.67	5.75	10.12	12.20	12.62	9.85	6.53	1.08	−4.41
Mittel	−2.98	−2.03	−0.15	4.36	8.64	12.47	13.75	13.36	10.44	6.57	1.30	−1.28

*) Bis zum 1. Juli 1857: 6, 2, 10, von da an 7, 2, 9. **) Dies Mittel ist abgeleitet aus den Stunden 8 und 8.

6. Hela (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1851											3.78	2.41
1852	1.41	0.17	0.58	1.69	8.00	12.98	15.02	14.47	11.26	6.28	3.50	3.14
1853	0.77	−1.39	−1.63	2.48	7.20	11.94	13.81	13.09	11.31	—	2.75	−0.58
1854	−1.62	−0.44	1.16	3.98	8.62	10.69	14.49	14.60	10.95	8.11	2.20	1.56
1855	−2.42	−5.15	−0.34	2.77	6.18	11.98	14.26	13.93	10.62	9.18	2.65	−2.60
1856	0.02	−0.59	−0.25	4.67	6.51	11.06	12.26	12.34	10.70	8.36	1.64	1.80
1857	−0.92	−0.74	0.97	3.81	7.08	11.53	13.95	15.57	12.26	9.16	4.27	3.91
1858	−0.74	−2.24	0.40	3.61	7.23	13.22	14.90	15.42	12.81	8.90	0.96	−0.10
1859	1.45	1.89	2.82	3.94	8.78	12.25	14.42	15.48	11.41	7.87	3.63	−0.58
1860	0.77	−0.49	0.34	4.66	8.08	12.06	13.82	13.11	—	6.35	2.15	−0.96
1861	−2.64	1.05	2.24	2.90	6.19	12.83	14.80	13.57	10.68	7.92	3.96	1.75
1862	−2.59	−1.86	0.11	3.74	8.82	11.09	12.21	13.33	11.36	8.19	1.21	−2.02
1863	1.66	1.99	1.76	4.58	7.59	11.46	11.96	13.79	11.34	9.22	4.41	2.07
1864	−2.27	−0.11	1.79	3.26	4.90	11.51	12.71	11.27	10.56	6.60	1.78	−1.19
1865	−0.36	−3.94	−0.52	4.22	9.67	8.77	15.37	13.03	11.16	7.25	4.66	1.97
1866	2.40	0.79	0.92	5.04	6.52	13.05	12.46	12.94	12.80	7.34	3.28	0.91
1867	−0.55	1.05	−1.13	3.11	4.96	9.58	11.52	12.81	11.09	7.55	2.91	−1.07
Mittel	−0.35	−0.63	0.58	3.65	7.27	11.62	13.62	13.67	11.35	7.89	2.93	0.61

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

7. Danzig (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1849										6.54	2.68	—2.75
1850	—6.90	1.03	—0.50	5.27	10.96	14.21	—	—	10.07	5.88	2.88	1.45
1851	—1.72	0.53	1.28	7.30	7.74	11.83	13.53	13.92	10.90	9.18	2.80	2.19
1852	1.42	—0.08	0.82	2.27	9.49	13.96	15.55	14.57	11.20	5.87	2.81	2.90
1853	0.43	—2.05	—2.00	3.32	8.57	13.29	14.78	13.18	10.75	7.32	1.91	—1.20
1854	—1.88	—0.52	2.10	5.43	10.25	11.96	14.94	14.25	10.63	7.06	1.57	1.01
1855	—3.60	—6.17	0.43	4.02	7.64	13.23	15.06	14.34	10.20	9.30	2.29	—3.88
1856	—0.20	—0.64	0.14	6.33	7.97	12.37	12.75	12.17	10.49	7.89	0.57	1.38
1857	—1.71	—0.98	1.47	4.96	8.10	12.72	14.41	15.86	11.84	8.40	3.50	3.65
1858	—2.00	—3.98	0.65	4.83	8.43	14.00	15.53	15.48	11.97	8.29	—0.69	—0.69
1859	1.51	2.04	3.65	4.82	10.23	13.53	15.41	15.90	10.75	7.57	2.82	—2.01
1860	0.51	—0.67	0.56	6.09	9.89	13.49	14.09	13.05	11.12	5.83	1.82	—1.51
1861	—3.36	1.84	3.46	4.15	7.38	14.10	15.56	13.88	10.17	6.95	3.62	1.49
1862	—3.30	—1.99	0.78	5.36	10.47	12.85	—	13.72	11.23	7.87	0.51	—2.71
1863	2.15	2.72	2.61	5.81	9.01	13.24	12.55	14.27	11.15	8.96	4.28	1.73
1864	—2.10	0.02	2.81	4.32	6.02	12.69	13.33	11.14	10.48	6.41	1.28	—1.89
1865	—0.34	—4.66	—0.40	5.20	11.29	10.03	16.08	13.12	10.95	6.32	4.09	1.82
1866	2.60	0.63	1.12	6.44	7.73	14.49	13.08	12.90	12.47	5.78	2.74	0.78
1867	—0.92	1.81	—0.81	4 59	6.06	11.08	12.62	13.13	10.43	6.99	1.97	—1.82
Mittel	—1.08	—0.67	1.01	5.03	8.74	12.95	14.33	13.82	10.93	7.28	2.29	0.00

8. Neufahrwasser.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1862											0.38	—3.19
1863	1.82	2.45	2.38	5.52	9.08	12.95	12.24					

9. Neukrug, Schöneck (6, 2, 10). *)

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1860						12.57	12.50	11.63	9.97	4.20	0.20	—3.52
1861	—5.82	0.28	1.91	2.29	6.35	13.50	14.43	12.36	8.75	5.88	2.04	—0.36
1862	—4.96	—3.81	—0.46	4.13	10.54	12.27	12.44	13.03	10.62			
Mittel	—5.39	—1.77	0.73	3.21	8.45	12.78	13.12	12.34	9.78	5.04	1.12	—1.94

*) Bis zum 1. Mai 1862 Neukrug, von da ab Schöneck.

10. Schöneberg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1849									8.65	4.67	1.13	—4.05
1850	—8.46	—0.50	—2.66	3.85	9.43	11.96	12.66	12.63	8.31	4.04	1.04	—0.75
1851	—3.65	—1.79	—0.32	6.06	5.82	9.89	12.01	12.05	9.52	7.53	0.94	0.10
1852	—0.53	—2.06	—1.83	0.59	8.65	12.93	14.13	13.07	9.65	3.93	1.40	1.10
1853	—1.21	—4.15	—4.20	1.43	7.58	12.14	13.04	11.25	8.97	6.04	—0.01	—3.71
1854	—3.75	—2.59	—0.45	3.58	9.58	10.91	13.48	12.45	8.67	5.65	—0.53	—0.97
1855	—5.10	—7.97	—1.59	2.00	6.48	12.25	13.41	12.53	8.35	7.39	—0.06	—5.96
1856	—1.99	—2.68	—2.08	4.90	6.80	11.09	11.28	10.53	8.99	6.60	—1.43	—0.28
1857	—3.48	—2.95	—0.60	3.52	7.06	11.40	12.70	14.63	10.63	7.25	1.22	1.51
1858	—3.83	—5.68	—1.66	2.88	7.60	13.53	14.24	14.29	10.60	6.44	—2.78	—2.67
1859	—0.59	0.18	1.67	3.16	9.46	12.45	13.62	14.72	8.94	5.77	1.09	—3.79
1860	—1.48	—3.20	—1.62	4.52	8.76	12.57	12.50	11.63	9.97	4.20	0.20	—3.52
Mittel	—3.10	—3.03	—1.39	3.32	7.93	11.92	13.01	12.71	9.29	5.80	0.18	—1.92

11. Conitz (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1849			—0.24	3.54	10.25	11.15	12.32	11.82	8.92	5.24	1.68	—4.16
1850	—8.18	0.36	—1.84	4.67	10.04	13.20	13.66	13.48	8.80	4.85	1.56	—0.25
1851	—3.09	—1.14	0.26	6.69	6.91	10.98	12.92	12.55	9.95	8.31	1.22	0.48
1852	0.36	—1.45	—1.06	1.57	9.66	13.70	14.92	13.56	10.17	4.62	1.97	1.86
1853	—0.65	—3.47	—4.11	2.12	8.56	13.29	14.29	12.27	9.82	6.27	0.33	—3.46
1854	—2.88	—1.68	0.59	4.31	10.40	11.79	14.40	12.91	9.36	6.23	—0.18	—0.32
1855	—4.32	—7.94	—0.85	3.07	7.55	13.12	14.29	13.20	9.13	7.91	0.48	—6.08
1856	—1.69	—1.66	—1.24	5.81	7.89	12.22	12.09	11.12	9.32	7.07	—1.06	—0.18
1857	—3.16	—2.45	0.26	4.62	8.27	12.59	13.66	14.88	10.92	7.23	0.84	1.64
1858	—3.65	—6.45	—1.49	3.95	8.50	14.60	15.10	14.76	10.98	6.66	—2.46	—2.24
1859	—0.43	0.76	2.56	4.03	10.47	13.68	14.98	15.01	9.33	6.26	1.23	—3.99

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

Conitz.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1860	—0.80	—2.63	—0.76	5.37	9.98	12.86	13.17	12.14	9.85	4.24	0.30	—3.39
1861	—5.82	0.28	2.36	2.92	6.99	14.11	15.26	13.05	9.02	5.66	2.19	—0.35
1862	—4.77	—3.43	0.30	4.98	10.95	12.28	12.36	12.72	10.22	6.56	—0.78	—3.94
1863	0.57	1.07	1.56	5.13	9.03	13.23	11.96	13.69	9.89	7.69	2.03	0.10
1864	—4.67	—1.94	1.42	3.43	5.64	13.26	12.67	10.37	9.64	4.94	0.02	—3.97
1865	—2.03	—6.76	—1.83	5.53	12.66	9.82	16.33	12.26	10.04	5.18	2.78	0.48
1866	1.29	0.09	0.07	6.61	7.52	15.68	12.86	12.75	11.81	3.83	1.28	—0.75
1867	—2.38	0.78	—1.63	4.32	6.79	12.02	12.73	13.64	9.77	6.14	0.79	—3.34
Mittel	—2.57	—2.09	—0.29	4.35	8.85	12.82	13.68	12.96	9.83	6.05	0.75	—1.68

12. Lauenburg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1861												0.80
1862	—3.35	—2.48	0.62	5.08	10.33	12.12	12.61	13.02	10.04	7.99	0.68	—2.17
1863	2.07	2.12	2.43	5.64	8.40	12.61	11.80	13.71	10.77	8.90	3.81	1.56
1864	—2.82	—0.21	2.32	3.79	5.62	12.34	—	—	9.81	5.98	1.18	—1.63
1865	—0.48	—4.16	—0.31	5.56	11.93	9.50	—	—	10.20	6.26	4.45	1.65
1866	2 82	1.20	0.84	6.50	7.71	15.50	12.42	12.62	12.93	5.10	2.64	0.69
1867	—1.18	1.56	—	4.66	6.14	11.24	12.48	13.36	10.12	7.11	1.88	—1.86
Mittel	—0.49	—0.33	1.18	5.21	8.36	12.22	12.33	13.23	10.65	6.89	2.44	—0.14

13. Cöslin. *)

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—8.26	0.84	3.71	6.79	9 02	13.55	12.84	11.84	9.63	7.62	2.25	1.42
1849	—2.97	1.11	1.02	4 14	10.40	10.66	12.12	11.77	9.61	5.63	2.24	—2.66
1850	—6.06	1.11	—0.64	4.89	9.97	12.33	13.42	14.07	9.37	5.42	2.22	0.58
1851	—1.64	0.00	1.65	7.36	6.65	10.54	12.61	12.76	10.60	8.83	1.91	1.69
1852	1.40	—0.40	0.02	2.23	9.72	13.57	15.30	14.27	10.60	5.23	3.01	2.99
1853	0.79	—2.44	—2.99	2.77	8.20	12.80	14.35	12.47	10.05	7.79	1.69	—2.41
1854	—2.00	—0.70	1.61	4.32	9.81	11.49	14.38	13.37	10.07	6.50	1.25	0.80
1855	—2.91	—7.11	—0.40	3.18	7.33	12.55	14.35	13.21	9.82	8.68	1.54	—4.12
1856	—0.48	—0.75	—0.12	5.66	7.77	11.93	11.99	11.59	9.94	7.82	0.50	1.39
1857	—2.01	—0.90	1.01	4.86	7.99	12.00	13.50	15.35	11.96	8.67	2.46	3.02
1858	—1.82	—4.66	—0.31	3.73	7.96	13.23	14.16	14.44	11.25	7.22	—0.83	—1.05
1859	0.95	1.98	3.47	4.01	10.01	12.62	14.08	14.95	10.41	7.22	2.48	—1.91
1860	0.58	—0.92	0.62	5.25	9.57	12.59	13.41	12.55	10.53	5.53	—	—2.15
1861	—4.16	1.64	3.55	3.02	6.76	13.38	14.65	13.02	9.59	6.55	2.88	1.06
1862	—3.15	—2.25	0.79	5.12	10.20	11.60	12.05	12.37	10.08	7.49	0.51	—2.11
1863	1.49	1.82	2.27	5.46	8.11	12.11	11.52	13.19	10.12	8.39	3.33	1.73
1864	—4.09	—0.92	1.94	3.41	5.87	12.32	12.41	9.85	9.71	5.46	0.76	—2.32
1865	—0.98	—5.08	—1.01	5.19	11.45	9.76	15.47	12.12	10.18	5.63	3.78	1.42
1866	2.30	1.19	0.55	5.93	7.21	14.41	12.51	12.10	11.94	4.44	2.49	0.26
1867	—1.56	1.44	—1.03	4.67	5.98	10.97	11.65	12.90	9.78	6.48	1.92	—2.10
Mittel	—1.73	—0.75	0.79	4.60	8.53	12.22	13.34	12.91	10.26	6.83	1.92	—0.92

*) Bis zum 1. April 1864: 6, 2, 10, von da ab 7, 2, 9.

14. Colberg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1855							13.77	13.92	10.28	8.73	1.96	—3.69
1856	—0.19	—0.61	0.12	5.34	7.30	11.91	12.25	12.16	9.85	7.93	1.13	1.47
1857	—1.83	—0.63	1.26	4.43	7.27	11.75	13.87	15.04	12.33	8.75	2.87	3.42
1858	—1.30	—3.95	0.31	4.19	8.42	13.41	14.42	14.40	12.43	7.91	0.12	—0.24
1859	1.46	2.36	4.19	4.86	9.26	11.48	14.42	15.46	11.05	7.36	2.83	—1.25
1860	0.89	—0.76	0.72	4.58	9.30	12.36	13.50	12.72	10.92	6.26	2.41	—1.47
1861	—3.42	1.99										
Mittel	—0.73	—0.27	1.32	4.68	8.31	12.18	13.71	13.95	11.14	7.82	1.89	—0.29

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

15. Regenwalde (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1858							15.15	14.33	11.60	6.67	—0.23	—0.46
1859	1.33	2.60	4.02	4.49	10.66	13.60	15.21	15.41	10.35	6.71	2.13	—2.48
1860	0.87	—1.44	0.69	5.65	10.45	12.74	13.56	12.99	10.58	5.45	1.51	—2.67
1861	—5.09	1.58	3.60	3.69	7.60	14.02	15.15	13.87	9.94	6.59	3.19	1.13
1862	—3.03	—1.84	1.64	6.11	11.44	12.15	12.63	13.81	10.50	7.62	0.97	—1.07
1863	1.71	2.33	2.72	6.15	9.22	12.63	12.00	14.13	11.30	8.57	3.27	2.08
1864	—4.19	—0.53	2.44	3.56	5.43	12.68	12.67	11.05	10.29	6.09	1.05	—1.88
1865	—0.52	—4.90	—0.57	6.00	12.98	10.34	16.14	12.87	10.72	6.00	4.00	1.65
1866	2.64	2.20	1.15	6.81	7.84	15.06	13.03	12.53	12.59	4.79	2.58	0.65
1867	—0.95	2.17	—0.34	5.29	7.13	12.09	12.51	13.49	10.71	7.01	2.05	—1.64
Mittel	—0.80	0.24	1.71	5.31	9.19	12.81	13.81	13.45	10.86	6.55	2.05	—0.47

16. Stettin (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—7.72	1.65	4.26	8.15	10.80	14.41	14.11	12.98	10.66	8.20	2.95	1.68
1849	—1.90	2.32	1.95	5.11	11.17	12.37	13.03	12.81	10.52	6.48	2.67	—2.21
1850	—5.76	2.39	0.58	6.02	10.58	13.80	14.41	14.25	9.89	6.04	3.65	1.21
1851	0.12	0.90	2.34	7.59	7.83	11.97	13.71	13.99	10.68	9.06	1.89	1.67
1852	2.08	0.69	1.10	3.41	11.27	14.03	16.13	14.76	11.37	6.39	3.75	3.66
1853	1.63	—1.92	—2.35	3.72	9.24	14.20	15.28	13.50	11.18	7.46	2.02	—2.22
1854	—1.15	0.12	2.79	6.03	10.94	12.54	15.54	14.21	10.88	7.31	1.37	1.41
1855	—1.97	—6.16	0.20	4.46	8.65	13.63	14.78	14.19	10.74	8.95	1.97	—3.97
1856	—0.44	0.51	0.84	6.44	8.87	13.09	13 00	12 89	10.61	8.37	1.02	1.36
1857	—1.71	0.07	2.06	5.87	9.33	13.56	14.75	16.16	12.70	9.24	2.31	3.04
1858	—1.29	—4.04	0.86	5.36	9.20	15.47	14.87	15.05	12.67	7.83	—0.20	—0.28
1859	1.19	2.46	4.75	5.17	10.86	14.00	16.10	15.96	11.13	7.73	2.61	—1.50
1860	1.03	—0.95	1.26	5.92	10.89	13.58	13.98	13.34	11.28	6.24	1.74	—1.92
1861	—4.77	1.98	4.28	4.56	8.25	14.92	15.49	14.43	10.58	7.53	3.45	1.31
1862	—2.47	—1.20	2.42	6.86	12.22	12.79	13.10	13.92	11.31	8.25	1.34	—0.67
1863	1.85	2.67	3.25	6.47	9.84	13.19	12.59	14.84	10.86	9.52	3.48	2.40
1864	—3.65	—0.45	2.87	4.66	7.16	13.14	13.42	11.65	10.94	6.52	1.28	—2.11
1865	—0.83	—4.69	—0.18	6.93	13.52	11.21	16.84	13.47	12.08	6.73	4.36	1.69
1866	2.78	2.56	1.28	7.30	8.13	15.39	13.40	13.14	13.06	5.83	3.16	1.09
1867	—0.83	2.96	0.03	5.71	7.93	12.70	13.06	14.24	11.28	7.10	2.49	—1.40
Mittel	—1.19	0.09	1.73	5.79	9.83	13.50	14.38	13.99	11.22	7.54	2.37	0.21

17. Puttbus (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1853							13.99	13.27	10.91	7.34	2.31	—1.71
1854	—1.09	—0.40	2.30	5.38	9.61	11.53	14.91	13.57	10.46	7.03	1.53	1.20
1855	—1.79	—5.83	—0 81	2.99	7.25	12.22	13.99	13.33	10.19	8.37	2.52	—3.03
1856	—0.91	—0.14	0.53	5.85	7.20	12.30	12.32	12.32	9.97	8.20	0.77	1.40
1857	—1.86	—0.40	1.27	4.09	8.52	13.10	13.77	15.90	12.65	9.02	3.32	3.14
1858	—0.92	—2.82	0.99	5.12	8.83	14.38	14.20	14.44	12.53	7.81	0.07	—0.23
1859	1.09	1.92	4.00	4.72	9.65	12.71	14.64	15.20	10.86	7.37	2.57	—1.57
1860	0.36	—1.34	0.45	4.78	9.40	12.22	13.47	11.85	10.52	5.85	2.06	—1.62
1861	—3.89	1.13	3.29	3.86	7.10	13.32	14.83	13.55	9.99	7.63	3.05	1.37
1862	—2.11	—1.36	0.78	5.43	10.18	11.52	12.00	12.70	11.10	8.07	1.70	—0.44
1863	1 67	2.22	2.12	5.61	8.99	12.42	11.67	13.65	10.06	8.77	3.33	2.20
1864	—2.93	—0.56	1.98	3.70	6.36	11.68	12.74	10.56	9.88	6.02	1.26	—0.73
1865	—0.55	—3.74	—0.85	5.26	11.69	10.26	15.05	12.28	11.66	6.08	4.10	1.64
1866	2.53	1.88	0.83	5.66	7.05	13.42	12.74	12.34	11.82	5.95	2.73	0.83
1867	—1.28	1.87	—0.29	4.42	6.36	11.39	11.78	13.12	10.19	6.52	2.24	—1.60
Mittel	—0.83	—0.54	1.19	4.78	8.44	12.32	13.47	13.21	10.85	7.34	2.24	0.06

18. Hinrichshagen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—8.50	1.08	3.29	6.81	9.46	13.06	12.75	12.01	9.49	7.64	2.23	0.90
1849	—2.63	1.67	1.06	4.31	9.85	10.89	11.76	11.46	9.50	5.55	1.76	—2.89
1850	—6.30	1.94	—0.45	5.84	9.41	12.27	12.88	12.88	8.75	5.12	2.91	0.49
1851	—0.32	0.27	1.72	6.30	6.63	10.79	12.14	12.73	9.36	8.34	0.65	0.83
1852	1.60	—0.10	0.11	2.40	10.08	12.57	14.72	13.87	10.45	5.65	3.33	3.35

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
	Hinrichshagen.											
1853	1.48	—2.91	—3.41	2.65	8.14	12.73	13.76	12.05	9.99	6.73	1.16	—3.42
1854	—1.40	—0.67	2.06	4.90	9.45	11.33	13.95	12.81	9.46	6.51	0.57	1.05
1855	—2.72	—7.03	—0.80	3.29	7.29	12.18	13.29	12.89	9.23	8.13	1.11	—4.38
1856	—1.09	0.98	0.04	6.07	7.86	12.16	11.70	11.84	9.51	7.50	0.02	1.06
1857	—2.61	—0.25	1.47	4.76	8.43	12.39	13.21	15.02	10.23	8.35	1.72	2.64
1858	—2.07	—4.32	0.33	4.73	8.01	14.12	13.40	13.90	11.70	7.00	—1.04	—0.71
1859	0.81	1.78	3.96	4.38	9.81	12.56	14.49	14.68	10.18	6.54	2.04	—2.27
1860	0.44	—1.87	0.19	4.62	9.66	12.05	12.65	12.01	9.96	5.73	0.84	—2.91
1861	—5.17	1.62	3.73	3.52	7.28	13.63	14.02	13.39	9.65	6.88	3.03	0.73
1862	—2.99	—1.88	1.73	6.08	11.01	11.53	11.99	12.48	10.31	7.73	0.93	—0.65
1863	1.45	2.18	2,46	5.71	8.83	12.00	11.29	13.91	9.78	8.62	2.96	1.86
1864	—4.29	—1.00	2.17	3.40	6.32	11.81	12.03	10.36	9.89	5.86	0.67	—2.30
1865	—1.29	—5.19	—0.92	6.26	12.77	10.27	15.41	12.46	11.06	6.38	3.81	1.00
1866	2.46	2.09	0.53	6.39	6.89	13.94	12.11	11.77	11.94	4.93	2.47	0.72
1867	—1.55	2.50	—0.54	4.88	7.26	11.65	11.90	12.96	10.07	6.36	1.77	—2.02
Mittel	—1.73	—0.46	0.94	4.86	8.72	12.20	12.97	12.77	10.03	6.78	1.65	—0.35

19. Neu-Strelitz (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1849	—2.29	2.09	1.68	5.10	10.35	11.71	12.40	12.45	9.91	6.16	1.95	—2.56
1850	—5.81											

20. Neu-Brandenburg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1858												0.27
1859	1.44	2.45	4.66	5.10	10.58	13.45	15.55	15.69	11.17	7.48	2.88	—1.39
1860	1.11	—1.12	0.88	5.13	10.50	13.14	13.74	12.89	10.90	6.46	1.54	—2.42
1861	—4.81	1.96	4.17	4.29	7.95	14.29	15.23	14.24	10.31	7.38	3.63	1.42
1862												0.14
1863	2.05	2.81	3.05	6.50								
Mittel	—0.05	1.52	3.19	5.25	9.68	13.63	14.84	14.27	10 79	7.11	2.68	—0.39

21. Salzwedel (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—6.98	2.77	4.08	7.50	10.36	13.51	13.51	12.11	10.03	8.37	3.34	1.36
1849	—1.40	3.11	2.26	5.76	10.60	11.77	12.54	12.44	10.24	6.38	1.90	—1.97
1850	—5.12	3.36	1.01	6.58	9.63	13.06	13.73	13.12	9.33	5.29	4.27	1.60
1851	1 48	1.31	2.94	6.93	7.42	11.72	12.79	13.27	10.01	9.01	1.45	1.82
1852	2.73	1.58	1.19	3.96	10.93	13.06	15.58	14.44	10.65	6.52	4.81	4.45
1853	2.71	—2.15	—2.09	4.14	9.01	13.30	14.47	12.88	10.13	7.76	2.08	—2.75
1854	0.12	0.68	3.69	5.87	10.38	12.50	15.03	14.45	10 45	7.16	1.52	2.40
1855	—1.80	—6.49	0.54	4.98	8.76	13.24	14.76	14.04	10.09	8.75	1.70	—2.53
1856	—0.01	1.75	1.39	6.72	9.11	13.03	12.88	13.30	10.29	8.27	1.22	2.09
1857	—1.43	0.58	2.88	6.05	10.35	13.95	14.60	15.83	12.41	8.64	2.46	3.54
1858	—0.96	—2.44	1.45	5.87	9.38	15.53	14.14	14.31	12.08	7.50	—0.43	1.18
1859	1.81	2.85	5.27	5.51	10.89	14.15	16.12	15.18	11.13	7.69	2.72	—0.88
1860	1.64	—0.49	1.56	5.60	10.53	12.97	13.26	12.68	10.61	6.49	1.30	—1.79
1861	—4.55	2.98	4.71	4.81	8.25	14.68	14.84	14.24	10.62	8.22	3.79	1.47
1862	—1.20	0.50	4.48	7.49	12.17	12.33	13.00	13.38	11.26	8.58	2.77	1.34
1863	2.68	3.02	3.73	6.51	10.20	12.99	12.60	14.38	10.37	9.08	3.70	2.86
1864	—4.57	—0.29	3.41	4.67	7.85	12.83	13.15	11.15	10.64	6.76	1.54	—1.64
1865	—0.11	—4.02	0.11	7.63	13.63	11.56	16.61	13.24	12.13	7.24	5.08	1.69
1866	3.54	3.38	1.82	7.07	8.09	15.03	13.27	12.62	12.12	5.46	3.82	2.35
1867	—0.40	3.79	0.64	6.31	8.98	12.76	12.77	13.98	11.32	7.18	3.15	—0.35
Mittel	—0.59	0.79	2.25	6.00	9.83	13.20	13.98	13.55	10.80	7.52	2.61	0.81

22. Berlin (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—7.56	2.37	4.24	8.25	10.86	14.55	14.40	13.14	10.37	8.32	3.12	1.30
1849	—1.50	2.93	2.50	6.32	11.90	13.11	13.42	13.21	10.90	6.84	2.57	—2.11
1850	—5.26	3.43	1.21	7.07	10.64	14.39	14.74	14.17	10.17	6.12	4.09	1.18
1851	0.84	1.11	2.77	7.98	8.06	12.54	14.12	14.52	10.34	9.16	1.32	1.67
1852	2.66	1.34	1.36	4.24	11.56	13.99	16.68	15.29	11.54	6.94	4.73	4.25

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.

Berlin.

1853	2.47	—1.58	—1.56	4.40	9.95	14.53	15.43	13.60	11.20	7.63	2.24	—2.54
1854	—0.13	0.51	3.39	6.39	11.46	13.07	15.92	14.17	11.16	7.74	1.69	1.96
1855	—1.51	—6.03	1.09	5.41	9.39	14.09	14.61	14.50	10.92	9.29	2.07	—3.43
1856	0.26	1.46	1.29	7.92	9.73	13.89	13.42	13.90	10.80	8.77	1.31	1.65
1857	—1.21	0.51	2.99	6.63	10.81	14.48	15.62	16.89	13.02	9.58	2.28	3.22
1858	—1.16	—3.05	1.35	6.30	9.69	16.23	14.87	15.19	12.80	8.03	—0.14	0.68
1859	1.49	2.76	5.41	5.97	11.22	14.49	17.07	16.28	11.42	7.76	3.03	—1.11
1860	1.61	—0.42	1.79	6.39	11.49	14.13	14.07	13.70	11.53	6.83	1.68	—1.71
1861	—4.50	3.09	4.90	5.19	9.21	15.70	15.93	14.99	11.17	8.32	3.96	1.43
1862	—1.54	—0.13	4.70	7.90	13.11	13.22	13.80	14.56	12.14	9.13	2.53	0.63
1863	2.38	3.00	4.29	7.17	10.87	13.91	13.54	15.58	11.16	9.78	3.69	2.82
1864	—3.72	—0.16	3.81	5.16	8.01	13.69	13.76	12.18	11.23	6.68	1.95	—2.15
1865	—0.09	—4.08	0.59	8.02	14.31	11.90	17.42	14.15	12.81	7.62	5.09	2.06
1866	3.41	3.31	2.15	8.13	8.53	15.76	13.84	13.56	13.54	6.12	3.20	2.01
1867	—0.24	3.74	1.09	6.45	9.22	13.59	13.68	14.99	11.96	7.38	2.91	—0.56
Mittel	—0.67	0.71	2.47	6.56	10.50	14.06	14.82	14.43	11.51	7.90	2.67	0.56

23. Potsdam (tägliche Extreme).

1848	—6.33	2.82	4.71	9.03	10.79	14.86	14.81	13.07	10.83	8.63	3.10	1.29
1849	—1.78	2.92	2.62	6.81	12.09	13.02	13.29	13.33	11.06	7.40	2.77	—1.90
1850	—6.03	2.87	1.16	7.06	10.92	14.22	13.55	13.90	8.90	6.24	4.43	1.60
1851	1.43	1.40	3.11	8.21	8.20	12.52	—	14.16	10.29	9.37	1.29	1.71
1852	2.69	1.61	1.35	4.58	11.98	14.11	17.04	15.19	12.20	7.06	4.65	4.65
1853	2.35	—1.51	—1.46	4.58	10.10	14.42	14.90	12.91	10.36	6.93	1.98	—3.15
1854	—1.11	—0.02	2.70	5.92	10.96	12.51	14.55	13.42	10.05	7.02	1.44	1.65
1855	—1.80	—6.00	0.96	5.17	8.87	13.71	14.25	13.91	10.39	8.75	1.78	—4.17
1856	—0.74	—0.34	0.53	7.45	9.45	13.22	13.72	12.98	9.98	8.18	0.64	1.08
1857	—1.64	—0.02	2.70	6.71	10.10	12.95	14.47	15.29	11.76	8.51	1.68	2.40
1858	—2.23	—3.92	0.02	4.95	8.72	15.05	13.87	13.49	11.71	7.65	—0.79	0.56
1859	0.94	2.84	5.32	6.01	10.83	13.67	16.20	15.37	10.79	7.42	2.04	—2.33
1860	0.69	—1.40	0.92	5.48	10.55	12.99	12.87	13.09	10.69	6.46	1.49	—2.42
1861	—5.14	1.89	3.57	3.95	7.94	13.97	15.04	14.56	10.92	7.65	3.67	1.52
1862	—0.26	0.14	4.80	7.47	12.08	12.21	12.84	13.13	10.80	8.26	2.18	0.04
Mittel	—1.26	0.22	2.20	6.28	10.24	13.56	14.39	13.85	10.72	7.70	2.16	0.17

24. Frankfurt a. d. O. (6, 2, 10).

1848	—7.93	1.89	4.42	8.63	10.80	14.63	14.44	13.23	10.44	8.49	2.94	1.21
1849	—2.16	2.39	1.95	6.04	11.53	12.86	13.24	12.64	10.17	6.43	2.37	—2.82
1850	—6.16	3.04	0.44	6.62	10.79	13.95	14.40	14.05	9.80	6.06	3.97	1.04
1851	0.16	0.56	2.62	8.19	7.99	12.50	14.00	14.13	10.23	9.12	1.24	1.27
1852	2.47	0.96	0.82	3.75	11.63	14.14	16.17	14.89	11.22	6.71	4.25	3.94
1853	1.81	—1.60	—2.28	4.11	9.96	14.26	15.24	13.92	10.80	7.62	2.09	—2.93
1854	—0.39	0.26	3.03	6.21	11.48	12.83	15.56	14.09	11.09	7.68	1.64	1.76
1855	—1.79	—6.38	0.90	5.13	9.38	14.35	14.63	14.51	10.68	9.44	2.10	—3.84
1856	0.15	1.11	1.04	7.93	9.66	14.11	13.22	13.82	11.04	8.62	0.94	1.51
1857	—1.43	0.28	2.86	6.69	10.53	14.13	15.13	16.11	12.34	9.37	2.00	2.56
1858	—1.71	—4.32	0.85	5.61	9.20	15.46	14.31	14.42	12.32	7.69	—0.74	—0.02
1859	0.98	2.39	5.05	5.71	10.73	13.79	16.28	15.75	10.67	7.35	2.79	—1.95
1860	1.19	—1.05	1.41	6.30	11.12	13.64	13.37	13.29	10.93	6.26	1.16	—2.34
1861	—5.80	2.52	4.33	4.58	8.68	15.03	15.05	14.45	10.88	7.35	3.69	0.64
1862	—2.60	—1.23	3.58	6.97	12.31	12.67	13.18	13.42	11.26	8.83	2.10	—0.02
1863	2.18	2.68	4.09	6.68	10.57	13.37	12.93	15.28	11.13	9.52	3.50	2.33
1864	—4.54	0.02	3.57	4.77	7.67	13.24	13.22	12.00	10.35	6.36	1.36	—2.72
1865	—0.50	—4.59	0.17	7.57	13.78	11.49	17.13	13.56	11.96	7.14	4.68	1.61
1866	3.00	2.87	1.62	7.69	8.42	15.74	13.74	12.99	13.16	5.43	3.51	1.49
1867	—0.60	3.32	0.83	6.31	9.15	13.19	13.54	14.48	11.62	7.14	2.17	—1.44
Mittel	—1.18	0.26	2.07	6.27	10.27	13.77	14.44	14.05	11.10	7.63	2.39	0.06

25. Posen (6, 2, 10).

1848	—9.49	0.81	3.96	8.41	10.20	14.75	14.43	13.21	10.02	8.11	2.50	0.78
1849	—3.27	1.09	0.71	5.16	11.18	12.56	13.27	13.43	9.52	5.78	1.89	—4.05
1850	—7.73	1.62	—0.54	6.12	11.28	14.45	14.56	14.51	9.48	6.06	3.05	0.58
1851	—1.14	—0.58	1.64	8.14	7.90	12.24	13.90	14.07	10.21	8.94	1.46	0.50
1852	1.61	—0.03	—0.29	2.81	10.90	14.37	15.97	14.75	10.91	6.14	3 44	2.83

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

Posen.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1853	0.48	— 2.25	—3.52	3.34	9.86	14.30	15.50	13.61	10.79	6.88	1.14	—3.61
1854	— 1.71	— 0.84	1.76	5.20	11.55	12.52	15.36	13.41	10.01	6.95	0.38	0.77
1855	— 3.19	— 8.25	0.22	4.68	9.05	14.16	14.28	13.86	9.87	8.70	1.02	- 6.15
1856	— 0.73	— 0.36	—0.18	7.13	9.02	13.19	12.88	12.45	10.13	7.98	—0.26	0.45
1857	— 2.30	— 0.99	1.15	6.07	9.79	13.83	15.14	16.16	11.87	8.78	0.56	1.73
1858	— 2.95	— 6.18	—0.27	5.34	9.91	15.60	15.14	15.17	11.89	7.62	—1.28	—1.49
1859	0.46	2.00	4.25	5.90	11.26	14.17	16.32	16.32	10.63	7.08	2.35	—3.30
1860	0.40	— 2.03	0.61	6.68	11.12	13.87	13.98	13.57	11.01	5.43	0.89	—2.61
1861	— 5.93	1.45	3.83	4.18	8.35	15.56	15.80	14.75	10.34	7.11	3.20	—0.02
1862	— 3.48	— 1.96	3.17	6.63	12.39	13.12	13.54	13.79	11.58	8.30	0.87	—2.28
1863	1.78	1.94	3.35	6.13	10.50	13.67	13.05	14.96	11.05	9.02	3.04	1.54
1864	— 4.11	— 0.81	3.17	4.41	7.24	14.20	13.55	11.71	10.39	5.84	0.89	—3.33
1865	— 0.96	— 5.56	—0.25	6.79	13.80	11.42	17.10	13.72	11.00	6.37	3.63	1.05
1866	2.29	1.97	1.37	7.53	8.51	16.06	13.93	12.83	13.05	4.84	2.91	0.49
1867	— 1.04	2.18	—0.83	5.69	8.72	13.38	13.49	14.45	10.99	6.90	1.56	—2.40
Mittel	— 2.05	— 0.84	1.17	5.82	10.13	13.87	14.56	14.04	10.74	7.14	1.66	—0.93

26. Bromberg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	— 8.99	1.37	3.78	8.27	10.56	14.89	14.40	13.00	9.78	6.60	2.39	1.26
1849	— 2.68	1.07	0.68	4.73	11.03	12.36	13.10	12.76	9.78	6.14	2.29	—3.58
1850	— 7.52	1.42	—0.43	5.92	11.21	14.30	14.71	14.57	9.55	5.77	2.79	0.82
1851	— 2.14	—0.32	1.49	7.51	8.00	12.39	14.30	14.09	10.40	9.06	2.20	1.11
1852	1.45	—0.47	—0.53	2.41	10.46	14.64	15.90	14.76	11.05	5.64	3.13	2.98
1853	0.25	—2.34	—2.80	—	—	14.73	—	13.23	10.44	5.81	1.14	—1.64
1854	— 1.58	—0.99	1.44	4.77	11.65	12.64	—	13.61	9.90	6.88	0.48	0.78
1855	— 3.84	—8.23	0.13	—	8.66	14.64	—	14.25	9.60	8.76	1.12	—6.25
1856	— 0.61	—0.58	—0.57	6.53	9.58	13.54	13.08	11.68	9.77	7.33	—0.49	0.61
1857	— 2.82	—1.80	0.87	5.85	8.56	13.22	14.87	15.17	10.97	8.19	0.86	2.27
1858	— 2.89	—6.42	—0.27	5.13	9.34	14.90	15.94	14.99	11.41	7.09	—2.06	—1.61
1859	0.47	1.68	3.79	5.75	11.02	14.04	15.72	15.52	9.88	7.20	2.23	—3.48
1860	0.29	—2.04	0.28	6.32	11.03	13.42	13.66	13.03	10.75	5.06	0.83	—2.62
1861	— 6.06	1.11	3.20	3.44	7.76	14.36	—	13.86	9.77	5.64	2.98	0.19
1862	— 4.16	—2.90	1.66	5.95	11.36	12.73	13.59	13.20	10.55	7.26	0.12	—3.37
1863	1.66	1.85	2.88	5.65	9.56	13.28	13.05	14.54	10.76	8.30	3.20	—
1864	— 3.60	—1.09	2.44	3.72	6.30	13.38	14.05	11.43	9.92	5.45	0.36	—3.73
1865	— 1.23	—5.99	—0.73	6.08	12.63	10.44	16.67	12.65	10.43	5.75	3.33	0.89
1866	2.31	1.21	0.99	6.89	8.08	15.63	13.52	12.47	12.55	4.15	2.13	0.09
1867	— 1.35	1.69	—1.14	5.33	7.63	12.69	13.58	14.16	10.38	6.91	1.42	—2.68
Mittel	— 2.15	—1.09	0.86	5.57	9.71	13.61	14.38	13.65	10.38	6.65	1.52	—0.95

27. Zechen (6, 2, 10).*)

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	— 8.84	1.64	4.21	8.80	10.50	15.18	14.73	13.61	10.33	8.57	2.67	0.56
1849	— 2.92	1.40	0.92	5.70	11.49	13.11	13.63	13.10	9.70	6.13	2.21	—4.01
1850	— 7.12	2 04	—0.11	6.31	11.43	14.54	14.59	14.56	9.67	6.21	3.41	0.65
1851	— 0.81	—0.33	2.37	8.19	8.28	12.69	14.13	14.17	10.12	9.10	1.41	0.29
1852	1.92	0.48	0.18	3.25	11.45	14.72	16.24	15.08	11.14	6.77	3.92	3.07
1853	0.77	—1.78	—2.91	3.47	9.92	13.92	15.32	13.93	10.85	6.34	1.27	—3.81
1854	— 1.26	—0.76	1.90	5.15	11.38	12.39	14.96	13.36	10.19	6.93	0.41	1.17
1855	— 2.98	—7.69	0.39	4.78	9.17	13.92	14.07	13.97	9.81	8.96	1.55	—5.54
1856	— 0.62	0.17	—0.05	7.26	9.52	13.45	12.73	12.85	9.86	7.99	—0.09	0.47
1857	— 1.56	—0.77	1.82	6.42	9.62	13.39	14.59	15.04	11.39	8.78	0.48	1.87
1858	— 2.87	—5.88	0.13	5.13	9.77	14.97	14.57	14.17	11.75	7.59	—1.46	—0.85
1859	0.55	2.24	4.58	6.04	10.70	13.67	16.55	15.82	10.04	7.13	2.39	—2.67
1860	0.76	—1.49	0.90	6.70	11.09	13.70	13.09	13.43	10.78	5.49	0.87	—2.16
1861	— 5.73	2.02	3.83	4.45	8.49	15.04	15.46	14.59	10.63	6.85	3.54	0.03
1862	— 2.99	—1.91	3.84	7.17	12.05	12.66	13.94	13.43	11.16	8.33	1.23	—1.28
1863	2.06	2.00	3.87	6.14	10.46	13.10	12.96	15.27	11.19	8.83	3.48	1.72
1864	— 4.66	—0.34	3.50	4.20	7.11	13.64	12.98	12.06	10.52	5.92	1.18	—3.44
1865	— 0.70	—4.98	—0.13	6.85	13.24	11.22	16.79	13.57	10.99	6.72	4.02	0.86
1866	2.22	2.22	1.54	7.54	8.58	15.51	13.50	12.71	13.07	4.63	3.15	1.05
1867	— 0.71	2.52	0.55	6.23	8.98	13.01	13.42	14.07	10.89	6.76	1.62	—2.12
Mittel	— 1.77	—0.46	1.57	5.99	10.16	13.69	14.41	13.94	10.71	7.20	1.87	—0.71

*) Von Januar 1848 bis November 1853 sind die Beobachtungen zu andern Stunden gemacht worden, die hier angegebenen Werthe sind die von dem Beobachter Herrn Gube auf die Stunden 6, 2 und 10 reducirten.

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

28. Breslau (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	— 8.51	1.85	4.34	9.17	10.67	15.29	14.90	13.79	10.47	8.80	2.79	0.52
1849	— 2.58	1.56	1.02	5.97	11.69	13.39	13.81	12.93	9.79	6.31	2.34	—3.99
1850	— 6.81	2.25	0.10	6.69	11.50	14.55	14.61	14.58	9.77	6.31	3.59	0.69
1851	— 0.63	—0.20	2.74	8.25	8.47	12.91	14.24	14.17	10.08	9.40	1.39	0.18
1852	2.07	0.74	0.27	3.47	11.73	14.90	16.38	15.53	11.75	7.08	4.16	3.19
1853	0.92	—1.54	—2.60	3.54	9.95	13.73	15.26	14.09	10.88	7.83	1.31	—4.06
1854	— 1.18	—0.99	1.81	5.58	11.62	12.30	15.14	13.24	10.34	7.45	0.46	1.31
1855	— 2.74	—7.22	0.70	4.78	9.64	14.44	14.75	14.52	10.23	9.62	1.97	—5.66
1856	— 0.25	0.36	0.01	7.90	10.23	13.82	13.17	13.56	10.56	8.17	—0.16	0.49
1857	— 1.83	—0.97	1.68	6.66	10.12	13.50	14.87	15.22	11.93	9.41	0.53	1.63
1858	— 3.22	—6.01	0.22	5.27	9.93	15.31	14.91	14.40	12.17	7.92	—1.90	—0.91
1859	0.49	2.32	4.56	5.97	10.57	13.69	16.84	16.16	10.39	7.54	2.36	—2.65
1860	0.67	—1.76	0.96	6.48	11.23	13.99	12.83	13.97	11.37	5.83	0.66	—1.95
1861	— 5.33	2.15	4.01	4.35	8.45	15.04	15.74	14.99	10.98	7.24	3.75	—0.41
1862	— 3.07	—1.93	4.10	7.42	12.31	13.10	14.60	13.96	11.77	8.90	1.50	—1.56
1863	2.05	1.96	4.09	6.33	11.09	13.67	13.53	15.92	11.93	9.55	3.85	1.53
1864	— 5.04	—0.01	3.86	4.07	7.31	14.19	13.08	12.54	11.08	6.18	1.57	—3.98
1865	— 0.48	—5.37	—0.42	7.33	13.62	11.34	17.16	13.84	11.29	7.12	4.30	0.50
1866	2.18	2.23	1.53	8.10	8.84	16.18	14.06	13.59	14.02	5.06	3.31	1.36
1867	— 0.58	2.72	0.56	6.58	9.55	13.21	14.08	14.76	11.35	7.17	1.68	—2.35
Mittel	— 1.69	—0.39	1.68	6.20	10.43	13.93	14.70	14.29	11.11	7.64	1.97	—0.81

29. Ratibor (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—10.05	0.78	3.45	8.72	9.72	14.86	14.25	13.34	9.79	7.65	1.91	—2.19
1849	— 4.30	0.54	0.62	5 83	11.08	13.21	12.89	12.13	9.31	6.03	1.71	—5.53
1850	— 7.69	0.84	—0.87	6.57	11.20	13.99	13.99	14.69	8.97	6.22	2.85	—0.82
1851	— 2.37	—1.11	2.29	8.14	7.99	12.37	13.45	13.04	9.67	8.82	1.13	—0.92
1852	0.60	—0.39	—0.23	3.11	10.66	13.92	15.05	14.43	11.00	5.75	3.91	2.17
1853	0.19	—1.87	—2.42	3.39	10.21	13.80	15.45	13.82	10.42	7.61	0.71	—4.68
1854	— 1.61	—1.82	0.96	5.58	11.28	12.00	14.43	12.89	9.55	6.99	—0.23	0.39
1855	— 3.84	—7.01	0.72	4.58	9.88	14.50	14.91	14.35	9.97	9.41	1.46	—
1856	— 0.76	0.03	—0.33	7.69	10.57	14.02	13.34	13.78	10.27	7.32	—0.64	—0.79
1857	— 2.16	—2.71	1.21	6.78	10.24	13.23	14.79	14.89	10.96	9.26	0.07	0.44
1858	— 4.54	—7.29	—0.03	4.83	10.38	14.76	15.02	14.05	11.79	7.44	—2.91	—1.61
1859	— 1.01	1.52	4.30	6.32	10.98	13.64	16.81	16.05	10.04	7.22	1.80	—3.36
1860	— 0.08	—2.07	0.72	6.44	11.51	13.92	13.30	14.10	11.23	5.52	1.23	—2.29
1861	— 5.62	2.17	3.75	3.33	8.57	15.34	15.97	15.06	11.68	7.02	3.42	—1.78
1862	— 4.02	—2.33	4.73	7.75	12.47	13.88	15.76	14.03	11.50	8.33	1.03	—2.68
1863	1.82	1.08	4.32	6.04	11.44	14.42	14.25	15.90	12.76	9.50	3.47	0.15
1864	— 6.41	—0.34	4.15	3.83	7.44	13.69	12.75	12.07	10.77	5.81	1.20	—5.03
1865	— 0.78	—5.77	—0.80	7.25	13.22	11.26	16.76	13.42	10.71	6.79	3.62	—0.60
1866	0.49	1.26	1.84	8.56	8.72	15.84	14.05	13.11	13.53	4.30	2.47	—0.12
1867	—	1.98	0.83	6.64	10.06	12.90	13.97	14.32	11.16	7.02	0.46	—3.29
Mittel	— 2.74	—1.13	1.46	6.07	10.38	13.78	14.56	13.97	10.75	7.20	1.43	—1.71

30. Rokittnitz (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863											3.37	0.80
1864	— 5.36	—0.28	3.62	3.43	6.97	13.71	12.21	11.94	10.34	5.64	1.01	—4.58
1865	— 1.49	—5.85	—1.35	5.64	12.23	10.32	15.57	12.70	9.33	6.16	3.23	—0.69
Mittel	— 3.43	—3.07	1.14	4.54	9.60	12.02	13.89	12.32	9.84	5.90	2.54	—1.49

31. Neisse (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	— 8.71	2.52	4.72	9.41	9.99	14.82	14.59	14.06	10.56	8.92	3.21	0.25
1849	— 2.29	1.90	1.44	6.18	11.36	13.38	13.40	12.86	10.65	6.56	2.72	—3.98
1850	— 6.88	2.68	0.52	6.96	11.58	14.23	14.70	14.60	9.85	7.03	4.12	0.68
1851	— 0.38	—0.05	3.04	8.37	8.54	12.49						
Mittel	— 4.57	1.76	2.43	7.73	10.37	13.73	14.23	13.84	10.35	7.50	3.35	—1.01

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

32. Landeck (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863					8.83	11.83	11.62	13.51	11.42	9.25	2.59	0.41
1864	—5.51	—0.45	2.85	2.57	6.87	13.18	11.70	12.00	9.84	5.38	0.98	—4.34
1865	—0.99	—6.12	—1.99	5.52	11.64	9.71	14.83	12.18	9.41	6.29	3.48	—1.00
1866	0.62	1.19	0.84	6.97	7.41	14.39	12.50	11.41	12.60	3.54	2.40	0.00
1867	—1.21	1.48	—0.16	5.23	8.23	10.92	12.17	12.41	9.75	—	0.05	—3.41
Mittel	—1.77	—0.97	0.39	5.07	8.60	12.00	12.56	12.30	10.60	6.12	1.90	—1.67

33. Eichberg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1858											—3.68	—0.74
1859	—1.03	0.51	3.83	4.81	8.94	11.87	14.80	14.28	8.87	6.53	1.95	—3.42
1860	0.31	—2.98	—0.97	5.48	10.07	12.44	11.48	12.36	9.80	4.62	0.09	—2.26
1861	—6.34	1.22	2.92	3.99	7.38	13.42	13.44	13.28	9.94	6.95	3.32	—1.59
1862	—3.64	—3.00	3.55	6.35	10.34	11.65	13.03	11.64	9.55	7.70	2.41	—0.40
1863	1.59	1.07	3.23	4.50	9.06	11.80	11.42	13.85	10.00	8.41	2.89	—1.17
1864	—5.91	—0.95	3.04	2.64	6.00	11.52	10.83	10.70	9.49	5.18	0.05	—4.66
1865	—1.24	—6.26	—1.98	5.19	11.74	9.80	15.37	11.91	9.08	5.53	3.44	—0.84
1866	1.53	1.45	0.79	6.78	7.53	13.97	12.50	11.44	12.91	3.29	2.44	1.02
1867	—1.01	2.15	—0.49	5.62	8.44	11.34	12.36	12.41	9.83	6.02	0.76	—2.85
Mittel	—1.75	—0.75	1.55	5.04	8.83	11.98	12.80	12.43	9.94	6.03	1.37	—1.46

34. Kirche Wang (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863	0.12	—1.23	0.72	2.66	7.61	9.94	9.71	12.68	8.64	7.04	2.02	—
1864	—	—	—	0.00	2.93	9.76	8.66	8.65	7.87	—	—1.28	—4.64
1865	—2.46	—6.77	—4.37	3.76	10.09	7.02	—	9.99	8.99	5.15	2.02	—1.27
1866	0.21	—0.65	—1.46	4.63	4.88	12.03	10.16	9.71	11.16	3.15	—0.34	—0.38
1867	—2 63	0.47	—2.39	2.58	5.54	9.41	10.67	11.09	8.30	4.12	—1.56	—4.57
Mittel	—1.19	—2.05	—1.88	2.73	6.21	9.63	9.90	10.42	8.99	4.87	0.17	—2.72

35. Görlitz (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—8.13	1.64	3.82	8.43	9.77	14.44	14.29	13.18	9.60	8.15	2.62	0.10
1849	—2.56	1.84	1.14	5.80	10.59	12.34	13.06	12.36	9.70	6.15	1.52	—3.57
1850	—6.74	2.20	—0.16	6.36	10.20	13.71	13.90	13.58	9.34	5.70	3.34	0.32
1851	—0.10	—0.68	2.31	7.83	7.60	12.34	13.24	13.56	9.30	8.54	0.27	0.05
1852	1.56	0.24	—0.11	3.15	10.62	13.13	14.54	13.95	10.39	5.84	4.62	3.05
1853	0.71	—1.93	—2.20	3.57	8.98	12.82	14.38	13.44	10.07	6.98	1.37	—3.82
1854	—0.37	—0.85	2.10	5.35	10.82	11.99	14.34	13.11	9.98	7.18	0.64	1.11
1855	—3.09	—6.71	1.06	4.76	8.99	13.46	13.83	13.89	9.92	9.30	1.95	—4.87
1856	0.04	0.78	0.36	7.60	9.64	13.05	12.48	13.25	9.81	7.89	—0.09	0.37
1857	—1.79	—1.02	2.03	6.03	9.77	12.47	14.42	14.75	11.63	9.28	0.73	1.65
1858	—2.61	—4.69	0.37	5.12	9.10	14.59	13.71	13.60	11.98	7.59	—1.96	0.12
1859	0.11	1.77	4.75	5.80	9.78	12.94	16.04	15.73	10.45	7.63	2.37	—2.42
1860	0.92	—1.73	0.59	6.06	10.90	13.25	12.37	13.14	10.92	5.90	0.47	—1.79
1861	—4.60	2.16	3.86	4.07	8.31	14.73	14.93	14.37	10.64	7.81	3.50	—0.58
1862	—2.79	—1.47	4.52	7.30	11.94	12.48	13.66	13.27	11.08	8.63	2.40	—0.02
1863	2.03	1.63	3.76	5.84	10.38	12.87	12.71	15.08	10.84	9.21	3.27	1.36
1864	—4.92	—0.54	3.51	4.07	7.08	13.15	12.55	11.95	10.51	5.86	1.60	—3.71
1865	—0.46	—4.91	—0.54	7.15	13.50	10.80	16.73	13.28	11.54	6.96	4.42	0.03
1866	1.94	2.45	1.56	7.37	8.17	15.41	13.27	12.80	13.70	4.98	3.04	1.18
1867	—0.93	2.59	0.55	6.00	9.45	12.78	13.29	14.18	11.36	6.87	1.48	—1.89
Mittel	—1.59	—0.36	1.66	5.88	9.78	13.14	13.89	13.62	10.64	7.32	1,88	—0.67

36. Zittau (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863												1.43
1864	—3.37	—0.47	3.68	4.07	7.04	12.69	12.29	11.93	10.77	5.89	1.85	—3.50
1865	—0.37	—4.81	—0.86	6.81	13.21	10.95	16.79	13.56	11.29	6.93	4.47	0.42
1866	1.85	2.36	1.79	7.79	8.28	15.08	13.47	12.73	13.84	4.84	2.97	1.16
1867	—1.13	2.60	—0.96	6.34	9.59	12.81	13.50	13.98	11.51	7.06	1.63	—1.89
Mittel	—0.76	—0.08	1.39	6.25	9.53	12.88	14.01	13.05	11.85	6.18	2.73	—0.48

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

37. Bautzen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863												1.66
1864	-4.68	-0.68	3.30	3.51	6.64	12.52	11.94	11.59	10.59	5.77	1.61	-3.87
1865	-0.41	-5.22	-1.01	6.80	12.83	10.38	16.51	13.26	11.36	7.00	4.30	0.29
1866	2.32	2.43	1.18	7.12	7.82	14.64	13.24	12.61	13.63	5.03	3.07	1.36
1867	-1.05	2.75	0.14	5.83	9.05	12.27	12.70	13.63	11.25	6.74	1.56	-1.95
Mittel	-0.98	-0.18	0.90	5.82	9.09	12.45	13.60	12.77	11.71	6.14	2.64	-0.50

38. Hinter-Hermsdorf (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863												0.06
1864	-6.27	-1.63	2.44	2.54	5.95	11.53	11.19	10.48	9.56	4.75	0.62	-4.45
1865	-1.44	-5.80	-2.00	5.69	12.16	9.54	15.47	11.97	10.04	6.02	3.23	-0.51
1866	0.88	1.57	0.66	6.39	7.00	13.95	11.82	11.28	12.55	4.26	1.83	0.17
1867	-2.31	1.55	-0.50	4.60	8.19	11.23	11.78	12.63	10.04	5.96	0.44	-2.86
Mittel	-2.29	-1.08	0.15	4.81	8.33	11.56	12.57	11.59	10.55	5.25	1.53	-1.52

39. Königstein (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1864								11.25	10.18	5.26	0.69	-4.27
1865	-0.98	-5.26	-1.71	7.01	12.91	9.98	16.01	12.70	11.65	7.19	3.73	-0.13
1866	1.98	2.28	1.23	7.27	7.64	14.49	12.42	12.19	12.99	5.54	2.64	0.91
1867	-1.67	1.99	-0.01	5.30	8.97	12.10	12.31	13.55	11.12	6.12	0.85	-2.42
Mittel	-0.22	-0.33	-0.16	6.53	9.84	12.19	13.58	12.42	11.49	6.03	1.98	-1.48

40. Rehefeld (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1864	-6.02	-2.76	0.95	0.42	4.45	9.68	9.22	8.68	7.91	3.29	-1.10	-5.82
1865	-3.00	-6.96	-4.41	3.40	9.57	7.61	13.10	10.20	8.01	4.71	1.94	-2.37
1866	-0.18	-0.02	-1.04	4.25	4.77	11.50	9.86	9.70	10.50	2.97	0.29	-1.04
1867	-3.52	0.01	-2.22	3.12	6.12	9.16	9.89	10.19	8.19	3.93	-1.11	-4.24
Mittel	-3.18	-2.43	-1.68	2.80	6.23	9.49	10.52	9.69	8.65	3.73	0.01	-3.37

41. Reitzenhain (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1862					9.32	9.30	10.72	10.11	8.30	6.04	0.37	-2.10
1863	-1.00	-1.44	0.66	3.03	7.04	9.77	9.63	12.17	8.03	5.79	0.74	-1.15
1864	-6.80	-3.04	0.86	0.61	4.44	9.88	9.54	8.71	7.85	3.03	-1.44	-6.11
1865	-3.01	-7.16	-4.42	3.93	9.88	7.37	13.30	10.95	8.71	4.86	1.69	-2.71
1866	-0.14	-0.36	-1.37	4.44	4.79	11.44	9.78	9.51	10.11	3.04	0.27	-0.88
1867	-3.80	-0.17	-2.63	3.08	6.69	9.39	9.87	10.95	8.47	3.56	-1.31	-4.40
Mittel	-2.95	-2.43	-1.38	3.02	7.03	9.52	10.47	10.40	8.58	4.39	0.05	-2.89

42. Oberwiesenthal (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1858						12.87	10.94	10.80	10.34	5.82	-2.99	-1.17
1859	-1.79	-0.54	2.07	3.09	7.70	10.82	13.95	13.14	8.24	5.81	0.18	-3.64
1860	-1.28	-4.55	-2.00	2.18	7.72	10.66	9.34	9.97	7.99	3.72	-1.29	-3.60
1861	-4.70	0.56	0.40	0.99	5.39	12.23	12.00	12.13	8.00	5.92	1.07	-1.69
1862	-3.23	-2.89	2.91	5.17	9.76	9.54	10.98	10.50	9.00	6.56	0.73	-1.39
1863	-0.54	-1.16	0.98									-1.37
1864	-5.29	-2.80	0.48	0.72	4.57	10.14	9.82	8.70	7.79	2.94	-1.30	-4.18
1865	-2.79	-5.64	-4.14	4.56	10.18	7.33	—	9.57	9.58	4.82	2.05	-1.11
1866	-0.43	-0.95	-1.34	4.36	4.33	11.49	9.54	9.11	9.57	3.30	-0.33	-0.60
1867	-4.17	0.11	-2.35	2.52	6.43	9.29	9.39	11.09	8.57	3.31	-1.48	-4.59
Mittel	-2.69	-1.98	-0.33	2.95	7.01	10.48	10.74	10.56	8.79	4.69	-0.38	-2.33

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

43. Elster (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863												0.29
1864	—5.82	—1.83	2.11	2.64	6.78	11.61	11.87	10.79	9.26	4.51	0.01	—4.94
1865	—1.49	—5.67	—2.73	5.38	11.55	9.69	14.50	11.81	9.85	5.97	3.48	—1.23
1866	1.54	1.69	0.86	6.00	6.37	12.65	11.39	10.97	11.39	3.88	1.84	0.36
1867	—2.07	1.79	—0.28	5.17	8.09	10.97	11.27	12.01	9.77	5.15	0.19	—2.90
Mittel	—1.96	—1.01	—0.01	4.80	8.20	11.23	12.26	11.39	10.07	4.88	1.38	—1.68

44. Annaberg untere Stadt (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1864	—4.82	—1.62	2.20	2.70	6.08	11.63	11.35	10.22	9.22	4.42	0.17	—3.97
1865	—1.26	—4.93	—2.70	6.01	12.05	9.07	14.09	11.76	10.78	6.55	3.68	—0.58
1866	1.63	1.30	0.35	6.22	6.20	12.90	11.10	11.03	11.70	4.88	1.51	0.46
1867	—1.64	1.72	—0.71	4.48	8.11	10.73	11.14	12.61	10.15	5.02	0.22	—2.95
Mittel	—1.52	—0.88	—0.22	4.70	8.11	11.08	11.92	11.41	10.46	5.22	1.39	—1.76

45. Annaberg obere Stadt (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1864	—5.03	—1.80	2.15	2.23	6.12	11.55	11.29	10.43	9.33	4.47	0.12	—4.09
1865	—1.46	—4.94	—2.65	6.00	11.97	9.19	14.06	11.92	10.93	6.64	3.49	—0.65
1866	1.39	1.19	0.07	6.13	6.35	13.15	11.48	11.13	11.65	4.93	1.55	0.20
1867	—1.87	1.57	—1.00	4.50	8.07	10.92	11.39	12.70	10.15	4.99	0.18	—3.07
Mittel	—1.74	—0.97	—0.36	4.71	8.13	11.20	11.81	11.55	10.52	5.26	1.34	—1.90

46. Plauen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863												1.01
1864	—5.49	—1.83	2.75	3.03	6.92	11.75	11.74	10.98	9.66	5.06	0.40	—4.47
1865	—0.94	—5.06	—1.89	6.79	12.56	9.96	15.61	12.61	10.58	6.45	3.88	—0.56
1866	2.14	2.23	1.23	6.50	7.14	13.80	12.27	12.07	12.30	4.32	2.43	1.11
1867	—1.05	2.63	0.67	5.72	8.96	11.49	12.24	13.39	10.96	5.83	1.05	—1.97
Mittel	—1.34	—0.51	0.69	5.51	8.90	11.75	12.97	12.26	10.88	5.42	1.94	—0.98

47. Georgengrün (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1862					9.87	9.64	11.10	10.69	9.12	6.70	0.90	—1.20
1863	—0.51	—1.19	0.89	4.06	7.74	10.18	10.28	12.94	8.16	6.77	1.36	—0.77
1864	—4.83	—2.56	1.25	1.47	5.32	10.47	10.42	9.56	8.48	3.75	—0.74	—4.53
1865	—2.21	—5.51	—3.36	5.55	11.29	8.41	14.21	10.96	10.40	5.81	2.76	—1.04
1866	0.52	0.32	—0.43	5.37	5.16	12.36	10.65	10.34	10.93	4.57	0.70	—0.33
1867	—2.82	1.19	—1.11	3.82	7.52	10.00	10.25	12.06	9.38	4.04	—0.67	—3.89
Mittel	—1.97	—1.55	—0.55	4.05	7.82	10.18	11.15	11.09	9.41	5.27	0.72	—1.96

48. Zwickau (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863												2.14
1864	—5.48	—0.94	3.78	4.26	7.68	12.55	12.52	11.76	10.47	5.81	1.12	—3.76
1865	—0.03	—4.69	—1.21	7.14	12.92	10.69	15.81	13.00	11.16	7.51	4.98	—0.03
1866	3.02	3.08	1.71	7.20	7.82	14.43	12.88	12.42	12.78	4.54	3.15	1.87
1867	—0.02	3.53	1.18	6.57	9.43	12.34	12.79	13.74	11.20	6.34	1.86	—1.46
Mittel	—0.63	0.25	1.37	6.29	9.71	12.50	13.50	12.73	11.40	6.05	2.78	—0.25

49. Chemnitz (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863												1.79
1864	—4.63	—0.66	3.61	3.55	7.28	12.54	12.22	11.34	10.46	5.80	1.67	—3.27
1865	—0.04	—4.66	—	7.10	13.32	10.47	16.07	12.89	11.13	7.33	4.90	0.37
1866	3.10	2.95	1.63	7.10	7.87	14.68	12.72	12.45	13.11	4.38	3.20	—
1867	0.04	3.63	1.23	6.40	9.78	12.60	12.91	14.03	11.65	6.78	2.13	—1.22
Mittel	—0.38	0.32	2.16	6.04	9.56	12.57	13.48	12.68	11.59	6.07	2.98	—0.58

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

50. Freiberg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863												0.92
1864	—4.56	—0.96	2.94	2.90	6.64	12.08	11.73	10.96	10.03	5.33	0.98	—3.57
1865	—0.69	—4.87	—1.80	6.63	12.80	9.86	15.72	12.49	11.28	7.07	4.20	0.08
1866	2.30	2.04	0.99	6.76	7.12	13.97	12.16	12.03	12.57	5.23	2.32	1.09
1867	—1.03	2.56	0.08	5.15	8.85	11.70	12.11	13.36	10.84	5.80	0.84	—2.37
Mittel	—1.00	—0.31	0.55	5.36	8.85	11.90	12.93	12.21	11.18	5.86	2.09	0.77

51. Schwarzenberg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1865										6.92	5.07	0.10
1866	3.11	2.64	1 75	7.26	7.57	13.72	12.04	11.11	11.67	3.86	2.24	1.00
1867	—0.71	2.63	0.35	6.18	8.63	11.08	11.95	13.11				
Mittel	1.20	2.64	1.05	6.72	8.10	12.40	12.00	12.11	11 67	5.39	3.66	0.55

52. Grüllenburg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1862					10.90	11.19	12.29	11.04	9.26	7.73	2.33	0.24
1863	1 41	0.74	2.57	4.56	8.91	11.55	11.25	13.25	9.63	7.60	2.63	0.85
1864	—5.44	—1.25	2.48	2.32	5.89	11.41	11.10	10.74	9.60	4.96	0.59	—4.00
1865	—0.83	—5.36	—2.24	5.25	11.60	9.74	14.96	12.13	9.83	6.21	4.30	—0.30
1866	2.48	2.19	0.30	6.08	6.83	13.25	11.73	11.12	12.10	3.26	2.22	1.01
1867	—1.21	2.37	—0.52	4.98	8.29	11.03	11.79	12.25	9.98	5.66	0.82	—2.64
Mittel	—0.72	—0.26	0.52	4.64	8.74	11.36	12.35	11.75	10.07	5.90	2.15	—0.81

53. Dresden (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—4.66	4.12	5.56	9.54	11.17	15.27	15.25	14.02	10.86	8.97	4.17	1.72
1849	—0.28	3.55	2.95	6.85	11.88	13.95	13.93	13.29	10.81	7.30	2.85	—0.30
1850	—3.99	4.15	2.15	8.07	10.86	14.01	15.14	14.10	10.28	6.60	5.45	2.02
1851	1 97	1.74	4.18	8.46	8.61	13.23	14.27	14.35	9.73	9.47	1.78	2.08
1852	3.58	2.65	1.95	4.69	12.21	14.30	16.99	15.68	12.05	7.39	6.17	4.84
1853	2.55	—1.77	0.26	4.92	10.59	14.31	15.94	14.73	11.39	8.06	3.21	—1.92
1854	1.02	1.08	3.77	6.94	11.69	13.07	15.63	13.86	11.10	8.29	1.79	2.35
1855	—1.09	—5.03	2.25	5.26	9.81	14.17	14.37	14.72	10.63	10.06	3.17	—3.34
1856	0.97	2.81	1.57	8.37	10.51	14.22	13.06	14.18	10.71	8.56	1.18	1.91
1857	—0.76	0.15	3.43	6.46	11.01	13.69	15.04	15.56	12.02	9.77	1.87	2.23
1858	—1.27	—2.41	1.83	6.05	9.20	15.46	14.19	13.93	12.64	7.74	—1.47	1.46
1859	1.83	2.34	5.51	6.45	10.66	14.14	17.07	16.32	11.09	8.50	3.00	—1.63
1860	1.80	—0.52	1.68	6.25	11.40	13.85	13.16	13.71	11.53	6.72	1.46	—0.49
1861	—3.74	3.22	4.85	5.23	9.22	15.34	15.29	15.43	11.93	8.30	4.79	0.39
1862	—1.18	0.11	5.67	8.64	13.17	13.38	14.40	13.71	11.61	9.58	4.30	1.41
1863	3.07	2.77	4.50	6.89	10.98	13.76	13.49	15.65	11.75	9.46	3.89	2.81
1864	—3.97	0.65	4.93	4.97	8.43	13.91	13.70	13.05	11.92	7.05	2.59	—2.58
1865	0.82	—3.46	0.34	8.51	14.34	11.97	17.66	14.42	12.88	8.26	5.48	1.28
1866	3.82	4.05	2.81	7.96	8.67	15.37	13.64	13.14	13.95	5.19	3.95	2.29
1867	—0.17	3.53	1.33	6.83	9.90	12.60	13.10	13.62	11.37	6.95	2.36	—0.84
Mittel	0.02	1.22	3.08	6.69	10.72	14.00	14.77	14.35	11.51	8.11	3.10	0.78

54. Meissen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1865									11.82	7.47	4.87	0.54
1866	3.36	3.45	1.96	7.76	8.64	15.09	13.58	13.18	13.49	4.90	4.00	2.42
1867	—0.13	3.65	1.18	6.98	9.85	13.19	13.49	14.46	11.96	7.23	2.52	—0.74
Mittel	1.62	3.55	1.57	7.37	9.25	14.14	13.54	13.82	12.42	6.53	3.79	0.56

55. Riesa (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1864	—5.01	—0.50	3.81	4.43	7.92	13.70	13.34	12.50	11.32	6.28	1.90	—3.23
1865	0.00	—4.50	—0.10	7.90	13.97	11.61	17.18	14.14	12.23	7.47	5.02	1.00
1866	3 40	3.39	2.05	7.71	8.66	15.72	13.75	13.52	13.30	4.98	3.56	2.07
1867	—0.35	3.48	1.09	6.59	9.67	13.39	13.55	14.67	12.03	7.00	2.14	—1.14
Mittel	—0.49	0.47	1.71	6.66	10.06	13.61	14.46	13.71	12.22	6.43	3.16	—0.33

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848 – 1867.

56. Gohrisch (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1864		—0.42	3.60	4.10	7.31	13.22	12.83	12.13	10.66	6.02	1.58	—3.59
1865	—0.34	—4.75	—0.52	7.00	13.27	11.52	16.57	13.60	11.36	7.24	4.93	0.97
1866	3.32	3.51	1.60	7.15	7.95	14.68	13.31	12.98	13.19	4.85	3.56	1.97
1867	—0.49	3.41	0.75	6.36	9.00	12.49	13.01	13.75	11.20	6.47	2.07	—1.36
Mittel	0.83	0.44	1.36	6.15	9.38	12.98	13.93	13.12	11.60	6.15	3.04	—0.50

57. Wermsdorff (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1862					12.65	12.38	13.35	13.07	10.83	8.21	2.79	0.76
1863	1.80	1.59	3.44	6.14	9.71	12.58	12.39	14.47	10.65	8.87	3.26	1.69
1864	—4.83	—0.88	3.53	4.07	7.42	12.49	12.54	11.70	10.86	5.98	1.79	—3.37
1865	—0.22	—4.79	—0.93	7.21	13.39	10.93	16.42	13.34	11.79	7.43	4.98	0.54
1866	3.22	3.06	1.26	7.19	7.68	14.32	12.62	12.70	12.77	5.13	3.01	—
1867	—0.36	3.03	0.60	5.88	9.07	12.23	12.65	14.17	11.46	6.43	1.74	—1.68
Mittel	—0.08	0.40	1.58	6.10	9.99	12.49	13.33	13.24	11.39	7.01	2.93	—0.49

58. Zwenkau (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863												2.10
1864	—5.51	—1.14	3.72	4.54	7.90	12.85	13.08	12.15	10.86	6.33	1.63	—3.31
1865	0.16	—4.85	—0.77	7.69	13.68	11.84	16.75	13.73	12.09	7.44	5.14	0.47
1866	3.45	3.46	1.88	7.62	8.36	14.91	13.32	12.92	12.60	4.89	3.54	2.01
1867	—0.15	3.62	1.20	6.40	9.55	13.10	13.13	14.12	11.78	6.68	2.51	—0.96
Mittel	—0.51	0.27	1.51	6.56	9.87	13.18	14.07	13.23	11.83	6.34	3.21	0.06

59. Leipzig (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—7.23	2.96	4.61	8.90	10.90	14.24	14.44	13.05	10.32	7.93	2.70	0.32
1849	—1.57	2.93	2.56	5.91	11.25	12.96	12.83	12.71	10.47	6.68	1.68	—2.55
1850	—6.22	2 92	0.61	7.29	9.40	13.34	13.39	13.24	9.26	5.34	4.42	0.71
1851	1.54	0.64	3.28	7.23	7.49	12.67	13.17	13.90	9.12	8.46	0.60	1.00
1852	2.71	1.63	1.14	4.35	11.31	13.54	16.57	14.50	11.38	6.47	5.70	4.30
1853	2.20	—1.45	—1.46	4.65	9.87	13.84	15.34	13.92	10.90	7.81	2.25	—3.89
1854	—0.07	0.35	3.79	6.88	11.22	12.63	15.39	13.67	11.03	7.61	1.57	1.98
1855	—1.94	—5.75	2.31	5.49	9.87	13.88	14.11	14.65	10.74	9.21	1.99	—2.98
1856	0.76	1.96	1.79	8.61	9.87	13.41	13.45	14.56	10.58	8.46	0.86	1.67
1857	—2.30	1.48	3.42	6.98	11.59	14.62	15.36	16.14	12.79	9.02	2.48	2.35
1858	—1.43	—2.09	1.94	6.84	9.94	16.46	13.78	14.25	12.03	7.64	—1.20	1.45
1859	1.22	2.80	5.89	6.26	11.22	14.77	17.51	16.51	11.56	8.18	2.20	—1.25
1860	1.66	—0.41	2.15	6.69	11.74	13.39	12.70	13.10	11.13	6.30	1.02	—1.15
1861	—4.28	3.06	4.41	4.95	8.62	14.82	14.92	14.69	10.50	7.52	3.80	0.30
1862	—2.06	0.11	4.79	7.47	12.44	12.54	13.43	12.87	10.70	8.43	2.70	0.82
1863	1.91	2.02	3.83	6.26	9.92	12.90	12.94	14.66	10.71	8.40	3.20	2.22
1864	—5.19	—0.92	3.53	4.56	7.84	12.82	13.06	12.21	10.90	6.30	1.52	—3.33
1865	—0.11	—4.65	—0.92	7.49	13.52	11.73	16.71	13.67	12.26	7.43	5.06	0.66
1866	3.23	3.43	1.90	7.67	8.39	15.22	13.49	13.19	12.74	5.16	3.62	2.20
1867	0.01	3.69	1.33	6.62	9.79	13.41	13.47	14.43	11.93	6.75	2.71	—0.78
Mittel	—0.86	0.74	2.55	6.55	10.31	13.16	14.30	14.00	11.05	7.46	2.44	—0.20

60. Torgau (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—7.49	2.31	4.27	8.60	10.88	14.53	15.14	13.31	10.33	8.43	3.04	0.55
1849	—1.63	2.40	1.98	6.00	11.66	13.09	13.50	12.92	10.43	6.72	1.98	—2.35
1850	—5.93	3.03	0.66	6.98	10.22	13.66	14.63	13.74	9.94	5.62	4.36	0.51
1851	0.89	0.16	2.67	7.31	7.61	12.61	13.90	13.99	9.55	8.69	0.54	0.82
1852	2.41	1.25	0.50	3.94	11.36	13.61	16.54	14.71	11.29	6.60	4.98	4.09
1853	1.97	—1.87	—2.03	4.14	9.83	13.85	15.57	13.95	11.00	7.86	2.29	—3.47
1854	0.23	0.04	3.27	6.10	10.97	12.29	15.61	13.56	10.78	7.75	1.48	1.87
1855	—1.99	—6.21	1.53	5.44	9.33	14.05	14.21	14.47	10.67	9.35	2.20	—3.36
1856	0.59	1.76	1.14	7.95	9.90	13.50	13.39	14.22	10.67	8.67	0.72	1.60
1857	—1.30	0.33	2.99	6.81	10.92	14.20	15.18	16.07	12.41	9.22	2.23	2.51

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

Torgau.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1858	—1.47	—2.49	1.37	6.08	9.33	16.25	14.48	14.24	12.96	7.91	—0.79	1.26
1859	1.33	2.48	5.53	6.22	11.17	14.55	17.18	16.33	11.62	8.30	2.54	—1.10
1860	1.82	—0.60	1.79	6.37	11.30	13.71	13.25	13.59	11.31	6.52	1.36	—1.09
1861	—4.34	3.03	4.59	5.16	9.05	15.22	15.42	14.93	11.35	8.29	4.37	0.84
1862	—1.76	0.27	5.45	8.05	13.08	12.89	13.85	13.77	11.69	9.19	3.54	1.16
1863	2.51	2.54	4.34	7.11	10.57	13.51	13.65	15.49	11.46	9.39	4.00	2.58
1864	—4.10	—0.11	4.02	4.90	8.18	13.48	13.06	12.34	11.22	6.56	2.21	—2.53
1865	0.18	—4.03	0.19	7.94	14.27	11.69	17.07	13.81	12.48	7.91	5.39	1.49
1866	3.46	3.58	2.21	7.82	8.60	15.49	13.51	13.48	13.26	6.04	3.98	2.24
1867	0.16	3.84	1.57	6.81	10.04	13.87	13.62	14.93	12.34	7.15	2.60	—0.55
Mittel	—0.72	0.59	2.40	6.49	10.41	13.80	14.64	14.19	11.34	7.81	2.65	0.35

61. Halle (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1851	1.03	0.47	2.95	7.28	7.70	12.73	13.57	13.85	9.52	8.72	0.78	1.29
1852	2.51	1.51	0.70	4.04	11.21	13.74	16.63	14.81	11.42	6.63	5.54	4.29
1853	2.13	—1.66	—2.19	4.57	9.72	13.74	15.40	14.00	10.80	7.60	1.94	—4.20
1854	0.10	0.27	3.45	5.78	10.90	12.79	15.28	13.81	10.95	7.54	1.47	2.01
1855	—2.12	—6.21	1.52	5.29	9.30	13.96	14.35	14.48	10.60	9.16	1.80	—3.07
1856	0.62	2.08	1.16	7.59	9.89	13.21	13.39	14.43	10.60	8.25	0.95	1.68
1857	—1.35	0.04	2.93	6.46	10.97	14.30	15.48	15.90	12.65	9.00	2.07	2.58
1858	—1.51	—2.50	1.45	6.01	9.45	16.16	14.25	14.12	12.75	7.88	—1.06	1.28
1859	1.42	2.64	5.59	6.05	10.59	14.27	16.93	16.11	11.42	7.94	2.23	—1.21
1860	1.64	—0.82	1.66	6.00	11.04	13.54	13.20	13.45	11.15	6.64	0.90	—1.45
1861	—4.49	3.06	4.48	4.90	8.99	15.25	15.35	15.02	11.33	8.05	4.06	0.87
1862	—1.61	0.64	5.29	8.17	13.30	13.30	13.98	13.79	11.55	8.99	3.07	1.44
1863	2.57	2.61	4.42	7.09	10.57	13.72	13.43	15.48	11.15	9.21	3.73	2.71
1864	—4.80	—0.49	3.95	5.12	8.56	13.51	13.51	12.32	11.18	6.76	1.84	—2.79
1865	0.25	—4.12	—0.23	8.18	14.44	12.35	17.56	14.00	12.79	7.76	5.44	1.14
1866	3.63	3.72	2.16	7.96	8.77	15.55	13.87	13.37	13.21	5.75	3.98	2.62
1867	0.19	4.01	1.67	6.82	10.11	13.73	13.82	14.97	12.44	7.07	3.22	—0.33
Mittel	0.01	0.31	2.41	6.31	10.32	13.87	14.71	14.35	11.50	7.82	2.47	0.52

62. Bernburg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863			4.11	6.86	10.35	13.28	13.33	15.54	10.94	9.03	3.44	2.63
1864	—5.13	—0.61	3.73	4.97	8.37	13.09	13.28	12.21	11.20	6.60	1.62	—2.61
1865	—0.09	—4.26	—0.38	8.28	14.51	12.14	17.63	14.05	13.28	7.70	5.14	1.24
1866	3.30	3.28	1.90	7.80	8.61	15.50	13.66	13.45	12.97	5.68	3.89	2.42
1867	—0.21	3.62	1.28	6.59	9.91	13.82	13.71	14.83	12.61	6.97	3.04	—0.52
Mittel	—0.53	0.51	2.13	6.90	10.35	13.57	14.32	14.02	12.20	7.20	3.43	0.63

63. Erfurt (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—7.57	3.16	4.06	8.15	10.79	14.26	13.10	13.34	10.29	8.17	2.58	0.28
1849	—1.28	2.89	2.01	5.69	10.94	13.16	13.42	12.77	10.70	6.44	3.19	—2.18
1850	—5.76	3.41	0.88	7.34	9.75	13.40	13.96	13.45	9.53	5.30	4.56	0.98
1851	1.02	0.40	3.22	7.20	7.58	12.92	13.40	13.66	9.15	8.54	0.96	0.92
1852	2.75	1.60	0.64	4.16	10.74	13.29	16.16	14.55	11.33	6.51	6.20	4.60
1853	2.07	—1.74	—1.80	4.83	9.49	13.32	15.27	13.38	10.62	7.57	1.58	—5.33
1854	—0.16	—0.03	3.41	6.27	10.64	12.36	14.77	13.33	11.08	7.76	1.50	2.07
1855	—2.52	—5.96	1.72	5.03	8.58	12.99	13.29	13.91	9.53	9.05	1.29	—3.00
1856	0.61	2.03	0.90	6.93	8.95	12.81	12.59	14.13	10.40	7.79	0.57	1.88
1857	—1.12	—0.35	2.42	6.07	10.43	12.93	14.51	14.79	11.95	8.41	1.98	1.79
1858	—2.35	—2.79	1.37	5.49	9.27	15.42	13.29	13.32	12.24	7.19	—2.95	1.21
1859	1.06	2.60	5.50	6.12	9.80	13.48	16.21	15.36	11.16	8.17	1.66	—1.08
1860	1.81	—1.66	1.70	5.21	10.60	12.74	12.06	12.81	10.67	6.39	0.02	—1.25
1861	—5.33	3.13	4.23	4.54	8.79	14.12	14.41	14.53	10.93	7.91	4.22	0.45
1862	—1.72	0.61	5.21	7.95	12.32	12.16	13.23	12.85	10.64	8.64	2.66	0.63
1863	2.55	2.08	4.05	6.23	9.72	12.42	12.58	14.84	10.49	8.27	2.97	2.59
1864	—5.98	—1.01	3.61	4.51	8.11	12.18	12.80	11.42	10.65	6.23	1.61	—3.90
1865	0.23	—4.43	—0.95	7.76	13.31	11.46	16.34	13.23	11.71	7.16	4.91	—0.10
1866	3.44	3.46	2.01	7.25	8.09	14.32	13.11	12.78	12.26	4.91	3.60	2.31
1867	0.10	3.83	1.42	6.75	9.52	12.61	12.89	13.92	11.69	6.12	2.82	—0.82
Mittel	—0.91	0.56	2.28	6.17	9.87	13.11	13.87	13.62	10.85	7.33	2.30	0.10

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

64. Ziegenrück (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—6.65	2.64	3.85	8.00	10.39	14.20	14.16	13.41	9.35	7.89	2.92	—0.52
1849	—1.57	2.29	2.04	5.68	10.85	13.07	12.97	11.68	10.08	6.69	1.34	—1.76
1850	—5.62	2.81	0 36	6.76	9.13	13.00	12.99	13.08	8.91	4.90	3.90	—0.05
1851	0.39	—0.61	1.89	5.80	5.91	11.01	11.52	11.58	8.09	6.93	—0.16	—0.61
1852	1.65	0.91	—0.59	2.84	8.52	11.64	13.25	12.26	9.38	4.94	4.99	3.53
1853	1.21	—1.86	2.39	3.58	8.06	12.12	13.53	11.90	9.32	6.46	1.75	—4.71
1854	—1.30	—1.04	2.18	4.15	—	11.31	12.69	12.06	8.72	6.65	0.79	1.04
1855	—2.79	—5.46	1.02	4.09	7.20	10.62	12.10	12.82	8.36	8.13	1.77	—3.91
1856	0.33	1.18	0.59	6.07	8.10	11.74	11.35	12.74	9.29	6.54	0.13	0.48
1857	—2.14	—1.40	1.82									
Mittel	—1.65	—0.05	1.56	5.22	8.52	12.08	12.73	12.39	9.06	6.57	1.94	—0.72

65. Grofsbreitenbach (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1866			0.96	5.73	5.91	12.60	11.15	10.69	10.69	4.27	1.46	0.20
1867	—2.15	1.95	—0.26	4.57	8.01	10.98	10.96	12.50	10.02	4.96	0.48	—2.83
Mittel	—2.15	1.95	0.35	5.15	6.96	11.79	11.06	11.60	10.36	4.62	0.97	—1.32

66. Arnstadt (wahre Mittel).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—7.95	2.95	4.11	8.55	10.95	13.98	14.59	13.46	10.39	8.23	2.81	0.25
1849	—1.25	2.39	1.85	5.87	11.04	13.20	13.66	13.16	10.51	7.02	1.46	—2.56
1850	—5.99	2.99	0.89	6.94	9.30	11.84	13.80	13.16	9.32	4.76	4.26	0.15
1851	0.80	0.07	2.60	6.58	6.96	12.61	12.95	13.62	8.41	7.84	0.41	0.33
1852	2.34	0.93	0.57	3.90	10.45	12.62	15.98	15.67	10.93	5.93	5.74	4.04
1853	1.44	—2.48	—2.05	4.40	8.70	12.52	14.79	13.23	10.08	7.23	0.92	—6.41
1854	—0.72	—0.88	3.09	5.88	10.06	12.18	14.49	13.09	10.59	7.34	0.81	1.21
1855	—3.22	—6.75	1.28	4.66	8.56	12.73	13.29	14.18	9.67	8.62	0.78	—3.73
1856	0.15	1.53	0.91	7.08	8.83	12.33	12.40	13.87	10.01	7.54	0.00	1.11
1857	—1.59	—0.47	2.29	6.35	10.04	12.62	14.34	14.42	11.58	8.13	1.85	1.47
1858	—2.77	—3.35	0.95	5.62	8.62	14.96	13.18	12.82	12.00	6.82	—3.58	0.83
1859	0.29	1.82	5.11	5.70	9.63	13.21	16.31	15.06	10.63	7.79	1.23	—1.73
1860	1.19	—2.37	1.18	5.16	10.48	12.49	12.08	12.76	10.37	6.06	—0.04	—1.53
1861	—5.81	2.34	3.59	4.26	8.35	14.18	14.49	14.36	10.50	7.70	3.44	—0.44
1862	—2.24	—0.46	4.90	7.97	12.03	11.74	13.14	12.68	10.43	8.06	2.12	0.28
1863	1.76	1.52	3.54	6.82	9.65	12.31	12.88	14.81	10.13	8.20	2.66	2.05
1864	—6.70	—1.76	3.57	4.86	8.29	12.28	12.90	11.65	10.51	5.91	1.06	—4.05
1865	—0.18	—4.62	—1.41	8.31	13.74	11.28	16.79	13.07	12.64	7.25	4.47	—0.29
1866	2.72	2.86	1.63	7.39	4.97	14.50	12.56	12.46	12.52	5.51	3.18	1.66
1867	—0.42	3.46	0.77	6.16	9.57	16.64	12.07	14.36	11.76	5.89	2.36	—1.25
Mittel	—1.36	—0.01	1.97	6.12	9.51	12.81	13.83	13.59	10.65	7.09	1.79	—0.43

67. Altenburg *).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—6.74	2.46	4.46	9.63	11.07	15.05	15.25	14.21	10.81	8.13	2.66	0.44
1849	—1.50	2.33	2.15	6.22	12.03	13.82	13.49	13.57	11.04	7.04	2.02	—2.15
1850	—5.96	2.87	1.01	7.69	10.37	13.72	14.55	14.06	10.10	5.27	4.43	0.50
1851	1.06	0.20	2.99	7.26	7.84	13.31	13.87	14.33	8.91	8.47	0.58	0.83
1852	2.32	1.17	0.93	4.19	12.00	13.14	14.38	14.91	11.82	6.81	5.51	3.69
1853	1.66	—1.58	—0.90	4.67	9.76	13.60	15.53	14.18	11.25	8.10	4.60	—3.35
1854	0.62	0.48	3.54	6.97	10.93	13.17	15.48	14.06	11.77	8.14	1.45	1.83
1855	—1.84	—5 04	2.26	5.64	9.91	14.38	14.81	13.51	11.07	9.71	2.43	—2.67
1856	0.95	2.32	1.53	7.17	10.15	13.80	13.95	15.38	11.14	8.89	0.73	1.70
1857	—1.11	0.57	3.20	6.90	11.73	14.79	15.91	16.22	13.07	9.60	2.55	0.20
1858	—1.37	—2.23	1.91	7.00	9.66	16.72	14.34	14.36	13.48	7.97	—1.79	1.50
1859	1.45	2.72	6.21	6.47	10.91	14.84	17.61	16.98	11.87	8.86	2.35	—1.23
1860	1.73	—1.19	1.57	5.84	11.25	14.32	12.92	13.84	11.74	6.75	0.88	—1.01
1861	—4.70	2.90	4.53	5.27	9.40	15.66	15.66	15.75	11.71	8.58	3.39	—1.85
1862	—2.30	1.18	6.11	9.06	13.59	15.26	14.15	14.52	11.86	9.20	3.02	1.35
1863	1.83	1.97	4.02	7.56	10.98	13.75	13.60	16.19	11.60	8.83	3.51	2.28
Mittel	—0.87	0.69	2.84	6.72	10.72	14.33	14.72	14.76	11.45	8.15	2.40	0.25

*) Die Beobachtungen sind um 8 Uhr Vormittags und 2 Uhr Nachmittags gemacht worden. Die hier angegebenen Werthe sind die auf die Stunden 6, 2, 10 rudicirten Mittel.

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

68. Jena (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—6.73	3.26	4.47	8.97	11.40	14.84	15.11	13.89	10.64	8.34	3.28	0.20
1849	—0.94	3.16	2.71	6.43	11.67	13.83	13.86	13.09	10.91	7.01	1.71	—1.95
1850	—5.76	3.72	1.31	7.74	10.12	13.92	14.27	13.85	9.76	5.68	4.79	0.93
1851	1.17	0.39	3.32	7.60	7.95	13.33	13.72	13.96	9.48	8.53	0.86	0.91
1852	2.68	1.89	1.02	4.77	11.30	13.70	16.47	14.68	11.67	6.42	5.89	4.48
1853	2.03	—1.57	—1.46	5.12	10.24	13.78	15.53	14 12	11.04	7.73	2.05	—5.13
1854	—0.06	0.29	3.81	6.85	11.12	12.88	15.15	13.73	11.98	7.83	1.68	2.17
1855	—2.44	—5.67	2.02	5.80	9.57	14.06	14.19	14.80	10.38	9.25	1.95	—2.83
1856	0.60	2.36	1.84	8.06	9.86	13.47	13.48	14.99	10.88	7.93	0.68	1.63
1857	—1.38	0.54	3.11	6.79	11.43	14.16	15.50	15.89	12.39	8.84	2.21	2.15
1858	—1.37	—2.28	2.15	6.64	9.72	16.02	14.18	13.91	12.53	7.42	—2.13	1.27
1859	1.34	2.56	6.01	6.61	10.58	14.22	17.09	16.00	11.51	8.37	2.38	—1.22
1860	1.90	—1.20	2.05	6.29	11.54	13.57	12.92	13.42	10.97	6.42	0.68	—1.14
1861	—5.36	2.98	4.52	5.34	9.34	15.21	15.33	15.22	11.66	7.99	4.07	0.11
1862	—1.73	0.65	5.54	8.81	13.17	13.09	14.14	13.72	11.29	8.98	2.76	1.12
1863	2.35	2.41	4.36	7.41	10.75	13.53	13.71	15.55	11.19	8.56	3.48	2.86
1864	—5.46	—0.80	4.34	5.43	8.90	13.35	13.59	12.45	10.96	6.43	1.41	—3.50
Mittel	—1.13	0.75	3.01	6.74	10.51	13.94	14.60	14.31	11.13	7.75	2.22	0.12

69. Gotha. *)

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—7.99	2.58	3.08	7.50	9.72	13.22	13.41	12.64	9.43	7.78	2.52	—0.23
1849	—1.49	2.42	1.71	5.50	10.33	12.34	12.50	11.90	10.00	6.40	0.96	—2.47
1850	—5.98	2.97	0.31	6.68	8.89	12.76	13.43	12.83	9.19	5.04	4.16	0.38
1851	0.79	0.07	2.55	6.82	7.02	12.25	12.85	13.05	8.68	8.16	0.31	0.53
1852	2.41	1.08	0.38	3.69	10.24	12.58	15.31	13.76	10.59	6.18	6.00	4.32
1853	1.85	—2.13	—2.03	4.45	8.82	12.68	14.48	13.19	10.36	7.26	1.42	—5.49
1854	—0.22	—0.51	3.10	5.50	9.90	11.89	14.16	12.62	10.34	7.35	1.19	1.62
1855	—3.01	—5.73	1.34	4.77	8.35	12.72	13.26	13.90	9.49	8.93	1.08	—3.27
1856	0.48	1.90	0.57	6.59	8.43	12.42	12.06	13.67	10.13	7.64	0.26	1.45
1857	—1.50	—0.11	2.28	5.83	9.96	12.60	14.60	14.79	11.89	8.70	2.27	1.91
1858	—2.47	—3.16	0.89	5.18	8.78	14.95	12.80	12.95	12.08	6.84	3.16	0.69
1859	0.71	2.17	4.94	5.58	9.35	13.60	16.94	15.44	11.17	8.11	1.57	—1.22
1860	1.70	—1.09	1.70	5.64	11.04	13.22	12.75	13.12	10.61	6.20	0.45	—1.48
1861	—5.76	2.58	3.63	3.34	8.83	14.47	14.53	14.45	10.65	7.82	—	0.20
1862	—1.98	0.42	4.88	8.04	—	12.13	—	—	11.01	8.28	1.31	0.24
1863	1.82	1.82	3.89	6.52	9.95	—	12.73	14.58	10.27	7.39	2.74	2.11
1864	—6.06	—1.23	3.62	4.52	7.55	12.08	12.32	11.59	10.48	6.15	1.34	—3.84
Mittel	—1.57	0.24	2.17	5.66	9.20	12.87	13.63	13.41	10.37	7.31	1.53	—0.27

*) Bis zum 31. December 1852: 7, 2, 9, von da ab 6, 2, 10.

70. Mühlhausen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848			4.49	8.64	11.74	14.66	15.01	13.80	11.00	8.72	3.42	—
1849			—	—	—	—	14.08	13.93	10.65	6.54	1.60	—1.89
1850	—5.38	3.05	0.90	7.06	9.40	13.26	13.90	13.15	9.62	5.59	4.60	0.97
1851	0.90	0.40	2.74	7.31	7.57	12.41	13.20	13.32	9.10	8.37	0.78	1.12
1852	2.54	1.63	0.42	4.36	10.49	12.82	16.08	13.12	11.00	6.33	5.74	4.29
1853	2.26	—1.59	—1.20	4.80	9.70	13.34	14.86	13.34	10.57	7.70	2.13	—4.52
1854	—0.05	0.10	3.72	6.27	10.63	12.56	14.86	13.21	10.90	7.54	1.54	2.19
1855	—2.33	—5.21	1.79	5.54	9.17	13.32	13.53	13.67	9.52	8.72	1.37	—3.12
1856	0.54	2.15	0.99	6.65	8.77	12.57	12.42	13.83	10.29	7.75	0.65	1.54
1857	—1.18	—0.57	2.52	5.78	10.49	13.14	14.44	14.76	11.45	8.42	1.92	2.43
1858	—2.41	—2.69	1.19	5.41	8.98	15.39	13.24	13.39	11.52	6.58	—2.17	0.66
1859	0.82	2.24	5.06	5.87	10.16	13.76	15.92	14.88	10.86	7.80	2.05	—1.27
1860	1.87	—0.96	1.44	5.31	10.49	12.49	12.05	12.23	10.25	6.63	0.38	—1.39
1861	—5.28	2.86	4.37	4.73	8.81	14.67	14.36	13.94	10.99	7.77	3.73	0.77
1862	—1.64	0.65	4.51	8.09	12.80	12.33	13.29	12.66	10.60	8.44	3.10	0.44
1863	1.49	2.37	3.98	6.11	9.93	12.41	12.55	14.40	10.42	8.20	3.06	2.62
1864	—5.51	—0.37	3.99	4.96	8.26	12.63	12.65	11.28	9.82	5.62	0.76	—3.33
1865	—0.21	—4.84	—1.13	7.29	12.81	11.14	15.75	13.07	12.50	7.64	5.19	0.40
1866	3.07	3.16	2.38	7.88	8.36	14.83	12.84	12.72	11.27	4.82	3.50	2.45
1867	—0.11	3.86	1.46	6.80	9.47	12.80	12.50	13.04	11.21	6.50	3.25	—0.44
Mittel	—0.59	0.35	2.29	6.26	9.89	13.18	13.88	13.39	10.68	7.28	2.33	0.21

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

71. Sondershausen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1860												—1.79
1861	—5.10	2.96	4.04	4.76	8.65	14.56	14.31	14.21	10.91	8.03	3.84	0.72
1862	—1.60	0.72	4.86	8.22	12.68	12.04	13.19	12.81	10.81	8.71	3.13	1.32
1863	2.43	2.44	4.23	6.51	10.16	12.45	12.47	14.48	10.49	8.56	3.11	2.69
1864	—4.83	—0.63	3.80	4.65	8.12	12.64	12.83	11.29	10.57	6.52	1.64	—3.08
1865	0.09	—4.48	—0.91	8.05	13.29	11.44	16.30	13.20	12.15	7.49	4.93	0.54
1866	3.48	3.42	2.23	7.42	7.98	14.09	12.99	12.79	12.39	5.31	3.77	2.35
1867	—0.15	3.84	1.19	6.60	9.47	12.66	12.70	13.78	11.72	6.54	2.98	—0.74
Mittel	—0.81	1.18	2.78	6.60	10.05	12.84	13.54	13.22	11.29	7.31	3.34	0.25

72. Heiligenstadt (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—6.72	2.85	3.63	7.41	9.88	13.33	13.35	12.10	9.61	8.03	2.86	0.48
1849	—1.12	2.30	1.66	5.34	10.40	11.98	12.31	11.80	9.96	6.39	1.22	—1.91
1850	—5.59	2.83	0.24	6.30	8.68	12.57	13.03	12.51	8.66	4.88	4.08	0.52
1851	1.37	0.16	2.24	6.42	6.60	11.85	12.59	12.55	8.54	8.35	0.57	0.75
1852	2.35	—	—	—	10.32	12.64	15.43	13.99	10.70	6.09	5.90	4.33
1853	2.19	—2.12	—1.66	4.17	9.26	12.79	14.51	12.72	10.09	7.60	1.31	—4.64
1854	0.08	—0.56	2.76	5.32	9.91	11.79	13.81	12.35	9.75	7.21	1.09	1.85
1855	—2.93	—5.42	0.85	4.28	7.95	12.76	13.02	13.07	8.86	8.61	1.12	—3.07
1856	0.81	2.02	0.70	6.24	8.53	12.30	12.01	13.29	9.79	7.35	0.32	1.61
1857	—1.23	0.00	2.18	5.58	10.05	12.96	14.36	14.53	11.53	8.48	2.72	2.39
1858	—2.18	—2.74	0.70	5.12	8.73	15.52	13.00	12.97	11.72	6.89	—1.86	0.87
1859	0.76	2.16	5.01	5.48	9.52	13.68	15.53	14.17	10.74	7.80	2.00	—1.33
1860	1.66	—1.53	1.04	4.73	10.11	12.48	12.04	12.29	9.96	6.21	0.63	—1.26
1861	—4.31	2.90	3.93	4.03	7.93	14.13	14.11	13.56	10.41	7.87	3.63	0.70
1862	—1.25	0.58	4.47	7.49	12.51	12.02	12.93	12.17	10.16	8.15	2.94	1.22
1863	2.40	1.87	3.74	5.99	9.65	12.10	12.22	13.83	10.14	8.39	2.72	2.49
1864	—4.37	—0.67	3.28	4.10	7.86	12.34	12.53	10.76	10.01	6.01	1.46	—2.64
1865	—0.03	—4.35	—1.13	7.35	13.05	11.06	15.96	12.89	11.38	7.18	4.69	0.28
1866	3.22	3.14	1.97	6.74	7.58	14.19	12.77	12.19	11.80	5.14	3.57	2.02
1867	—0.09	3.91	0.87	6.32	9.33	12.41	12.51	13.07	11.11	6.35	2.86	—0.97
Mittel	—0.75	0.39	1.92	5.71	9.39	12.75	13.40	12.84	10.25	7.15	2.19	0.18

73. Ballenstedt (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1850											4.94	—0.69
1851	—1.24	—1.44	—	6.59	6.72	12.24	12.97	13.34	9.25	8.60	0.68	1.59
1852	2.88	1.13	0.20	3.61	9.50	12.24	14.30	12.76	8.48	6.00	5.24	4.72
1853	2.32	—2.66	—2.77	3.98	9.01	12.58	14.17	12.55	9.05	6.72	1.04	—4.44
1854	—0.23	0.25	2.49	5.01	8.60	10.96	13.10	11.86	9.23	6.54	0.56	1.48
1855	—3.25	—6.64	0.17	4.02	7.01	11.92	12.46	12.43	8.41	7.96	1.16	—3.81
1856	0.40	1.37	—0.29	5.41	7.60	11.11	11.90	12.29	8.32	6.55	—0.11	1.01
1857	—2.47	—0.61	1.82	5.02	8.54	11.52	14.04	13.56	11.40	7.62		
Mittel	—0.23	—1.23	0.27	4.81	8.14	11.79	13.28	12.68	9.16	7.14	1.93	—0.02

74. Wernigerode (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1852			0.47	3.67	10.58	12.82	15.99	14.42	10.73	6.55	5.93	5.02
1853	2.37	—2.40	—2.01	4.01	9.14	13.07	14.67	13.22	10.07	8.17	1.38	—3.32
1854	0.93	0.10	3.31	6.13	9.90	11.80	14.11	12.84	10.62	7.63	1.22	2.06
1855	—2.40	—5.79	0.57	4.43	7.96	12.63	13.27	13.53	9.80	9.07	1.34	—2.03
1856	1.28	2.27	0.59	6.53	8.36	12.25	12.19	13.51	9.94	8.19	1.05	2.27
1857	—1.18	1.41	2.49	5.58	9.79	12.85	14.71	15.01	12.59	8.89	2.82	3.58
1858	—0.86	—2.64	1.24	5.45	8.70	15.40	13.09	13.36	12.43	7.23	—0.48	1.12
1859	1.73	2.87	5.51	5.44	9.52	13.24	15.78	14.62	11.10	8.06	2.70	—1.09
1860	1.88	—1.05	1.24	4.89	10.26	12.37	12.16	12.49	10.46	6.63	0.64	—1.35
1861	—3.33	3.41	4.15	4.37	7.90	13.89	14.14	14.12	10.67	8.42	4.13	1.61
1862	—0.85	0.61	5.14	7.57	11.82	11.79	12.82	12.39	10.83	8.50	2.61	2.02
1863	2.80	2.76	4.01	6.27	9.43	11.95	12.23	14.39	10.38	9.12	3.53	2.93
1864	—3.53	—0.55	3.48	4.22	7.54	12.06	—	11.09	10.90	6.34	1.75	—1.97
1865	0.49	—4.11	—1.11	7.19	13.09	10.77	15.87	12.93	12.59	7.38	5.25	1.32
1866	3.57	3.29	1.63	6.93	7.41	—	12.63	12.24	12.20	5.87	3.80	2.54
1867	0.13	4.09	0.74	6.16	8.93	12.15	12.35	13.63	11.70	6.99	3.34	—0.53
Mittel	0.20	0.28	1.97	5.55	9.39	12.60	13.73	13.36	11.06	7.69	2.56	0.88

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

75. Brocken (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—7.63	—1.87	—1.11	2.83	5.91	7.99	7.50	6.60	5.56	4.20	—1.93	—1.59
1849	—4.87	—2.19	—3.36	—0.14	5.59	6.36	7.06	6.82	5.68	1.92	—1.68	—4.08
1850	—6.87	—1.89	—5.00	1.33	3.62	7.77	7.70	—	4.33	—	—	—
1853									5.17	3.92	—0.87	—5.47
1854	—2.17	—4.92	—1.48	0.70	4.88	6.32	10.37	7.83	6.09	2.89	—2.59	—1.84
1855	—7.09	—9.42	—4.17	—1.13	2.13	7.05	8.08	8.48	5.50	3.75	—1.06	—6.61
1856	—2.31	—2.96	—4.51	1.34	3.08	6.99	6.45	8.17	4.92	4.60	—3.61	—2.90
1857	—5.44	—2.66	—2.73	0.35	6.28	—	9.46	10.92	8.05	5.32	0.68	—0.21
1858	—5.31	—6.56	—4.21	—0.09	2.75	10.32	7.86	8.63	8.05	3.11	—4.13	—3.05
1859	—3.38	—2.58	—0.72									
1866												—1.66
1867	—4.71	—1.02										
Mittel	—4.98	—3.61	—3.03	0.65	4.28	7.54	8.06	8.21	5.93	3.72	—1.90	—3.05

76. Clausthal (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1854												—0.54
1855	—4.27	—6.18	—1.36	2.15	6.26	10.94	11.48	11.80	8.47	6.84	0.64	—4.04
1856	—0.03	0.02	—0.95	4.81	6.67	10.40	10.35	11.77	8.25	7.09	—1.01	—0.21
1857	—2.89	—0.38	0.02	3.63	8.52	12.12	12.57	13.83	10.69	7.71	2.29	0.92
1858	—2.62	—3.11	—1.10	3.55	6.62	14.06	11.54	11.88	10.87	5.58	—1.97	—0.45
1859	—0.85	0.47	2.84	3.18	8.29	12.34	14.63	12.88	9.06	6.43	1.11	—2.56
1860	—0.19	—3.34	—1.14	2.93	8.40	10.79	10.36	10.14	8.70	5.15	—0.10	—2.10
1861	—4.23	1.32	1.98	2.34	6.03	12.70	12.51	12.31	8.65	7.34	1.53	—0.49
1862	—2.51	—1.25	3.60	5.83	10.60	9.96	10.91	10.97	9.59	6.71	1.75	0.17
1863	0.63	0.49	1.91	4.50	7.77	10.47	10.45	12.41	8.14	7.48	1.84	0.44
1864	—3.29	—2.30	1.58	2.43	6.31	10.23	10.92	9.02	8.76	4.54	0.15	—3.10
1865	—1.57	—5.00	—2.93	6.07	11.90	8.98	14.60	11.00	11.06	6.14	3.16	—0.14
1866	1.14	0.92	0.06	5.47	5.73	12.97	10.46	10.51	10.48	5.19	1.46	0.39
1867	—2.14	1.94	—0.73	3.89	7.62	10.58	10.26	12.09	9.70	4.98	0.82	—2.60
Mittel	—1.76	—1.26	0.29	3.91	7.75	11.27	11.62	11.59	9.42	6.24	0.90	—1.02

77. Göttingen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1856												1.97
1857	—0.81	0.14	2.76	5.89	10 53	13.57	14.65	15.24	12.25	8.99	2.76	2.63
1858	—1.81	—1.89	1.25	5 58	8.99	15.31	13.41	13.57	12.08	7.17	—1.16	1.37
1859	1.26	2.71	5.44	6.01	10.27	14.09	15.84	14.47	11.07	8.07	2.22	—0.98
1860	2.06	—1.02	1.62	5.57	10.57	12.83	12.48	12.43	10.26	6.59	0.99	—1.16
1861	—4.37	3.40	4.47	4.99	8.58	14.34	14.17	13.95	10.66	7.86	4.00	1.12
1862	—0.57	1.11	5.09	8.10	12.62	12.22	13.19	12.80	10.79	8.60	2.96	1.60
1863	2.83	2.44	4.11	6.49	10.11	12.30	12.42	14.19	10.34	8.79	3.15	2.88
1864	—4.01	—0.35	3.71	4.78	8.39	12.32	12.76	11.13	10.56	6.47	2.04	—2.06
1865	0.45	—3 52	—0.46	8.33	13.47	11.40	16.20	13.20	12.07	7.66	5.05	0.72
1866	3.51	3.52	2.49	7.30	7.98	14.44	12.99	12.62	12.22	5.47	3.91	2.44
1867	0.09	4.17	1.41	6.68	9.57	12.72	12.64	13.73	11.50	6.76	3.26	—0.63
Mittel	—0.12	0.97	2.90	6.34	10.10	13.23	13.70	13.40	11.25	7.49	2.65	0.83

78. Hannover (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1855	—2.08	—5.76	0.88	5.06	8.67	12.89	14.41	13.90	10.24	8.80	1.66	—1.46
1856	1.56	2.86	1.68	6.66	8.98	12.74	12.84	13.71	10.39	8.40	1.75	2.88
1857	—0.41	1.64	3.15	6.51	10.64	13.95	15.09	16.37	13.34	9.16	3.36	4.06
1858	—0.33	—1.62	1.83	6.09	9.76	16.05	13.99	14.25	12.99	8.18	—0.04	1.66
1859	2.31	3.73	5.77	5.83	10.45	14.22	16.21	15.02	11.65	8.26	3.45	0.09
1860	2.53	0.20	2.11	5.49	10.66	13.02	12.89	12.88	10.87	7.23	1.46	—0.79
1861	—3.35	3.73	5.06	5.21	8.56	14.52	14.98	14.58	11.08	8.69	4.53	2.17
1862	—0.25	1.45	5.77	8.11	12.42	12.47	13.23	13.43	11.78	9.04	3.34	2.46
1863	3.56	3.39	4.62	7.04	10.20	13.00	12.61	14.42	10.78	9.60	4.17	3.70
1864	—2.69	0.25	4.21	5.26	8.42	12.53	13.10	11.60	11.45	6.80	2.49	—0.99
1865	0.94	—3.19	—0.04	8.59	14.02	11.14	16.24	13.65	12.88	7.62	5.55	1.73
1866	4.06	3.85	2.42	7.63	8.34	15.12	13.03	12.88	12.41	6.25	4.56	3.26
1867	0.67	4.66	1.63	6.76	9.86	12.37	12.63	14.17	11.76	7.45	3.67	0.39
Mittel	0.50	1.17	3.01	6.48	10.08	13.39	13.94	13.91	11.67	8.11	3.07	1.47

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

79. Lüneburg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1853			—2.25	3.98	9.00	13.00	13.98	13.53	10.12	7.40	1.58	—2.72
1854	0.25	0.60	3.54	5.79	10.02	12.40	14.56	13.30	10.02	6.78	1.35	2.49
1855	—1.90	—6.34	0.05	4.32	7.87	12.66	13.85	13.32	9.46	8.50	1.64	—2.22
1856	—0.23	1.66	1.51	6.25	8.44	12.28	12.17	12.89	9.95	7.77	1.26	2.16
1857	—1.68	0.75	2.84	5.56	9.94	13.30	13.89	15.45	11.95	8.46	2.60	3.75
1858	—0.76	—2.14	1.36	5.40	9.06	15.07	14.03	14.10	11.75	7.25	—0.17	1.23
1859	1.89	2.90	5.05	5.12	10.60	13.93	15.48	14.60	10.72	7.27	2.52	—0.73
1860	1.71	—0.41	1.43	5.24	10.21	12.56	12.91	12.10	10.20	6.53	1.48	—1.49
1861	—4.39	2.86	4.49	4.57	7.87	14.17	14.44	13.68	10.35	7.89	3.57	1.55
1862	—1.01	0.39	3.96	6.90	11.44	11.91	12.64	12.97	10.75	8.40	2.88	1.62
1863	2.90	2.93	3.59	6.35	9.76	12.42	12.04	13.49	9.81	8.69	3.64	2.87
1864	—4.19	—0.32	3.06	4.58	7.85	12.10	12.50	10.80	10.02	6.42	1.34	—1.10
1865	—0.12	—4.12	—0.10	7.52	12.93	10.79	15.67	12.85	11.66	6.90	4.59	1.63
1866	3.65	3.32	1.65	6.98	7.76	14.36	12.69	12.20	11.47	5.53	3.64	2.24
1867	—0.61	3.74	0.40	5.91	8.91	12.23	12.43	13.53	10.66	6.79	3.14	—0.37
Mittel	—0.32	0.42	2.04	5.63	9.44	12.88	13.55	13.25	10.59	7.37	2.34	0.73

80. Goldberg (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1853	2.21	—2.94	—2.96	4.02	8.56	13.59	14.79	12.66	10.41	7.13		
1854	—0.54	—0.45	2.81	5.35	10.47	12.41	15.13	13.86	10.41	7.05	0.77	1.83
1855	—1.96	—6.95	—0.24	—	7.92	12.65	13.87	13.51	10.20	8.25	2.01	—3.04
1856	—0.65	0.54	0.97	6.68	8.11	12.61	12.49	12.77	9.80	8.00	0.56	1.38
1857	—2.05	—0.18	2.11	—	—	13.86	14.13	16.35	12.10	8.74	2.60	3.40
1858	—1.23	—3.15	1.20	5.58	8.39	15.22	14.41	14.74	12.24	7.46	—0.11	0.39
1859	1.32	2.22	4.34	4.58	10.70	13.91	15.72					
1860		—0.89	0.68	5.57	10.37	12.64	13.64					
Mittel	—0.27	—1.47	1.11	5.29	9.22	13.36	14.27	13.98	10.86	7.77	1.16	0.79

81. Rostock (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—5.69	2.48	4.14	7.55	11.71	14.36	13.92	11.84	10.56	8.42	3.49	2.10
1849	—1.09	2.62	2.42	5.38	10.78	12.17	12.74	11.94	10.90	6.30	2.78	—1.21
1850	—3.89	2.73	0.94	6.16	9.90	13.33	13.96	12.69	9.93	6.05	3.71	1.55
1851	0.67	1.26	2.52	6.73	7.67	11.24	13.51	13.77	10.90	8.87	2.18	2.28
1852	2.21	1.66	1.45	3.90	10.30	12.99	14.92	14.65	11.12	6.56	4.01	3.94
1853	2.42	—2.17	—1.93	3.45	8.63	13.36	14.60	13.08	10.86	7.27	2.19	—1.82
1854	—0.59	0.53	3.08	5.86	10.14	12.40	15.26	14.02	11.19	7.06	1.72	1.88
1855	—1.57	—5.48	0.05	4.22	7.62	12.38	14.30	13.88	10.87	8.45	2.08	—2.29
1856	—0.20	0.63	1.20	6.63	8.11	12.71	12.80	12.79	10.97	8.68	1.53	2.35
1857	—1.39	0.81	2.45	5.11	10.09	14.09	14.38	16.26	12.69	8.98	3.00	4.06
1858	—0.40	—2.42	1.68	5.61	8.95	15.05	14.49	15.44	12.65	7.74	0.48	0.75
1859	1.85	2.71	4.71	5.31	10.52	13.53	15.32	15.84	11.12	7.47	2.81	—0.75
1860	1.25	—0.65	0.98	5.27	10.22	12.81	13.74	12.43	10.92	6.36	2.20	—1.55
1861	—3.25	2.02	4.23	5.06	7.64	14.06	15.69	14.44	10.32	7.57	3.54	1.73
1862	—1.63	—0.55	2.18	6.26	11.02	12.18	12.65	13.43	11.56	8.33	1.97	0.53
1863	2.65	2.82	3.03	6.54	9.56	12.78	12.22	14.28	10.25	9.09	3.80	3.13
1864	—3.08	0.02	2.91	4.62	7.62	12.41	13.21	11.59	10.73	6.91	2.01	—0.54
1865	0.05	—3.40	0.08	6.87	12.81	11.06	16.19	13.49	12.17	7.16	4.97	2.15
1866	3.30	2.94	1.44	6.82	7.53	14.03	12.84	12.79	12.11	6.28	3.72	1.65
1867	—0.80	3.10	0.66	5.37	7.44	11.94	12.25	13.71	10.94	7.19	3.37	—0.86
Mittel	—0.60	0.53	1.94	5.73	9.37	12.94	13.90	13.56	11.14	7.54	2.78	0.95

82. Sülz (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—6.23	2.07	3.80	7.00	10.08	13.59	13.27	12.06	10.35	8.26	2.84	1.80
1849	—1.52	2.15	1.98	5.16	10.03	11.43	12.30	12.20	10.33	6.03	2.50	—1.59
1850	—4.35	2.52	0.70	5.82	10.01	12.75	13.52	13.55	9.66	5.83	3.27	1.33
1851	0.53	1.18	2.52	6.69	7.72	11.58	12.95	13.47	10.54	8.83	2.04	2.19
1852	1.90	1.29	1.41	3.53	10.01	12.46	14.51	13.83	10.47	5.70	3.26	3.36
1853	2.21	—2.63	—2.95	2.94	8.38	12.78	13.76	12.28	10.06	6.57	1.69	—2.38

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

Sülz.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1854	—0.79	0.25	2.58	5.22	9.41	11.51	14.14	13.15	10.26	6.67	1.22	1.73
1855	—2.12	—6.43	—0.18	3.64	7.54	11.96	13.73	—	—	—	1.88	—3.32
1856	—0.52	0.57	—	6.22	7.66	12.12	12.06	11.90	9.96	7.76	0.91	1.94
1857	—1.84	0.40	2.06	4.65	8.82	12.82	13.37	15.14	—	8.39	2.13	3.75
1858	—0.86	—3.74	1.40	4.92	8.50	13.95	13.80	14.17	11.66	7.27	—0.33	0.26
1859	1.43	2.29	4.45	4.87	9.61	12.43	14.05	14.48	10.42	7.08	2.42	—1.45
1860	1.00	—1.51	0.66	5.02	9.66	12.04	13.00	11.78	10.28	6.02	1.72	—2.27
1861	—4.42	1.64	3.90	4.26	7.34	13.33	14.35	13.48	9.88	6.49	3.19	1.40
1862	—2.19	—1.61	1.70	5.93	10.29	11.46	12.06	12.33	10.53	8.04	1.35	0.26
1863	2.42	2.54	2.66	5.83	8.81	11.80						
Mittel	—0.96	—0.87	1.79	5.11	8.99	12.38	13.39	13.13	10.34	7.07	2.00	0.47

83. Wustrow (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—6.3	1.8	4.3	5.6	9.9	13.2	13.8	13.2	11.0	8.3	4.1	4.0
1849	—1.3	2.1	3.0	5.4	7.4	10.6	13.0	13.3	11.4	6.5	2.3	—2.4
1850	—4.7	1.4	—0.7	5.4	9.1	13.1	14.0	14.6	9.9	6.5	4.0	1.9
1851	0.54	1.24	2.35	5.80	7.49	11.13	12.48	13.33	10.82	—	—	—
1852	2.03	1.14	0.79	2.85	9.75	12.63	15.27	14.66	11.36	6.76	3.82	3.87
1853	2.27	—2.28	—2.65	2.53	7.79	12.41	14.28	12.92	10.85	7.46	2.45	—1.45
1854	—0.94	0.02	2.10	5.06	9.27	11.86	14.74	14.01	11.36	7.34	1.93	1.79
1855	—1.89	—5.96	—0.80	2.77	6.58	11.53	13.78	13.68	10.42	8.72	2.47	—2.28
1856	—0.47	—0.28	0.54	5.68	7.27	11.76	12.23	12.55	10.47	8.55	1.66	2.03
1857	—1.87	—0.25	1.67	4.06	8.66	12.79	13.88	15.53	12.60	9.15	3.32	3.92
1858	—0.60	—2.93	0.56	4.56	8.27	14.09	14.06	15.00	12.69	8.27	0.96	0.17
1859	1.52	2.35	3.78	4.52	9.31	12.84	14.58	15.04	11.17	7.69	2.88	—1.15
1860	0.76	—1.02	0.39	4.32	9.15	12.33	13.29	12.37	11.03	6.63	2.20	—1.87
1861	—3.84	1.08	3.02	4.28	6.83	13.12	15.03	14.05	10.47	7.75	3.62	1.87
1862	—1.94	—1.23	1.13	5.18	10.31	11.96	12.51	13.23	11.56	8.72	1.72	0.06
1863	2.19	2.42	2.19	5.87	8.87	12.45	12.13	13.77	10.34	9.12	3.88	3.02
1864	—3.13	—0.56	2.15	3.92	6.92	11.91	12.85	11.44	10.80	7.09	1.73	—0.59
1865	—0.28	—3.70	—0.86	5.32	11.54	10.84	15.38	13.21	12.15	7.44	4.88	2.38
1866	2.64	2.39	0.81	5.71	7.40	13.67	12.98	12.94	12.09	6.21	3.82	1.37
1867	—0.88	1.88	—0.18	4.63	6.56	11.75	12.29	14.04	11.20	7.29	3.39	—1.22
Mittel	—0.81	—0.02	1.18	4.67	8.42	12.30	13.63	13.64	11.18	7.66	2.90	0.81

84. Poel (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1852									10.99	6.57	4.28	4.13
1853	2.64	—2.22	—2.88	3.47	7.81	12.04	13.81	12.71	10.72	7.65	2.47	—1.97
1854	—0.66	0.56	3.19	—	9.79	11.52	14.30	13.66	11.04	7.22	1.88	1.99
1855	—1.65	—6.14	—0.35	3.94	7.13	11.74	13.59	13.77	10.47	8.66	2.05	—2.36
1856	—0.43	0.61	1.03	6.10	7.77	11.93	12.09	12.40	10.28	8.30	1.77	2.18
1857	—1.94	0.21	2.28	4.86	9.22	13.02	13.75	15.58	12.62	9.01	2.96	3.88
1858	—0.70	—2.90	1.23	5.69	8.62	14.28	13.77	14.41	12.62	7.75	0.45	0.76
1859	1.70	2.59	4.31	4.81	9.34	12.89	14.77	14.71	10.96	7.43	2.67	—1.10
1860	0.99	—1.11	0.68	4.28	9.53	12.04	12.52	11.91	10.29	6.38	1.46	—1.99
1861	—4.74	1.53	3.52	4.63	6.98	13.17	14.43	13.94	10.21	7.72	3.09	0.92
1862	—1.42	—0.69	2.41	6.13	11.43	11.86	12.26	13.30	11.75	8.23	1.80	0.60
1863	—	2.75	2.90	6.54	9.63	11.91	—	13.48	10.38	8.89	3.25	2.73
1864	—3.40	—0.45	2.66	4.94	7.68	12.22	12.56	11.50	10.58	6.85	1.46	—0.91
1865	—0.45	—2.73	—0.37	6.58	12.09	10.71	14.96	13.04	11.96	6.91	4.33	1.80
1866	2.87	2.69	1.19	6.24	7.71	13.71	12.52	12.36	11.57	6.01	3.16	1.61
1867	—	—	—	—	7.59	11.54	12.30					
Mittel	—0.55	—0.38	1.56	5.25	8.82	12.31	13.40	13.34	11.09	7.57	2.47	0.95

85. Marnitz (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1864												—2.14
1865	—1.09	—5.04	—0.75	6.90	12.94	10.70	15.73	13.08	12.10	6.70	4.44	1.25
1866	2.89	2.62	1.04	6.82	7.34	14.31	12.61	12.22	11.86	5.32	2.77	1.10
1867	—1.27	2.97	0.03	5.32	8.05	12.26	12.29	13.59	10.58	6.63	2.36	—1.63
Mittel	0.18	0.18	0.11	6.35	9.44	12.42	13.54	12.96	11.51	6.22	3.19	—0.36

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

86. Schwerin (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1849	—	2.60	2.28	5.56	10.73	11.65	13.02	12.82	11.21	6.43	2.43	—1.57
1850	—4.78	2.85	0.76	6.66	10.28	13.75	14.46	13.88	10.28	5.86	3.89	1.25
1851	1.04	1.25	2.73	6.84	7.70	11.69	13.65	13.89	10.63	8.91	1.72	2.03
1852	2.14	0.91	0.96	3.77	10.97	13.24	16.02	14.81	10.86	6.48	4.33	4.06
1853	2.61	—2.34	—2.45	3.68	8.94	13.42	14.51	12.79	10.66	7.45	2.03	—2.35
1854	—0.26	0.37	3.24	5.86	10.32	12.74	15.23	13.68	10.77	7.19	1.49	2.03
1855	—1.71	—6.19	—0.09	4.33	7.94	12.81	14.30	13.99	10.45	8.52	2.02	—2.29
1856	—0.34	0.94	1.23	6.60	8.46	12.75	12.63	13.07	10.21	8.69	1.11	1.77
1857	—1.84	0.45	2.28	5.11	9.79	14.07	14.43	16.85	12.91	9.21	2.87	3.55
1858	—0.89	—2.73	1.26	5.87	8.94	15.36	14.40	14.84	12.69	7.66	0.07	0.69
1859	1.43	2.45	4.58	4.95	10.60	13.76	15.75	15.24	10.85	7.57	2.45	—1.06
1860	1.15	—0.89	0.91	5.24	10.27	12.72	13.24	12.08	10.45	6.25	1.42	—2.20
1861	—4.72	1.85	3.81	4.50	7.41	14.01	15.06	14.20	10.14	7.92	3.20	1.30
1862	—1.64	—0.75	2.65	6.51	11.23	12.18	12.67	13.41	11.59	8.27	2.42	0.80
1863	2.18	2.51	2.73	6.19	9.37	12.62	11.75	13.93	10.05	8.86	3.34	2.60
1864	—3.56	—0.71	2.59	4.38	7.40	12.19	12.93	10.91	10.40	6.36	1.36	—1.35
1865	—0.70	—4.43	—0.48	6.81	13.13	10.75	16.01	13.28	12.37	6.93	4.35	1.60
1866	2.94	2.60	1.11	6.62	7.61	14.52	12.77	12.56	12.03	5.97	3.04	1.48
1867	—1.05	3.07	0.28	5.36	8.38	12.43	12.35	13.73	11.08	6.80	2.72	—1.16
Mittel	—0.44	0.20	1.60	5.52	9.45	12.98	13.96	13.68	11.03	7.44	2.43	0.59

87. Schönberg (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—	—	4.12	6.88	10.66	12.86	13.28	11.27	9.67	7.91	3.43	2.21
1849	—1.32	2.75	1.97	4.92	9.96	10.36	12.16	12.13	10.79	6.06	2.18	—1.21
1850	—4.31	2.65	0.58	6.02	8.95	12.36	13.85	12.97	9.58	5.40	3.96	1.53
1851	1 26	1.47	2.35	5.90	6.79	11.00	12.83	13.21	9.95	8.10	1.34	2.16
1852	2.80	1.46	1.73	3.46	10.33	12.23	15.75	14.79	—	6.44	4.38	4.40
1853	2.83	—2.25	—2.38	3.80	8.43	12.66	13.88	12.27	10.33	7.46	1.81	—2.38
1854	—0.24	0.61	3.43	5.66	9.93	12.17	14.46	13.21	10.39	7.01	1.46	2.04
1855	—1.85	—6.28	—0.09	4.24	7.55	12.34	14.05	13.43	9.88	8.37	1.95	—2.25
1856	—0.21	1.00	1.37	6.38	7.99	12.24	12.18	12.46	10.05	8.13	1.09	2.08
1857	—1.65	0.59	2.51	5.15	9.67	13.47	13.92	16.01	12.22	8.92	2.88	3.92
1858	—0.49	—2.60	1.37	5.48	8.71	14.93	13.94	14.49	12.09	7.29	0.13	1.07
1859	1.79	2.89	4.50	4.96	10.07	13.37	15.32	14.91	10.77	7.37	2.61	—0.88
1860	1.39	—0.92	0.77	4.84	9.93	12.40	13.01	12.03	10.48	6.32	1.59	—1.64
1861	—4.56	2.14	4.08	4.87	7.39	13.96	14.49	13.81	10.33	7.62	3.57	1.61
1862	—1.18	—0.16	2.92	6.55	11.22	11.83	12.32	12.78	11.07	8.22	2.74	1.19
1863	2.77	2.92	3.04	6.38	9.42	12.59	11.92	13.59	9.96	8.85	3.73	2.89
1864	—3.82	—0.39	2.84	4.42	7.46	11.78	12.59	10.94	10.45	6.58	1.50	—0.84
1865	—0.31	—3.97	—0.20	6.74	12.78	10.91	15.57	13.13	11.79	6.94	4.62	1.97
1866	3.48	3.00	1.48	6.61	7.59	14.15	12.85	12.35	11.84	5.38	3.45	1.73
1867	—1.03	3.44	0.45	5.49	8.11	12.02	12.35	13.46	10.87	6.92	3.15	—0.91
Mittel	—0.24	0.44	1.84	5.44	9.15	12.48	13.54	13.16	10.66	7.26	2.58	0.93

88. Lübeck.*)

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—6.38	2.04	3.73	6.84	10.36	13.44	13.23	12.02	9.82	8.05	2.61	1.04
1849	—1.87	2.30	2.18	5.13	10.09	10.80	12.38	12.35	10.48	6.12	1.95	—2.14
1850	—5.15	2 59	0.76	6.59	9.71	12.79	13.65	13.60	9.12	5.70	3.75	1.29
1851	0.97	1.35	2.71	6.81	7.26	11.46	12.91	13.31	10.72	8.74	1.22	1.67
1852	2.30	1.48	1.31	3.85	10.77	13.27	15.07	14.69	11.21	6.63	4.16	3.90
1853	2.63	—2.29	—2.04	4.03	8.29	12.82	14.67	12.75	10.73	7.55	1.50	—2.56
1854	—0.59	0.49	3.48	6.01	10.50	12.63	15.13	—	—	—	—	—
1855	—2.09	—5.52	0.49	4.95	8.11	12.72	15.07	13.42	9.66	8.70	2.26	—2.11
1856	—0.10	0.87	2.02	7.27	8.67	13.66	12.73	13.40	10.40	8.43	1.09	2.00
1857	—1.39	0.55	2.83	5.62	10.21	14.18	15.13	16.99	13.71	8.76	2.80	3.71
1858	—0.52	—2.45	1.36	5.46	9.10	14.97	14.10	14.29	11.89	7.34	0.23	0.98
1859	1.67	2.70	4.39	4.78	9.94	13.14	14.76	14.49	10.45	7.20	2.38	—0.72
1860	—	—0.91	0.71	4.54	9.95	12.70	12.76	11.74	10.03	6.28	1.43	—1.62
1861	—4.38	2.24	3.86	4.82	7.47	14.04	14.55	13.90	10.05	7.80	3.27	1.51
1862	—1.08	0.00	2.42	6.20	10.96	12.32	12.48	12.62	11.24	8.23	2.92	—
1863	—	—	—	—	—	—	—	—	9.77	8.90	3.82	2.96
1864	—3.64	—0.43	2.70	4.60	7.47	11.87	12.68	10.85	10.31	6.58	1.42	—0.71
1865	—0.23	—3.78	—0.11	6.71	12.79	10.95	15.65	13.09	11.97	7.00	4.38	1.89
1866	3.31	3.06	1.35	6.52	7.75	14.00	12.94	12.30	11.69	5.81	3.38	1.79
1867	—1.07	3.34	0.37	5.38	8.04	11.82	12.43	13.36	10.77	6.84	3.15	—0.78
Mittel	—0.98	0.40	1.82	5.58	9.34	12.82	13.81	13.29	10.74	7.40	2.51	0.67

*) Bis October 1859 tägliche Extreme, von da ab 6, 2, 10.

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

89. Segeberg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1866			1.38	6.63	7.73	13.90	12.61	12.28	11.54	5.84	3.31	1.60
1867	—1.33	3.23	0.27	5.16	7.63	11.43	11.97	13.13	10.56	6.55	2.90	—0.85
Mittel	—1.33	3.23	0.83	5.90	7.68	12.67	12.29	12.70	11.05	6.20	3.11	0.38

90. Neustadt a. d. Ostsee (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1856							12.45	12.85	10.30	8.61	1.42	2.12
1857	—1 33	0.41	2.30	4.41	9.17	13.51	13.84	16.17	12.96	9.35	3.34	4.07
1858	—0.05	—2.25	1.51	5.22	8.75	14.93	14.26	14.71	12.66	7.78	0.44	1.14
1859	1.84	2.72	4.53	5.11	9.97	13.93	15.47	15.60	11.06	8.01	3.00	—0.52
1866	3.51	2.85	1.29	6.33	7.70	13.90	12.97	12.63	11.88	6.57	3.52	2.14
1867	—0.92	3.19	0.31	4.98	7.65	11.87	12.35	13.41	11.26	6.84	3.22	—0.88
Mittel	0.61	1.38	1.99	5.21	8.65	13.63	13.56	14.23	11.69	7.86	2.49	1.35

91. Eutin (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1856								12.25	9.74	7.93	1.00	2.04
1857	—1.55	0.50	2.17	4.56	9.55	13.27	13.43	15.88	12.39	8.92	3.20	3.88
1858	—0.14	—2.18	1.29	5.00	8.63	14.82	13.94	14.47	12.23	7.68	0.32	1.23
1859	1.53	2.71	4.37	4.81	10.13	13.76	15.28	15.10	10.90	7.61	2.81	—0.77
1860	1.49	—1.04	0.74	4.71	9.86	12.26	13.02	11.91	10.42	6.36	1.89	—1.33
1861	—3.63	2.14	3.70	4.54	7.04	13.72	14.26	13.46	9.94	7.74	3.26	1.44
1862	—1.17	—0.54	2.14	5.95	10.30	11.24	11.75	12.49	11.16	8.01	2.80	0.96
1863	2.54	2.56	2.41	5.81	8.93	12.02	11.46	13.15	9.51	8.42	3.51	2.64
1864	—3.39	—0.65	2.37	4.21	7.07	11.36	12.11	10.67	10.20	6.48	1.42	—0.58
1865	—0.60	—3.77	—0.53	6.23	12.16	10.57	15.16	12.63	11.91	7.14	4.39	1.95
1866	3.17	2.70	1.00	6.02	7.33	13.35	12.38	12.11	11.53	6.24	3.30	1.73
1867	—1.37	3.02	0.12	4.94	7.41	11.42	11.93	13.16	10.90	6.93	3.02	—1.01
Mittel	—0.28	0.49	1.80	5.16	8.95	12.53	13.16	13.11	10.90	7.65	2.58	1.01

92. Woltersmühle (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1857	—	—	2.30	4.55	9.45	13.00	14.21	16.08	13.28	9.13	2.87	3.54
1858	—0.50	—2.00	1.79	3.90	9.34	15.75	14.62	14.37	11.91	7.75	—0.05	0.80
1859	1.60	2.78	4.50	4.89	9.80	13.75	15.51	15.45	11.52	8.17	2.87	—1.09
1860	1.20	—1.11	1.19	4.76	9.92	12.85	13.14	12.11	10.51	6.81	1.69	—1.16
1861	—4.28	2.17	4.02	4.80	7.15	14.03	14.78	14.32	11.02	8.02	3.31	1.59
1862	—1.20	—0.28	2.92	6.54	11.60	12.20	12.61	12.94	11.67	8.85	2.77	1.35
1863	2.44	2.54	2.97	6.10	9.30	11.85	11.47	13.44	9.89	8.69	3.66	2.69
1864	—3.72	—0.82	2.48	4.41	6.75	11.96	12.19	11.39	10.76	7.01	1.48	—0.46
1865	—	—	—	—	—	—	—	—	12.46	7.88	4.79	—
1866	—	—	1.71	6.93	7.44	13.39	13.19	12.68	11.94	7.31	3.31	1.59
1867	—1.90	3.30	0.70	5.31	7.77	12.52	12.81	13.51	11.56	7.38	4.05	—0.12
Mittel	—0.80	0.82	2.46	5.22	8.85	13.13	13.45	13.63	11.50	7.91	2.80	0.87

93. Neumünster (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1856	—0.33	0.70	1.40	6.00	7.48	11.81	11.84	12.40	9.57	7.93	0.80	1.62
1857	—1.78	0.53	2.16	4.52	9.21	12.67	13.23	15.59	11.89	8.56	2.74	3.70
1858	—0.43	—2.20	1.13	4.45	8.12	14.29	13.43	13.72	11.50	7.00	0.26	0.82
1859	1.68	2.77	4.50	4.70	10.23	13.72	14.37	13.84	10.06	7.03	2.18	—0.91
1860	1.12	—1.13	0.87	4.33	9.39	11.77	12.26	11.42	9.88	6.25	1.35	—1.32
1861	—3.90	1.96	3.92	4.46	6.94	13.61	13.61	11.02	9.97	7.41	3.12	1.59
1862	—	—	—	—	10.64	11.28	11.65	12.07	11.82	7.68	3.11	0.97
1863	2.80	3.38	2.65	6.10	8.80	—	—	—	—	—	—	—
1865	—	—	—	—	—	—	—	—	11.66	7.35	4.79	2.35
1866	3.57	3.17	1.50	6.45	7.69	13.68	12.56	12.34	11.50	6.17	3.74	2.29
1867	—0.80	3.72	1.00	5.40	7.88	11.46	12.04	13.27	10.68	6.72	3.09	—0.52
Mittel	0.21	1.43	2.13	5.16	8.64	12.70	12.78	12.85	10.85	7.21	2.52	1.06

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848 – 1867.

94. Kiel (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1849	—1.67	2.61	2.58	8.71	10.16	10.90	12.40	12.44	11.11	6.46	2.54	—1.04
1850	—3.17	3.25	1.43	6.31	9.88	13.08	13.69	13.92	10.02	5.90	3.60	1.41
1851	0.94	1.62	3.50	7.80	7.66	11.82	13.17	13.68	10.67	8.45	1.79	1.29
1852	2.37	1.40	1.52	4.13	10.70	12.49	15.02	13.91	11.05	6.58	4.01	2.98
1853	2.50	—2.51	—1.85	5.26	8.25	12.64	13.73	12.50	10.42	7.47	1.74	—2.67
1854	—0.85	1.17	3.22	6.30	9.87	12.18	15.15	13.55	11.15	7.63	1.31	1.64
1855	—1.30	—6.33	—0.39	4.37	7.95	11.99	14.80	13.96	10.14	8.60	2.79	—1.47
1856	0.32	0.93	1.49	5.94	7.51	11.80	12.05	12.52	10.10	8.56	1.82	2.45
1857	—0.93	1.00	2.47	4.63	9.04	13.05	13.66	15.86	12.49	9.25	3.66	4.56
1858	0.58	—1.25	1.83	5.15	8.60	14.52	13.80	14.48	12.34	7.91	1.36	1.55
1859	2.46	3.39	4.54	4.93	9.71	13.51	14.50	14.59	10.77	7.98	3.18	—0.18
1860	1.67	—0.53	1.37	4.70	9.71	12.08	13.11	12.02	10.51	6.84	2.40	—0.39
1861	—2.68	2.31	4.05	4.92	7.17	13.44	14.44	13.92	10.64	8.41	3.96	2.53
1862	0.08	0.59	2.71	6.19	10.60	11.82	12.32	12.69	11.48	8.70	3.88	2.04
1863	3.38	3.63	3.55	6.55	9.22	12.42	12.02	13.56	10.00	9.03	4.48	3.51
1864	—2.04	0.47	2.87	5.05	7.44	11.61	12.58	11.04	10.72	6.86	2.51	0.45
1865	0.61	—2.69	0.36	6.33	11.98	10.75	15.13	13.21	11.88	7.57	5.71	2.93
1866	3.83	3.45	1.84	6.38	7.78	13.75	12.92	12.56	11.61	6.86	4.06	2.40
1867	—0.68	3.42	0.61	5.40	7.30	11.19	11.94	13.07	11.02	6.95	3.45	—0.21
Mittel	0.29	0.84	1.98	5.74	8.98	12.37	13.50	13.34	10.95	7.68	3.07	1.25

95. Flensburg (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1865									12.20	8.59	5.05	3.27
1866	3.52	3.13	1.78	6.69	8.42	14.10	12.88	12.31	11.34	6.65	3.90	2.43
1867	—0.31	3.25	0.73	5.13	7.72	11.34	12.25	12.90	11.08	7.04	3.30	—0.34
Mittel	1.61	3.19	1.26	5.91	8.07	12.72	12.57	12.61	11.54	7.43	4.08	1.79

96. Sylt (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1856										9.30	3.00	2.94
1857	—0.84	1.01	2.03	4.47	9.25	12.50	13.90	15.82	12.96	10.00	4.80	5.95
1858	1.63	—0.82	1.29	4.23	8.44	14.00	13.73	14.80	12.89	8.38	2.60	1.69
1859	3.09	3.22	4.33	4.75	10.25	14.02	14.23	14.48	11.30	8.48	4.00	0.31
1866	—	—	—	5.75	7.74	13.02	12.80	12.70	11.75	7.05	3.83	—
1867	—	3.00	—	5.35	—	—	—	12.60	—	—	—	0.36
Mittel	1.29	1.60	2.55	4.91	8.92	13.39	13.67	14.08	12.23	8.64	3.65	2.25

97. Husum (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863								13.36	10.28	8.77	4.07	3.06
1864	—3.22	—0.06	2.35	4.73	7.54	11.86	12.71	11.42				
1865											5.00	2.86
1866	3.28	3.06	1.24	6.26	8.07	14.19	12.87	12.79	11.64	6.42	3.89	2.00
1867	—1.68	3.07	0.53	5.26	7.98	11.66	12.18	13.65	11.42	7.16	3.36	—
Mittel	—0.54	2.02	1.37	5.42	7.86	12.57	12.59	12.81	11.11	7.45	4.08	2.64

98. Meldorf (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1865									12.14	7.58	5.03	2.55
1866	3.37	3.46	—	6.92	8.12	14.35	12.95	12.66	11.35	6.09	3.93	2.15
1867	—1.24	3.51	0.94	5.49	8.22	11.72	11.94	13.80	11.38	7.18	3.60	—0.05
Mittel	1.07	3.49	0.94	6.21	8.17	13.04	12.45	13.23	11.62	6.95	4.19	1.55

99. Glückstadt (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1865												2.14
1866	3.55	3.36	1.89	7.08	8.02	—	12.91	12.60	11.68	6.47	4.13	2.49
1867	—0.62	3.85	0.80	5.93	8.89	12.48	12.44	14.29	11.40	7.42	3.74	—
Mittel	1.47	3.61	1.35	6.51	8.46	12.48	12.68	13.45	11.54	6.95	3.94	2.32

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

100. Altona (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1856	–0.12	1.73	1.85	7.88	9.50	13.79	13.53	13.65	10.91	9.09	2.10	2.62
1857	–1.03	1.34	3.38	6.50	10 87	14.59	15.01	16.62	12.52	9.28	3.13	4.16
1858	–0.16	–1.52	1.81	6 05	9.90	15.88	14.58	14.89	12.68	7.95	0.82	1.57
1859	2.21	3.42	5.30	5.53	11.30	15.09	16.46	15.37	11.18	8.05	2.96	–0.04
1860	1.86	–0.38	1.83	5.88	10.55	13.81	14.06	13.16	11.29	7.75	2.83	–0.06
1861	–3.81	3.02	4.93	6.24	8.99	15.17	15.33	14.96	11.35	9.21	4.81	2.97
1862	–0.40	0.69	4.22	7.68	12.05	12.85	13.32	13.95	12.14	9.24	3.54	2.05
1863	3.33	3.50	3.99	7.77	10.56	13.40	12.88	14.57	10.91	9.74	4.24	3.23
1864	–3.50	0.08	3.51	5.94	9.33	13.15	13.54	11.92	11.46	7.40	2.09	–0.46
1865	0.40	–3.41	0.49	8.42	13.93	11.83	16.34	14.20	13.23	8.34	5.65	2.20
1866	3.89	3.74	2.27	7.49	8.33	14.88	13.42	13.24	12.50	6.77	4.02	2.60
1867	–0.36	4.04	0.98	6.44	9.31	12.81	12.88	14.48	11.80	7.57	3.58	0.05
Mittel	0.19	1.35	2.88	6.82	10.38	13.94	14.28	14.25	11.83	8.37	3.31	1.74

101. Otterndorff (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1855	–1.23	–5.91	0.18	3.97	7.26	11.99	—	13.35	10.61	8.56	1.89	–1.44
1856	0.38	1.71	1.63	6.12	7.88	11.56	—	12.82	10.41	8.39	1.70	2.46
1857	–1.44	0.88	2.93	5.29	9.80	13.43	14.04	16.00	12.70	8.99	3.16	4.23
1858	0.03	–1.48	1.52	5.14	8.95	14.59	13.78	14.39	12.17	7.53	0.79	1.27
1859	2.22	3.41	4.91	5.13	10.49	14.12	14.88	14.53	10.86	7.84	2.95	–0.30
1860	1.65	–0.12	1.58	5.11	9.78	12.13	13.00	11.83	10.40	6.89	1.80	–0.95
1861	—	2.25	4.03	4.71	7.30	13.73	13.89	13.66	10.42	8.12	3.38	1.79
1862	–0.77	0.18	3.30	6.31	10.97	11.39	11.93	12.66	11.12	8.28	2.88	1.58
1863	2.92	3.17	3.32	6.20	8.91	12.05	12.04	13.17	9.73	8.58	3.53	3.24
1864	–3.34	–0.22	2.50	4.50	7.50	11.34	12.37	10.93	10.40	6.85	1.88	–0.64
1865	0.07	–3.20	–0.32	6.48	11.61	10.20	14.71	12.80	12.28	7.07	4.49	1.80
1866	3.25	3.03	1.64	6.69	7.60	13.96	12.60	12.29	11.32	7.53	3.97	2.35
1867	–1.16	3.60	0.64	5.63	8.19	11.51	12.01	13.41	11.24	6.86	3.63	–0.19
Mittel	0.22	0.56	2.14	5.48	8.94	12.46	13.20	13.22	11.05	7.81	2.77	1.17

102. Norderney (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1858	—	—	1.48	4.22	8.33	13.44	13.12	14.28	12.86	8.22	2.10	1.59
1859	2.30	3.61	5.12	5.42	9.10	13.71	14.87	14.64	11.49	8.40	3.45	0.09
1860	1.74	0.48	1.89	4.78	8.91	11.95	12.29	12.16	10.78	7.75	1.94	–0.14
1861	–2.19	2.14	4.22	4.99	6.95	12.14	13.99	14.03	11.27	8.79	3.92	2.36
1862	–0.46	0.67	3.04	6.08	10.35	11.11	12.08	14.22	11.64	9.17	3.96	2.50
1863	3.55	3.86	3.96	6.43	8.58	11.90	12.12	13.23	10.46	8.91	4.54	4.29
1864	–2.29	0.21	2.51	4.46	7.17	11.10	12.29	11.74	11.21	7.89	3.02	–0.20
1865	0.61	–2.33	0.05	5.63	10.87	9.94	14.00	13.28	13.34	8.18	5.68	2.97
1866	3.70	3.58	2.47	6.36	7.83	13.66	12.91	12.72	11.67	7.25	5.24	3.38
1867	—	—	—	—	—	—	—	13.62	12.01	7.54	5.17	1.12
Mittel	0.87	1.53	2.75	5.37	8.68	12.11	13.08	13.39	11.67	8.21	3.90	1.80

103. Emden*) (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	–4.76	3.22	4.84	7.91	11.61	14.39	14.50	13.28	11.78	9.46	5.03	2.23
1849	0.23	4.34	4.00	6.87	11.53	12.25	13.91	14.02	12.18	8.00	3.92	0.12
1850	–3.15	4.09	2.66	8.18	10.05	13.66	14.82	14.26	11.03	6.99	5.99	3.30
1851	3.42	3.11	4.57	7.11	8.98	12.74	14.05	14.78	11.84	9.53	3.11	3.36
1852	3.69	2.98	3.28	5.64	11.43	13.75	17.31	15.79	12.43	8.08	6.53	5.49
1853	4.31	–0.77	–0.15	5.44	9.96	14.20	15.40	14.01	11.97	8.74	3.60	–0.97
1854	0.75	1.31	5.00	6.75	9.96	12.86	15.12	14.21	11.93	7.80	2.59	3.38
1855	–0.52	–4.57	1.08	4.98	8.72	12.84	14.95	14.28	11.40	9.39	2.37	–0.70
1856	1.34	3.03	2.35	6.80	8.74	12.61	12.13	13.08	10.60	8.44	2.43	2.56
1857	–0.69	1.17	2.96	5.68	9.60	13.53	13.98	15.67	12.74	8.93	3.90	4.20
1858	0.21	–1.27	1.63	5.08	8.75	14.55	13.58	14.35	12.44	7.71	1.18	1.76
1859	2.29	3.68	5.23	5.46	10.17	14.67	15.73	14.91	11.22	8.05	2.86	0.05
1860	1.81	0.06	1.90	5.03	9.59	12.22	12.58	12.14	10.53	7.23	1.68	–0.31
1861	–2.44	2.74	4.69	5.09	7.50	13.31	14.27	13.97	11.03	8.40	3.67	2.30
1862	–0.08	1.29	4.52	7.27	11.50	11.83	12.61	13.38	11.60	8.91	3.50	2.59

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

Emden.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863	3.32	3.58	4.22	6.96	9.11	12.53	12.39	13.63	10.05	8.63	4.14	3.90
1864	—2.23	0.31	2.91	5.07	7.90	11.97	12.68	11.47	11.13	7.25	2.52	—0.37
1865	0.68	—2.26	0.38	7.19	12.43	10.56	14.88	13.32	13.01	7.55	5.20	2.58
1866	3.78	3.45	2.55	6.96	8.01	14.96	13.06	12.90	11.75	6.76	4.60	3.09
1867	0.02	4.28	1.44	6.44	9.16	11.97	12.43	14.09	11.87	7.32	4.25	0.63
Mittel	0.15	1.23	2.55	5.85	9.29	12.62	13.62	13.49	11.23	7.76	3.25	1.56

*) Correktion von Januar 1848 bis Juni 1856 —1.00. Dieselbe ist bei Berechnung des 20jährigen Mittels berücksichtigt.

104. Jever (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1856									10.12	8.52	1.77	2.23
1857	—1.05	1.27	2.83	5.37	9.56	13.03	13.60	15.73	12.68	8.64	3.61	4.08
1858	—0.21	—1.66	1.26	4.79	8.48	14.16	13.10	14.31	12.10	7.38	0.98	1.32
1859	1.89	3.40	4.71	4.74	9.86	14.37	14.72	14.65	10.41	7.48	2.59	—0.36
1860	1.46	—0.28	1.45	4.94	9.29	11.67	11.94	11.39	10.14	6.83	1.81	—0.59
1861	—2.61	2.57	4.43	4.74	7.25	12.98	13.96	13.55	10.59	8.35	3.37	2.08
1862	—0.36	0.84	3.85	6.56	11.02	11.38	12.05	13.01	11.19	8.67	3.33	2.35
1863	3.29	3.58	3.99	6.97	9.07	12.17	11.81	13.00	9.70	8.80	4.09	3.82
1864	—2.21	0.24	2.86	4.77	7.72	11.18	12.32	11.12	10.54	7.22	2.81	—0.35
1865	0.57	—2.83	0.13	6.89	12.01	9.98	14.59	12.99	12.84	7.69	5.17	2.26
1866	3.58	3.11	2.37	6.82	7.90	13.92	12.64	12.14	11.19	6.94	4.31	2.93
1867	0.05	3.89	1.00	6.05	8.52	11.08	11.75	14.04	11.74	7.16	4.08	0.52
Mittel	0.40	1.28	2.63	5.69	9.15	12.36	12.95	13.27	11.10	7.81	3.16	1.69

105. Heppens (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1864										7.30	2.80	—0.42
1865	0.44	—2.82	—0.24	6.79	—	—	14.27	13.17	13.05	7.74	4.71	2.17
1866	3.16	2.96	2.37	6.41	7.50	13.00	12.39	12.07	10.63	6.16	3.76	2.33
1867	—1.21	3.11	1.24	5.76	8.27							
Mittel	0.79	1.08	1.12	6.32	7.89	13.00	13.33	12.62	11.84	7.07	3.76	1.36

106. Elsfleth (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1857												4.00
1858	—0.25	—1.86	1.23	4.91	8.80	14.51	13.24	13.91	12.12	7.19	0.23	1.31
1859	2.11	3.34	4.86	5.20	10.49	14.12	15.02	14.53	10.73	7.83	2.58	—0.33
1860	1.57	—0.15	1.73	5.45	9.53	11.84	12.41	11.68	10.43	6.90	1.36	—0.90
1861	—3.31	2.69	4.55	4.98	7.65	13.57	13.83	13.67	10.66	8.30	3.52	1.81
1862	—0.77	0.85	4.75	7.01	11.60	11.62	12.26	12.95	11.25	8.44	3.10	2.23
1863	3.19	3.22	4.06	6.71	9.39	12.29	11.96	13.47	9.92	8.94	3.74	3.54
1864	—2.62	0.18	3.34	5.13	7.91	11.67	12.66	11.09	10.63	6.78	2.24	—0.68
1865	0.36	—3.13	0.02	7.63	12.61	10.30	15.36	13.08	12.56	7.47	4.88	1.68
1866	3.53	3.34	2.24	7.35	8.03	14.43	12.83	12.42	11.36	6.42	4.12	2.69
1867	—0.21	4.19	1.15	6.34	9.05	11.67	12.04	13.88	11.36	7.04	3.56	—
Mittel	0.36	1.27	2.79	6.07	9.51	12.60	13.16	13.07	11.10	7.53	2.93	1.54

107. Bremen (8, 3, 11 reduc.).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—5.03	3.66	4.94	8.06	11.38	13.58	13.69	12.16	10.62	8.84	4.11	1.86
1849	—0.52	3.84	3.23	6.77	11.17	11.73	13.23	12.63	10.98	7.04	2.70	—0.64
1850	—4.47	3.68	1.82	7.34	9.67	13.10	14.17	13.27	9.60	5.80	4.78	2.20
1851	2.19	1.93	3.44	6.85	7.83	11.57	13.06	13.85	10.78	8.64	2.02	2.34
1852	3.20	2.22	2.13	4.69	10.90	12.50	16.11	13.22	9.70	7.16	5.77	4.82
1853	3.30	—1.93	—0.82	5.05	10.46	14.28	14.62	13.20	11.05	8.27	1.96	—2.36
1854	0.79	0.97	4.24	7.33	11.09	12.83	15.41	13.98	11.48	7.28	1.58	2.69
1855	—1.58	—5.19	0.97	5.14	8.63	13.63	14.38	14.42	10.91	8.85	1.62	—1.40
1856	0.53	1.92	1.51	6.43	9.01	12.57	12.45	13.57	10.09	7.86	1.05	2.71
1857	—1.70	0.78	2.61	6.12	10.65	14.44	14.80	15.96	12.43	8.30	2.60	3.67
1858	—0.84	—2.60	1.04	5.65	8.82	15.27	13.28	14.52	12.03	6.56	—0.69	0.47
1859	1.92	3.77	5.34	5.88	11.02	14.48	15.74	14.85	11.27	8.16	3.18	0.34
1860	2.10	0.23	1.86	5.59	10.17	12.29	12.81	12.08	10.47	7.05	2.05	—0.57
1861	—3.45	3.44	5.17	5.96	8.68	14.41	14.51	14.41	10.96	8.75	4.07	2.27

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

Bremen.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1862	—0.34	1.35	5.66	7.88	12.23	12.41	12.91	13.56	11.88	8.65	3.56	2.29
1863	3.28	3.49	4.45	7.39	9.96	12.74	12.21	13.66	10.33	8.87	4.03	3.42
1864	—2.28	0.74	3.96	5.85	8.74	12.35	12.84	11.34	11.11	7.12	2.52	—0.45
1865	0.68	—2.64	0.27	8.81	13.38	11.32	15.85	13.37	13.18	7.92	5.45	2.06
1866	3.91	3.82	3.02	8.36	8.71	14.83	12.93	12.62	11.79	6.61	4.20	2.71
Mittel	0.09	1.24	2.89	6.59	10.13	13.18	13.95	13.51	11.09	7.78	2.98	1.49

108. Oldenburg (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1849	—0.78	3.85	2.75	4.68	11.29	12.27	13.51	13.23	10.86	7.02	4.19	—0.93
1850	—4.65	3.55	1.56	7.36	9.69	13.88	14.45	13.78	10.08	5.93	4.94	1.88
1851	3.54	1.96	1.69	6.84	8.13	12.37	13.57	14.73	10.51	8.62	1.77	2.26
1852	2.85	2.07	1.43	4.89	11.19	13.55	17.29	15.64	11.33	6.86	5.80	4.70
1853	3.02	—2.88	—0.91	4.81	10.39	14.15	14.74	13.37	11.14	8.07	5.09	—2.29
1854	0.50	0.06	4.37	7.55	10.71	13.34	15.28	14.21	11.80	7.31	1.59	2.47
1856										7.71	1.40	2.41
1857	—1.10	1.02	2.87	5.53	9.62	13.15	13.81	15.10	11.95	8.36	3.12	4.07
1858	—0.46	—2.59	1.32	5.02	8.76	14.54	13.15	13.70	11.95	7.23	0.21	1.50
1859	2.02	3.42	5.16	5.30	10.31	13.87	15.12	14.34	10.58	7.67	2.46	—0.08
1860	1.66	—0.13	1.68	5.11	9.72	11.89	12.41	11.81	10.03	6.76	1.42	—0.75
1861	—3.36	2.89	4.58	4.85	7.66	13.35	13.77	13.62	10.60	7.60	3.58	1.92
1862	—0.48	0.92	4.75	6.98	11.48	11.43	12.35	12.74	10.73	8.42	3.01	2.29
1863	3.25	3.11	4.03	6.53	9.15	12.24	11.77	13.30	9.68	8.51	3.73	3.42
1864	—2.83	—0.05	3.05	4.86	7.59	11.46	12.50	10.83	10.40	6.50	1.93	—1.00
1865	0.37	—3.10	—0.05	7.36	12.23	10.37	14.93	12.65	11.55	7.05	4.98	1.61
1866	3.69	3.46	2.16	7.15	7.78	14.29	12.63	12.13	11.40	5.49	4.08	2.60
1867	—0.53	4.21	0.99	6.16	9.08	11.80	12.12	13.58	11 09	6.68	3.38	0.15
Mittel	0.39	1.29	2.44	5.94	9.69	12.82	13.73	13.44	10.92	7.32	3.15	1.46

109. Löningen (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1856								13.54	10.12	7.81	1.54	2.58
1857	—0.72	1.22	2.92	6.03	10.30	13.68	14.18	15.75	12.40	8.70	3.56	3.98
1858	—0.08	—1.29	1.49	5.55	9.18	15.56	13.47	14.20	12.09	7.08	0.28	1.92
1859	2.22	3.62	5.24	5 63	10.87	14.71	16.00	14.55	10.94	8.14	2.73	—0.04
1860	2.08	0.08	1.99	5.46	10.11	12.19	12.68	11.84	10.23	7.07	1.82	—0.39
1861	—3.19	3.56	4.84	5.13	8.22	14.06	13.85	14.00	10.63	8.00	3.80	2.27
1862	—0.06	1.42	5.23	7.56	12.07	11.54	12.50	12.83	10.91	8.79	3.58	2.38
1863	3.31	2.86	4.03	6.47	9.06	12.13	11.89	13.20	9.40	8.39	3.65	3.30
1864	—2.47	—0.01	3.39	4.85	8.20	11.54	12.38	10.65	10.14	6.31	1.79	—1.01
1865	0.26	—3.06	—0.19	7.73	12.53	10.74	15.02	12.59	11.82	7.24	4.86	1.46
1866	3.58	3.43	2.30	7.05	7.92	14.59	12.51	12.03	11.16	5.88	4.16	2.81
1867	—0.12	4.38	1.21	6.32	9.37	11.86	12.06	13.32	10.85	6.56	3 44	0.17
Mittel	0.44	1.47	2.95	6.16	9.80	12.96	13.32	13.20	10 89	7.50	2.93	1.62

110. Lingen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1855	—1.68	—5.37	0.63	4.61	8.02	12.75	13.60	13.29	9.90	8.54	1.52	—1.16
1856	1.28	3.01	1.93	6.69	8.58	12.62	12.64	13.80	10.14	7.98	1.86	2.89
1857	—0.34	1.52	3.21	6.09	10.05	13.84	14.64	15.78	12.45	8.88	3.96	4.08
1858	0.01	—1.06	1.67	5.69	9.15	15.63	13.86	14.08	12.51	7.43	0.50	2.48
1859	2.38	3.96,	5.64	6.12	10.81	14.98	15.78	14.69	10.98	8.86	3.24	0.33
1860	2.55	0.27	2.46	5.46	10.49	12.83	12.41	11.71	10.21	7.39	2.05	0.16
1861	—2.65	3.91	5.20	5.52	8.52	14.05	13.86	13.98	10.72	8.75	3.84	2.70
1862	0.55	2.07	6.17	8.25	12.06	11.47	12.38	13.12	11.14	9.13	3.74	2.99
1863	3.70	3.46	4.53	6.69	9.41	12.59	12.63	14.23	10.19	9.12	4.19	4.00
1864	—1.52	0.73	4.21	5.55	8.65	11.90	13.05	11.57	11.33	7.01	2.71	—0.36
1865	0.98	—1.84	0.40	8.56	12.92	11.50	15.39	13.30	13.11	8.11	5.38	2.07
1866	4.23	3.92	3.01	7.55	7.99	14.83	13.15	12.67	11.74	6.96	4.61	3.32
1867	0.47	5.00	1.73	6.89	10.00	12.59	12.51	14.27	12.06	7.50	4.18	0.68
Mittel	0.63	1.37	3.00	6.30	9.60	13.06	13.39	13.41	11.11	7.97	3.05	1.70

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

111. Salzuflen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—4.96	3.45	4.10	7.49	9.99	12.86	12.93	11.52	9.63	8.05	3.61	1.72
1849	—0.11	3.37	2.45	5.85	10.52	11.40	12.05	11.46	10.00	6.62	2.07	—0.91
1850	—4.48	3.44	0.27	6.91	8.54	12.06	13.42	12.70	9.40	5.43	5.25	1.84
1851	2.38	1.68	3.40	6.63	7.26	11.88	12.70	12.92	9.51	8.93	1.76	1.80
1852	3.28	1.61	1.21	4.18	10.27	12.08	15.70	14.19	11.17	6.82	6.52	5.23
1853	3.37	—1.78	—1.47	4.95	9.68	12.82	14.19	12.77	10.41	8.13	2.20	—2.85
1854	1.11											
1859	1.82	3.34	5.43	5.54	10.28	14.04	15.22	13.98	11.14	8.31	2.84	—0.48
1860	2.39	—0.69	1.66	5.26	10.07	12.19	12.25	12.20	9.94	7.01	1.54	—0.63
1861	—3.68	3.64	4.47	4.72	8.16	13.47	13.73	13.75	10.52	8.30	3.99	1.72
1862	—0.04	1.30	5.61	7.63	12.17	11.68	12.47	12.43	10.78	8.77	3.72	2.53
1863	3.42	2.74	4.12	6 44	9.30	12.18	12.00					
Mittel	0.38	2.01	2.84	5.96	9.66	12.42	13.33	12.79	10.25	7.64	3.35	1.00

112. Münster (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1852								14.87	11.76	7.34	6.77	5.87
1853	2.93	—0.49	0.56	5.31	9.98	13.07	14.17	13.03	11.50	8.26	2.55	—2.42
1854	1.63	1.02	4.25	7.01	9.83	12.16	14.53	13.16	11.01	7.51	2.51	2.92
1855	—1.69	—4.45	1.47	5.28	8.40	12.69	13.51	13.97	10.36	8.91	1.86	—0.76
1856	1.94	3.18	2.36	6.92	8.90	12.36	12.21	13.94	10.45	8.49	1.88	2.99
1857	0.08	1.88	3.15	6.31	10.73	13.67	14.54	16.21	12.43	9.30	4.38	3.70
1858	—0.07	—0.78	1.86	6.37	9.28	16.26	13.61	14.53	13.46	7.80	0.48	2.46
1859	2.49	4.16	6.13	6.39	11.10	14.51	16.25	14.78	11.49	8.91	3.44	0.32
1860	2.85	0.11	2.68	5.95	10.67	12.55	12.89	12.51	10.64	7.81	2.28	0.40
1861	—2.65	4.21	5.36	5.56	9.05	14.36	14.20	14.39	11.58	8.78	4.13	2.40
1862	0 66	2.01	5.95	8.31	12.25	11.87	12.51	12.92	11.41	9.10	4.03	3.27
1863	3.84	3.40	4.79	7.14	9.73	12.39	12.36	13.99	10.55	9.49	4.20	3.83
1864	—1.20	0.60	4.41	5.80	9.00	12.05	13.09	11.28	10.99	7.02	2.92	—0.35
1865	1.20	—1.62	0.40	9.17	13.04	11.65	15.41	13.04	13.72	8.76	5.80	1.82
1866	4.32	4.03	3.39	7.79	8.27	14.76	12.82	12.54	11.96	7.06	4.93	3.46
1867	0.98	5.10	2.28	7.23	9.83	12.52	11.96	14.52	12.34	7.39	4.14	0.83
Mittel	1.15	1.49	3.27	6.70	10.00	13.12	13.60	13.73	11.60	8.25	3.52	1.92

113. Gütersloh (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—4.74	3.92	4.67	8.35	11.77	13.63	13.72	12.42	10.53	8.81	3.96	2.26
1849	0.45	3.65	2.92	6.39	11.60	12.71	13.11	12.52	11.10	7.48	2.86	—0.31
1850	—3.85	3.67	1.20	7.49	9.49	13.27	13.70	12.71	9.53	5.43	5.19	1.52
1851	2.46	1.61	3.30	6.65	7.49	12.33	12.89	13.40	9.68	8.65	1.46	1.79
1852	3.33	1.75	1.49	4.44	10.48	12.26	16.32	14.36	10.94	6.73	6.37	5.20
1853	3.23	—1.65	—1.12	4.93	9.76	13.05	14.19	12.88	10.61	8.19	2.33	—2.66
1854	1.63	0.44	4.07	6.64	10.15	11.94	14.69	12.98	10.70	7.60	1.96	2.74
1855	—2.22	—4.61	1.09	4.91	8.44	12.96	13.68	13.90	10.40	8.92	1.67	—1.24
1856	1.93	2.99	1.95	7.08	8.83	12.55	12.54	14.14	10.44	8.36	1.48	2.60
1857	—0.23	1.72	3.07	6.17	10.69	14.02	14.89	16.03	12.66	9.42	4.25	3.48
1858	—0.48	—0.76	1.71	6.44	9.27	16.16	13.75	14.13	13.00	7.43	—0.02	1.99
1859	1.91	3.48	5.56	5.86	11.07	14.57	16.43	14.57	11.41	8.58	3.17	—0.55
1860	2.48	—0.40	2.03	5.66	10.66	12.56	12.67	12.20	10.40	7.31	1.80	—0.36
1861	—3.04	3.81	4.66	5.28	8.70	14.28	14.35	14.22	10.91	8.71	4.11	1.86
1862	0.15	1.72	5.88	8.13	12.88	11.98	12.99	13.11	11.59	8.92	3.52	2.67
1863	3.44	2.99	4.51	7.17	10.50	12.58	12.79	14.45	10.02	9.50	3.98	3.35
1864	—1.45	0.22	4.16	5.71	8.96	12.25	13.09	11.26	10.94	6.74	2.47	—0.70
1865	0.85	—2.30	—0.06	9.27	13.64	11.55	16.02	13.28	13.20	8.35	5.49	1.26
1866	3.94	3.66	2.91	7.73	8.16	15.07	12.92	12.49	12.06	7.00	4.39	2.97
1867	0.37	4.68	1.81	6.86	9.99	12.75	12.41	13.96	11.82	7.08	3.51	0.00
Mittel	0.51	1.53	2.79	6.56	10.13	13.12	13.86	13.45	11.10	7.96	3.20	1.39

114. Paderborn (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—5.01	3.64	4.23	8.08	10.84	13.46	13.41	12.28	10.32	8.79	3.76	2.15
1849	0.21	3.39	2.54	5.71	10.98	12.20	12.70	12.13	10.79	7.61	2.77	—0.45
1850	—3.93	3.63	0.92	7.21	9.25	13.07	13.33	12.64	9.48	5.46	5.07	1.50
1851	2.46	1.65	2.83	6.83	6.99	12.15	12.90	13.30	9.28	8.79	1.41	1.54

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
Paderborn.												
1852	3.28	1.64	1.72	4.34	10.87	12.07	15.99	14.17	11.05	6.77	6.59	5.24
1853	3.03	—1.71	—1.26	4.86	9.54	12.83	14.84	12.80	10.68	8.43	2.47	—2.74
1854	1.60	0.14	3.84	6.55	9.89	11.96	13.73	12.94	11.00	7.84	2.06	2.54
1855	—2.08	—4.34	1.22	4.79	8.35	12.76	13.39	—	—	—	2.08	—1.32
1856	2.00	2.87	1.68	7.05	8.72	12.53	12.24	14.15	10.45	9.08	1.77	2.76
1857	0.05	2.05	3.18	6.36	10.90	13.82	15.00	16.00	13.31	10.13	4.59	3.72
1858	—0.25	—0.76	1.78	6.21	9.10	15.93	13.46	13.97	13.17	8.04	0.07	1.88
1859	2.01	3.50	5.57	5.97	10.76	14.39	16.42	14.93	11.65	8.95	3.13	—0.15
1860	2.54	—0.68	2.33	5.67	11.01	12.76	12.61	12.34	10.86	7.56	1.62	—0.34
1861	—2.67	4.16	4.67	5.02	8.64	14.34	14.59	14.68	10.99	9.32	4.44	1.84
1862	0.22	1.81	6.37	8.27	12.95	11.79	13.17	13.29	11.99	9.35	3.80	2.57
1863	3.55	3.14	4.64	7.33	10.19	12.58	12.57	14.43	10.44	9.76	4.34	3.43
1864	—1.27	0.48	4.46	5.59	8.72	12.12	12.90	11.30	10.97	7.10	2.71	—0.47
1865	1.12	—2.13	0.20	9.21	13.62	11.48	15.69	13.47	13.10	8.48	5.70	1.49
1866	4.07	3.86	3.15	7.85	8.04	14.81	12.87	12.63				
Mittel	0.58	1.40	2.84	6.47	9.97	13.00	13.78	13.41	11.15	8.32	3.24	1.40
115. Arnsberg (6, 2, 10).												
1866										6.70	4.11	3.01
1867	0.40	4.56	1.74	6.63	9.35	11.86	11.98	13.01	11.41	6.89	3.55	—0.47
116. Olsberg (6, 2, 10).												
1863												2.42
1864	—1.83	—0.89	3.29	4.01	7.36	10.95	11.48	9.98	9.35	5.83	1.49	—2.22
1865	—0.07	—3.33	—1.33	7.18	11.69	9.89	13.92	11.59	10.99	7.45	4.99	0.74
1866	3.03	2.81	2.10	6.46	6.49	12.96	11.50	11.30	11.07	6.29	3.43	2.49
1867	—0.47	3.68	1.22	6.07	8.71	11.36	11.38	12.32	10.95	7.70	3.04	—0.48
Mittel	0.17	0.57	1.32	5.93	8.56	11.29	12.07	11.30	10.59	6.82	3.32	0.59
117. Kassel (6, 2, 10).												
1866	3.46	3.75	3.05	7.33	7.86	13.86	12.88	12.34	11.81	5.13	4.28	2.75
1867	0.46	4.45	2.19	7.05	9.28	12.36	12.54	13.06	11.44	6.84	3.61	
Mittel	1.96	4.10	2.62	7.19	8.57	13.11	12.71	12.70	11.63	5.99	3.95	2.75
118. Fulda (6, 2, 10).												
1867	—0.50	3.77	1.68	6.47	9.19	12.27	12.22	13.19	11.00	5.80	2.45	
119. Altmorschen (6, 2, 10).												
1866					7.46	13.59	12.52	12.26	11.70	5.03	4.10	2.56
1867	0.29	4.17	1.94	6 90	9.16	12.00	12.16	12.78	11.25	6.51	3.30	—0.29
Mittel	0.29	4.17	1.94	6.90	8.31	12.80	12.34	12.52	11.48	5.77	3.70	1.14
120. Marburg (6, 2, 10).												
1866	2.50	2.77	2.63	7.38	7.84	14.00	12.56	12.25	11.72	5.87	3.63	2.12
1867	—0.68	3.89	1.46	6.66	9.56	12.51	12.48	13.58	11.62	6.22	2.82	—
Mittel	0.91	3.33	2.05	7.02	8.70	13.26	12.52	12.92	11.67	6.05	3.23	2.12
121. Giefsen *).												
1853	2.85	—1.34	—0.53	5.88	10.17	13.72	14.94	13.47	10.84	7.50	2.27	—4.42
1854	—1.20	—0.13	3.86	6.27	10.12	11.98	14.01	12.58	10.00	7.05	1.74	2.06
1855	—2.95	—4.42	1.77	5.41	8.54	12.90	13.54	13.91	10.34	8.58	1.29	—3.35
1856	0.58	2.72	1.98	6.86	8.78	12.76	12.38	14.54	10.23	7.75	0.13	0.81
1857	—0.93	—1.02	2.80	5.98	10.49	13.15	15.03	15.69	11.88	8.90	2.52	0.86
1858	—2.28	—2.05	1.33	6.08	9.01	15.56	14.10	13.91	12.14	6.62	—2.76	0.92
1859	0.44	2.41	5.24	6.71	10.75	13.94	16.79	15.51	10.97	7.95	1.58	—2.21
1860	1.64	—1.73	1.33	5.88	10.85	11.84	12.46	11.78	10.01	6.25	0.94	—0.83
1861	—5.86	2.38	3.86	4.96	8.73	13.85	13.87	13.85	10.95	7.97	2.92	0.06
1862	—1.51	0.66	4.20	7.75	11.78	11.81	13.35	13.07	11.38	8.40	3.17	1.36

*) Januar 1853 bis October 1856: 6, 2, 10, von da ab tägliche Extreme.

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

122. Hanau (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1866						15.10	14.79	13.48	12.73	6.61	4.69	2.97
1867	0.59	4.71	3.91	7.95	11.31	13.88	13.84	15.24	12.86	7.06	3.53	0.05
Mittel	0.59	4.71	3.91	7.95	11.31	14.49	14.32	14.36	12.80	6.84	4.11	1.51

123. Frankfurt a. M. (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—4.65	3.65	5.15	8.90	12.55	14.85	15.75	14.85	12.30	9.00	4.20	1.05
1849	—0.10	3.45	3.80	7.30	12.20	14.95	14.90	14.10	12.25	8.10	2.65	—0.70
1850	—3.30	4.05	1.85	8.50	10.70	15.95	15.35	13.10	10.85	6.65	5.80	1.60
1851	1.45	1.50	4.40	8.50	9.10	14.40	15.10	15.55	10.65	8.95	1.65	0.95
1853	3.45	—0.45	0.40	6.45	11.10	14.40	16.30	15.10	12.05	8.20	3.10	—3.25
1854	—0.50	0.23	4.73	7.60	6.73	13.30	15.67	14.15	11.83	8.31	2.49	2.63
1855	—2.17	—2.90	2.98	6.75	9.98	14.47	14.82	15.66	11.78	9.50	2.63	—2.37
1856	0.96	3.36	2.92	8.28	10.04	14.57	14.40	16.38	11.33	8.43	1.12	1.77
1857	—0.01	0.48	3.93	7.06	11.89	14.99	16.97	17.59	13.32	9.64	3.72	2.03
1858	—1.34	—0.77	2.81	7.75	10.32	17.81	15.18	15.28	13.95	7.89	—0.80	1.87
1859	1.34	3.37	6.33	7.92	12.08	15.61	19.07	17.29	12.26	9.33	3.00	—0.84
1860	2.51	—0.51	2.74	6.97	12.52	13.86	14.12	13.59	11.61	7.56	2.05	0.39
1861	—4.18	3.36	5.18	6.63	10.71	15.91	15.58	16.34	12.19	9.22	4.07	0.85
1862	—0.41	1.84	6.10	9.74	13.85	13.34	14.97	14.53	12.65	9.13	3.97	2.05
1863	2.80	2.31	4.63	8.11	11.36	13.79	14.43	15.86	10.75	8.56	3.72	2.87
1864	—2.78	0.19	5.11	6.77	10.57	13.64	14.58	13.28	11.49	7.02	2.47	—2.31
1865	0.63	—1.14	0.68	10.51	14.33	13.81	17.02	14.27	14.29	8.89	5.22	0.11
1866	3.47	4.10	3.88	8.55	9.15	15.40	14.13	13.45	12.63	6.69	4.72	3.04
1867	0.33	4.78	2.97	7.79	11.11	13.74	13.68	15.00	12.66	6.90	3.53	0.07
Mittel	—0.13	1.63	3.72	7.90	11.07	14.68	15.37	15.02	12.15	8.31	3.12	0.62

124a. Darmstadt (tägliche Extreme).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1830	—4.46	—0.89	6.27	9.48	12.63	13.98	16.08	14.62	11.18	7.55	5.58	0.89
1831	—0.63	2.55	5.34	10.08	11.35	13.57	16.24	15.17	11.74	10.36	3.86	3.27
1832	0.38	2.14	4.88	9.28	9.28	13.42	15.76	16.64	12.36	9.11	3.90	2.11
1833	—2.78	4.99	3.96	7.36	15.03	15.70	14.94	12.53	11.37	7.77	3.26	4.76
1834	4.71	1.81	4.93	6.98	14.32	15.86	18.82	17.30	14.47	8.81	4.76	2.08
1835	1.71	3.82	4.84	7.90	11.96	14.86	17.37	15.67	13.08	7.62	2.13	—0.18
1836	0.66	1.99	7.68	7.79	10.67	15.50	16.65	15.78	10.99	9.12	4.29	2.86
1837	1.64	2.65	2.65	5.83	10.06	14.94	14.77	16.31	10.74	9.26	4.29	2.05
1838	—4.44	—0.68	4.54	6.07	12.10	14.00	15.45	14.34	13.39	8.72	5.17	1.54
1839	0.50	2.24	3.27	5.85	9.64	16.87	16.50	14.07	13.39	9.42	5.94	3.54
1840	0.53	1.94	2.41	10.48	12.09	14.88	14.75	15.69	12.40	6.97	6.16	—3.36
1841	1.15	—0.24	6.74	8.86	15.18	13.24	13.96	14.45	13.49	9.17	5.14	3.78
1842	—1.75	1.10	5.95	8.06	13.60	15.78	16.10	17.47	12.83	7.19	3.03	2.07
1843	1.96	3.98	5.22	9.55	11.70	13.49	15.57	16.52	14.32	8.82	6.00	3.12
1844	0.65	1.26	4.62	10.08	11.55	13.95	13.79	13.55	13.30	8.93	6.31	—0.88
1845	1.46	—2.60	—0.24	9.19	10.56	15.88	16.48	13.56	11.69	9.06	5.94	3.56
1846	2.19	4.63	6.78	8.80	12.19	16.95	17.47	17.50	14.43	9.61	4.00	—1.76
1847	—0.50	0.79	3.68	5.77	14.19	13.26	16.98	16.38	11.02	8.58	4.88	0.73
1848	—4.00	4.01	5.94	9.82	12.91	15.42	16.12	15.20	12.58	9.60	3.97	1.78
1849	0.77	3.96	4.24	7.87	12.83	15.73	15.30	14.62	12.73	9.02	3.25	2.48
1850	—2.63	4.68	2.50	9.56	11.34	15.18	15.79	15.10	11.15	6.90	6.08	1.86
1851	2.34	1.86	4.86	9.14	9.29	14.70	15.02	15.55	10.54	9.46	2.36	1.65
1852	4.34	2.78	2.97	6.18	12.31	14.06	17.78	15.88	12.02	7.17	7.40	4.81
1853	3.76	—0.01	1.10	6.84	10.89	15.38	16.80	14.82	11.98	8.41	3.47	—3.00
1854	1.49	1.28	5.16	8.46	12.53	14.21	16.69	15.14	12.60	9.08	2.78	2.84
1855	—1.88	—1.42	4.09	7.64	10.86	15.17	15.99	16.79	12.68	10.56	3.39	—0.97
1856	2.26	4.16	3.99	9.58	11.30	15.41	14.82	16.84	11.82	9.25	1.77	2.55
1857	1.12	1.94	4.79	8.26	12.24	15.74	17.78	18.07	14.35	10.48	4.83	3.21
1858	—0.54	0.15	3.95	8.13	10.96	18.32	15.94	15.94	14.82	8.64	0.68	2.58
1859	1.91	2.57	7.04	9.26	13.10	16.56	19.87	18.52	13.35	10.46	3.92	0.09
1860	3.28	0.00	3.65	7.61	13.00	14.36	14.31	14.57	12.33	8.32	3.03	1.77
1861	—2.62	4.80	6.32	7.71	11.67	17.01	17.02	17.98	12.63	9.55	4.53	1.15
1862	0.03	2.03	6.67	9.93	13.74	13.69	15.36	14.91	12.96	9.41	4.16	2.34

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
	Darmstadt.											
1863	3.06	2.55	4.98	8.46	11.72	14.38	14.58	16.19	11.16	8.90	3.87	2.62
1864	—3.00	0.35	5.48	6.89	10.91	14.21	15.00	13.65	12.07	7.20	2.85	—2.23
1865	1.18	—0.61	1.11	10.73	14.59	13.68	17.43	14.88	14.42	9.12	5.64	0.29
1866	3.77	4.32	4.24	9.17	9.58	16.29	14.94	13.91	13.11	7.18	4.78	3.16
1867	0.76	5.12	3.52	8.16	11.66	14.33	14.39	15.69	13.05	7.22	3.30	—0.32
38j. Mittel	0.48	2.00	4.48	8.34	11.99	15.00	16.02	15.57	12.59	8.74	4.23	1.55
20j. Mittel 1848—1867	0.77	2.23	4.33	8.47	11.87	15.19	16.05	15.71	12.62	8.80	3.80	1.43

124b. Darmstadt (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1862	—0.01	1.82	6.56	9.68	13.23	13.26	14.85	14.22	12.56	9.31	4.11	2.34
1863	3.17	2.40	4.72	8.08	11.44	13.78	14.06	15.71	10.98	8.78	4.15	2.95
1864	—2.45	0.63	5.25	6.61	10.51	13.66	14.31	13.23	11.77	7.11	3.04	—1.97
1865	1.28	—0.59	0.77	10.31	14.15	13.51	16.91	14.39	14.08	9.10	5.71	0.46
1866	4.04	4.53	4.11	8.62	8.88	15.82	14.45	13.52	12.77	6.81	4.85	3.24
1867	0.93	4.89	3.32	8.04	11.49	14.00	13.97	15.28	12.86	9.07	3.30	—0.13
Mittel	1.16	2.28	4.12	8.56	11.62	14.01	14.76	14.39	12.50	8.36	4.19	1.15

125. Kreuznach (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1851	1.62	1.41	4.19	7.96	8.49	13.55	13.71	14.54	9.88	8.60	1.67	0.90
1852	2.66	2.82	2.40	5.43	11.14	12.73	16.43	14.61	11.27	6.59	6.83	4.85
1853	3.60	—0.53	0.46	6.08	10.22	13.61	15.03	14.43	11.38	7.58	2.97	—3.57
1854	—0.44	0.73	4.71	7.47	11.14	13.03	15.18	13.50	11.46	8.15	2.61	3.15
1855	—2.19	—2.20	3.20	6.77	9.60	13.73	14.19	14.90	11.65	9.66	2.63	—2.03
1856	1.35	3.90	2.91	7.96	9.64	13.96	13.31	15.70	11.73	7.92	1.37	2.30
1857	0.66	0.27	3.74	6.86	11.48	14.38	16.33	16.97	12.96	9.44	3.69	2.20
1858	—1.25	—0.94	3.00	7.50	10.08	17.03	14.61	14.50	13.75	7.84	—0.98	2.11
1859	1.78	3.58	6.45	8.11	12.15	14.73	18.25	16.78	12.25	9.23	2.98	—0.46
1860	2.49	—0.48	2.74	6.84	12.22	12.99	13.56	13.56	11.35	7.72	1.61	0.59
1861	—3.92	3.40	5.27	6.38	10.59	15.31	15.35	16.28	12.19	8.82	4.29	0.77
1862	0.11	1.99	6.05	9.60	13.10	13.09	14.94	14.53	13.01	9.24	4.17	2.57
1863	3.33	2.46	4.53	8.32	11.93	13.91	14.24	15.92	10.43	8.68	3.71	3.78
1864	—3.29	0.30	5.13	7.05	9.26	13.50	14.83	13.30	—	7.17	2.83	—2.68
1865	0.98	—0.39	1.12	10.38	14.04	13.80	16.92	14.51	14.32	8.77	5.60	—
1866	4.03	4.53	4.21	9.01	9.45	16.00	14.81	13.42	—	6.48	5.30	3.42
1867	0.54	5.11	3.17	8.50	11.40	13.87	13.69	15.13	—	7.41	4.01	0.51
Mittel	0.71	1.52	3.72	7.66	10.94	14.07	15.02	14.86	11.97	8.19	3.25	1.15

126. Boppard (5, 1, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—4.10	4.28	4.58	8.51	10.78	13.61	14.26	13.53	10.84	9.22	4.49	2.10
1849	0.95	3.96	3.18	6.41	10.78	13.41	13.48	12.65	10.98	8.02	2.67	0.22
1850	—3.20	4.70	1.69	7.81	9.27	13.66	13.83	13.07	9.61	6.30	6.14	1.98
1851	2.23	1.32	4.13	7.51	8.19	13.08	13.44	13.72	9.87	8.66	2.18	1.59
1852	3.32	2.89	2.01	4.90	10.78	12.65	15.85	14.30	11.01	6.72	7.42	5.72
1853	3.96	—0.54	0.17	5.89	9.91	13.26	14.66	13.49	10.94	8.11	3.42	—3.07
1854	0.68	0.92	4.37	7.03	10.60	12.64	14.58	13.24	10.92	8.11	2.98	3.30
1855	—1.67	—2.69	2.88	6.27	8.77	13.01	13.94	14.26	10.87	9.30	2.86	—1.32
1856	2.22	3.90	2.66	7.43	9.10	13.05	12.79	14.99	10.71	8.01	2.03	3.05
1857	1.04	0.99	3.69	6.81	10.60	13.07	15.18	15.80	12.47	9.22	3.99	2.92
1858	—0.57	—0.66	2.56	6.95	9.40	15.75	13.72	13.75	12.78	7.98	—0.02	2.44
1859	2.10	3.86	6.29	7.51	11.05	13.70	16.68	15.28	11.65	9.06	3.15	0.14
1860	3.04	—0.23	2.63	6.15	11.13	12.44	12.70	12.74	10.84	7.72	2.33	1.08
1861	—2.81	3.95	5.11	5.75	9.53	14.21	14.14	14.70	11.42	8.61	4.55	1.40
1862	0.89	2.59	6.19	8.79	12.37	12.43	13.74	13.34	11.88	9.36	4.27	3.17
1863	3.85	2.57	4.53	7.65	10.68	12.79	13.01	14.73	10.63	9.28	4.32	3.95
1864	—2.00	0.76	4.87	6.27	9.67	12.83	13.60	12.03	11.27	6.99	3.07	—1.63
1865	1.63	—0.19	0.95	9.47	12.99	12.77	15.62	13.49	12.89	8.66	6.02	1.12
1866	4.37	4.59	3.97	8.23	8.59	14.66	13.78	12.86	12.43	6.43	5.55	3.93
1867	1.41	5.48	3.08	8.12	10.32	12.75	13.03	13.86	12.24	7.45	4.42	0.59
Mittel	0.87	2.12	3.48	7.17	10.23	13.29	14.10	13.79	11.31	8.16	3.79	1.63

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

127. Coblenz (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1859									12.19	9.93	3.73	0.73
1860	3.61	0.40	3.23	6.85	12.07	13.17	13.57	13.28	11.33	8.26	3.27	1.42
1861	—2.63	4.33	5.44	6.39	9.96	14.86	14.90	15.74	12.39	9.54	5.31	2.26
1862	1.48	3.42	6.79	9.39	13.67	13.18	14.42	14.89	12.84	10.05	4.59	3.68
1863	4.42	3.45	5.65	8.57	11.65	14.06	14.85	16.17	11.81	10.07	4.88	4.36
1864	—1.03	1.71	5.87	7.12	10.29	—	14.46	12.98	12.21	7.57	3.38	—1.07
1865	2.06	0.36	1.58	10.94	14.21	14.19	16.67	14.77	14.32	9.28	6.30	1.12
1866	4.64	4.75	4.36	8.77	9.38	15.78	14.44	—	13.50	7.06	5.47	3.92
1867	1.37	5.64	3.33	8.31	11.37	14.01	13.83	15.19	13.05	7.71	4.55	0.72
Mittel	1.74	3.01	4.53	8.29	11.58	14.18	14.64	14.72	12.63	8.83	4.61	1.90

128. Bonn (tägliche Extreme).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848		4.50	4.93	8.81	11.29	14.01	14.66	14.05	11.26	9 36	4.50	2.94
1849	0 66	4.24	3.60	6.97	11.66	13.62	14.09	13.40	11.64	8.69	3.31	0.39
1850	—3.15	4.91	2.14	8.37	10.08	13.89	14.49	13.80	10.27	6.32	6.24	1.95
1851	2.61	2.14	4.54	7.62	8.65	13.48	14.12	14.56	10.16	9.26	2.02	1.59
1852	3.64	2.85	2.54	4.85	11.09	13.15	16.78	15.41	11.98	7.32	7.53	5.97
1853	4.08	—0.64	0.43	6.32	10.54	13.49	15.81	14.14	11.61	8.88	3.26	—3.18
Mittel	1.57	3.00	3.03	7.16	10.55	13.61	14.99	14.23	11.15	8.31	4.48	1.61

129. Cöln (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—3.41	4.38	4.96	8.58	12.21	13.72	14.48	13.68	11.67	9.31	4.62	3.32
1849	0.84	4.23	3.50	6.86	11.83	13.87	14.70	13.27	11.99	8.33	3.38	0.48
1850	—2.66	4.41	2.35	8.38	10.31	14.44	14.53	13.46	10.76	6.30	6.26	2.34
1851	2.88	2.47	4.38	7.51	8.51	13.52	13.99	14.52	10.46	9.29	2.13	2.08
1852	4.15	3.04	3.06	5.71	11.11	13.05	17.45	15.09	12.10	7.46	7.69	6.12
1853	4.30	—0.19	0.82	6.15	11.09	13.21	15.36	14.31	11.46	9.30	3.68	—2.18
1854	2.11	1.47	4.68	8.21	10.85	12.49	15.19	13.90	12.30	8.50	3.10	3.72
1855	—1.29	—2.96	2.62	6.32	9.72	13.48	14.31	14.69	12.13	9.74	3.04	—0.65
1856	2.83	3.97	3.40	8.25	9.55	13.57	13.68	16.08	11.10	9.23	2.23	3.07
1857	0.90	2.07	3.99	7.17	11.66	14.85	16.45	17.02	13.75	10.10	5.06	3.59
1858	0.35	0.25	2.94	7.73	9.66	16.77	13.99	14.61	13.86	8.55	0.79	2.27
1859	2.36	4.03	6.21	7.38	11.84	14.78	17.67	15.76	12.30	9.68	3.75	0.37
1860	3.12	—0.09	2.99	6.24	11.69	13.03	13.12	12.97	11.31	8.12	3.03	0.83
1861	—2.28	4.38	5.21	6.22	9.63	14.93	15.03	15.34	12.29	9.85	4.69	2.07
1862	1.37	3.32	6.99	9.26	13.91	12.96	13.99	14.25	13.32	10.19	4.48	3.52
1863	3.94	3.74	5.23	8.71	11.15	13.65	13.94	15.66	11.17	10.26	4.77	4.87
1864	—0.73	0.82	5.45	6.68	10.58	12.91	13.93	12.29	12.03	7.82	3.25	—2.14
1865	1.82	—0.02	1.18	10.79	14.29	12.99	16.37	14.16	14.59	9.04	6.25	1.85
1866	4.54	4.49	4.43	9.13	9.58	15.76	13.96	13.36	12.67	7.86	5.45	4.01
1867	1.50	5.76	3.08	7.85	11.43	13.63	13.70	15.39	13.08	8.04	4.99	0.12
Mittel	1.33	2.48	3.87	7.66	11.03	13.88	14.79	14.49	12.22	8.85	4.13	1.98

130. Crefeld (9, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—3.78	4.00	4.79	8.79	12.45	13.82	14.75	13.10	11.20	9.04	4.21	2.49
1849	1.02	3.97	3.50	6.57	12.00	13.41	13.86	13.25	11.51	7.68	3.17	0.50
1850	—3.16	4.40	2.13	8.05	10.27	14.11	14.35	13.15	10.32	5.91	5.74	2.10
1851	2.30	1.88	4.29	6.82	8.63	13.27	13.83	14.34	10.29	8.97	2.02	1.83
1852	3.36	2.72	2.58	4.96	10.47	12.55	17.03	14.63	11.37	6.80	6.60	5.39
1853	3.47	—0.90	—0.34	5.79	10.12	13.32	15.03	13.41	11.02	8.25	2.66	—3.05
1854	1.54	1.18	4.32	7.48	10.22	12.38	14.95	13.46	11.45	7.64	2.67	3.03
1855	—1.42	—4.14	1.69	5.74	8.81	13.94	13.90	14.24	10.95	9.13	2.31	—0.94
1856	2.19	3.48	2.54	7.26	9.33	13.05	13.46	14.94	10.54	8.47	1.93	2.86
1857	0.42	1.57	3.61	6.56	11.34	14.58	15.71	16.38	12.87	9.19	4.27	3.52
1858	—0.24	—0.98	2.29	7.00	9.69	16.70	13.90	14.32	13.29	7.62	0.04	2.27
1859	2.12	3.56	5.76	6.60	10.89	14.42	17.02	14.96	11.54	8.74	3.16	0.08
1860	2.69	—0.44	2.60	5.58	11.03	12.93	12.65	12.52	10.52	7.33	2.16	0.53
1861	—2.64	3.81	4.99	5.47	9.11	14.23	14.61	14.80	11.20	8.62	4.07	1.76
1862	0.80	2.29	6.12	8.60	12.76	12.06	13.47	13.50	12.07	9.14	3.73	3.23

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

Crefeld.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863	3.42	3.09	4.54	7.77	10.45	13.29	13.35	14.86	10.47	9.42	4.13	4.02
1864	—1.51	0.38	4.62	6.34	9.63	12.61	13.61	12.13	11.33	6.96	2.49	—1.23
1865	1.10	—0.78	0.59	10.09	13.95	12.41	15.90	13.55	13.65	8.70	5.43	1.48
1866	3.96	3.87	3.52	8.35	8.94	15.27	13.33	13.07	12.19	6.68	4.79	3.46
1867	0.81	5.08	2.28	7 53	10.78	13.12	12.93	14.65	12.28	7.39	4.09	0.16
Mittel	0.82	1.90	3.32	7.07	10.54	13.53	14.38	13.96	11.50	8.08	3.48	1.67

131. Cleve (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848		3.93	4.62	7.64	11.45	12.87	13.25	12.05	10.50	8.38	4.19	2.44
1849	0.92	3.90	3.23	5.94	11.19	12.15	13.00	12.50	11.34	7.43	3.31	0.49
1850	—3.25	4.23	1.90	7.30	9.29	13.04	13.68	12.57	9.99	5.74	5.55	2.49
1851	2.64	1.98	3.92	6.27	8.03	12.38	12.48	13.60	10.23	8.62	1.71	1.97
1852	3.21	2.54	2.32	4.72	9.92	11.76	16.57	14.13	11.05	6.70	6.65	5.38
1853	3.72	— 0.94	—0.15	5.24	9.64	12.70	13.95	12.59	10.88	8.25	2.75	—2.71
1854	1.53	1.41	4.34	6.85	9.64	11.78	14.24	13.14	11.22	7.45	2.67	3.14
1855	—1.19	—4.46	1.54	5.15	8.16	12.46	13.39	13.83	11.18	8.87	2.20	—0.64
1856	2.06	3.40	2.34	6.84	8.65	12.40	12.63	14.25	10.36	8.47	2.06	2.96
1857	0.12	1.95	3.25	6.03	10.73	13.98	14.72	16.24	12.74	9.24	4.34	3.84
1858	0.10	—0.68	2.35	6.29	9.20	15.95	12.87	14.08	12.96	7.51	0.46	2.26
1859	2.33	3.76	5.56	5.92	10.60	13.96	16.32	14.56	10.99	8.67	3.13	0.07
1860	2.43	—0.15	2.31	5.14	10.41	12.09	12.39	11.64	10.32	7.43	2.16	0.31
1861	—2.58	3.81	4.70	5.21	8.36	13.65	13.90	14.10	11.21	9.03	3.80	2.26
1862	0.86	2.33	6.06	7.98	11.98	11.32	12.62	13.03	11.60	9.06	3.57	3.18
1863	3.53	3.32	4.60	7.25	9.64	12.44	12.71	14.03	10.04	9.08	4.12	3.84
1864	—1.29	0.35	4.27	5.92	8.73	11.87	13.23	11.49	10.83	6.98	2.64	—0.64
1865	1.04	—0.89	0.45	9.31	13.11	11.77	14.81	12.97	13.56	8.40	5.45	1.91
1866	4.08	3.77	3.19	7.73	7.94	14.80	12.66	12.14	11.52	7.17	4.86	3.40
1867	0.91	5.24	2.21	7.08	10.28	12.47	12.21	14.28	11.82	7.14	4.13	0.56
Mittel	1.11	1.94	3.15	6.49	9.85	12.79	13.58	13.36	11.22	7.98	3.49	1.83

132. Jülich (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1866										7.36	4.76	3.76
1867	1.55	5.45	2.64	7.40	10.30	12.95	12.89	14.68	12.11	7.77	4.28	0.66
Mittel	1.55	5.45	2.64	7.40	10.30	12.95	12.89	14.68	12.11	7.57	4.52	2.21

133. Aachen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—2.75	4.31	4.77	8.05	11.31	13.25	13.94	12.68	10.87	9.02	4.28	4.12
1849	2.06	4.21	3.27	6.56	11.26	13.39	13.63	12.90	11.46	8.15	4.09	1.48
1850	—2.24	4.60	2.09	7.87	9.75	14.11	14.01	13.04	10.23	6.10	6.08	2.33
1851	3.55	2.39	4.35	7.14	8.41	13.55	13.69	14.24	10.00	9.25	2.11	2.61
1852	4.08	2.66										
Mittel	0.94	3.63	3.62	7.41	10.18	13.57	13.82	13.22	10.64	8.13	4.14	2.64

134. Neunkirchen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1851	1.40	0.35	3.16	6.96	7.51	12.80	12.99	13.68	8.67	7.54	0.56	—0.04
1852	2.16	1.80	1.30	4.70	10.31	11.88	16.25	13.48	10.45	6.06	6.72	4.84
1853	3.31	—1.57	—0.26	5.40	9.34	12.91	14.21	13.56	10.57	7.04	2.58	—4.15
1854	0.09	—0.82	3.36	6.65	10.12	11.98	13.87	12.51	10.31	7.48	1.85	1.97
1855	—3.03	—2.58	2.47	5.96	8.85	13.09	13.65	14.24	10.45	8.42	1.99	—2.12
1856	1.55	2.65	2.53	7.50	8.88	13.44	—	—	10.16	7.86	0.50	1.74
1857	0.03	0.09	2.62	6.12	10.68	13.43	15.58	15.44	—	8.43	3.52	1.53
1858	—2.13	—1.34	1.80	7.16	8.79	16.23	13.11	13.17	12.65	7.06	—1.14	1.54
1859	0.73	2.84	5.29	7.36	11.10	13.68	17.02	15.46				
Mittel	0.46	0.16	2.47	6.42	9.51	13.27	14.58	13.94	10.47	7.48	2.07	0.66

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

135. Trier (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1849		3.65	3.44	6.49	11.28	14.14	12.58	12.96	—	8.26	3.01	1.27
1850	—3.48	4.19	2.07	7.90	9.61	14.09	14.31	13.04	9.77	6.01	5.90	1.59
1851	1.97	1.73	4.34	7.77	8.45	13.41	13.77	14.49	9.71	8.62	1.93	1.18
1852	2.99	2.51	2.71	5.58	11.13	12.63	16.48	14.56	—	6.94	7.65	5.43
1853	4.19	—0.62	0.43	6.07	10.17	13.53	14.94	14.07	11.46	8.15	2.95	—3.18
1854	0.86	0.93	4.75	7.89	10.55	12.54	14.64	13.40	11.33	8.34	3.08	2.92
1855	—1.63	—2.30	3.08	6.66	9.26	13.25	14.15	14.39	11.16	9.30	2.95	—0.96
1856	2.46	3.57	3.44	7.87	9.23	13.67	13.27	15.56	10.97	8.10	1.52	2.70
1857	0.93	1.11	3.64	6.96	11.20	13.88	15.98	16.42	12.87	9.24	4.41	2.29
1858	—1.09	—0.24	2.60	7.70	9.55	16.55	13.84	14.00	13.30	8.14	0.11	2.12
1859	1.54	3.70	6.05	7.76	11.35	14.12	17.34	15.89	11.68	9.41	3.07	—0.04
1860	2.84	—0.48	2.58	6.21	11.73	12.56	13.22	12.68	10.88	7.60	2.19	1.11
1861	—3.16	3.92	5.10	6.13	10.01	14.94	14.40	15.40	11.63	9.13	4.20	1.74
1862	0.94	2.86	6.29	9.00	12.78	12.59	14.19	13.83	12.44	9.35	3.97	2.91
1863	3.53	2.77	4.71	8.31	11.26	13.44	13.86	15.64	10.63	9.38	4.40	3.57
1864	—1.89	0.69	5.21	6.88	10.44	13.19	14.66	12.67	11.78	7.09	3.14	—1.65
1865	1.55	0.09	0.97	10.49	13.63	13.79	16.28	13.94	14.02	9.20	5.90	0.70
1866	3.93	4.38	4.02	8.52	8.83	15.26	14.32	13.04	12.27	7.11	5.09	3.38
1867	0.68	5.35	3.35	8.21	11.16	13.61	13.52	14.70	12.43	7.33	3.76	0.13
Mittel	0.95	1.99	3.62	7.49	10.61	13.75	14.51	14.25	11.67	8.25	3.64	1.43

136. Birkenfeld (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1861									9.24	7.13	2.07	0.13
1862	—1.08	0.61	3.79	6.87	10.73	10.66	12.24	11.98	10.58	7.12	2.48	0.97
1863	1.61	0.61	2.59	5.94	9.59	11.52	11.94	13.26	8.44	7.33	2.93	1.82
1864	—3.69	—1.24	3.11	5.11	8.96	11.60	13.12	10.98	9.50	5.29	1.55	—2.97
1865	—0.27	—1.89	—0.67	8.40	11.55	12.14	14.43	11.71	11.53	7.09	4.05	—0.41
1866	2.33	2.43	2.18	6.42	6.96	13.46	12.38	11.23	10.66	5.41	3.39	1.73
1867	—1.22	3.43	1.51	6.48	6.27	11.77	11.55	12.71	10.56	5.69	2.03	—1.22
Mittel	—0.39	0.66	2.09	6.54	9.51	11.86	12.61	11.98	10.07	6.44	2.64	0.01

137. Saarbrücken (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1865												0.39
1866	3.73	3.96	3.53	7.50	8.11	14.26	13.54	12.17	11.39	6.99	4.01	2.76
1867	—0.01	4.67	2.85	7.59	10.50							
Mittel	1.86	4.32	3.19	7.55	9.31	14.26	13.54	12.17	11.39	6.99	4.01	1.57

138. Dürkheim (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1863	3.22	2.63	4.69	8.72	12.00	13.73	14.16	15.77	10.94	8.84	4.37	3.43
1864	—3.00	0.70	5.30	7.06	—	13.66	14.99	13.57	12.08	7.38	3.17	—2.58
1865	1.26	—	1.10	11.19	14.44	14.02	17.21	14.52	14.69	9.29	5.75	0.68
1866	4.58	4.67	4.43	9.64	9.62	16.41	15.27	13.93	13.62	7.16	5.07	3.71
1867	1.10	5.38	3.85	8.53	11.74	14.40	14.15	15.59	13.13	7.70	3.97	0.59
Mittel	1.43	3.35	3.87	9.03	11.95	14.44	15.16	14.68	12.89	8.07	4.47	1.17

139. Manheim (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—3.66	4.61	5.89	8.89	14.08	16.04	17.10	16.07	13.11	9.58	3.99	1.92
1849	1.13	4.22	3.69	7.53	13.16	15.98	16.18	14.82	13.26	9.05	2.64	0.16
1850	—3.08	5.00	2.54	—	—	—	—	—	—	—	6.70	—
1851	—	—	4.63	8.92	9.67	15.34	15.15	—	10.48	9.26	2.78	2.01
1852	4.03	—	—	—	—	—	18.81	—	—	—	—	—
1853	—	—	—	—	—	—	15.61	14.84	11.59	7.98	3.30	—3.19
1854	—0.01	0.35	4.76	7.79	11.18	12.83	15.52	14.20	11.86	8.47	2.29	2.67
1855	—2.77	—2.23	3.37	6.90	9.99	14.09	14.56	15.61	11.94	10.42	—	—2.26
1856	1.12	3.73	3.16	8.40	9.83	14.19	14.14	16.08	11.09	8.37	1.24	1.74
1857	0.04	0.63	3.96									
Mittel	—0.48	2.33	4.00	8.07	11.32	14.75	15.88	15.27	11.90	9.02	3.28	0.44

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

140. Mergentheim (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—5.65	2.45	3.98	8.34	11.35	14.45	14.86	14.01	10.78	7.64	2.39	—0.32
1849	—0.66	2.82	2.25	6.01	11.48	14.11	14.43	12.94	10.59	7.00	1.24	—1.14
1850	—2.74	2.71	0.71	7.62	10.34	14.37	14.63	13.97	9.95	5.93	4.82	0.49
1854												1.47
1855	—3.41	—2.02	3.46	6.80	10.80	14.53	14.81	15.74	11.47	9.59	2.13	—2.77
1856	0.64	3.12	2.68	8.78	9.64	14.08	13.87	15.66	10.28	7.51	0.44	0.68
1857	—0.64	—0.60	3.09	6.03	10.85	13.58	15.97	15.95	12.46	8.96	3.05	0.86
1858	—3.09	—1.98	1.53	7.21	9.19	16.71	14.22	14.12	13.35	7.36	—1.78	1.41
1859	0.31	1.94	5.49	7.38	11.48	14.50	17.99	16.49	11.61	8.82	2.27	—0.97
1860	1.90	—1.36	1.79	6.40	11.49	13.20	12.91	13.73	10.87	6.44	1.66	0.39
1861	—4.46	2.92	4.54	5.97	10.07	14.88	14.73	15.78	11.51	8.12	4.17	—0.22
1862	—1.12	0.99	6.05	9.41	12.96	13.25	14.72	14.35	12.58	8.86	3.86	1.56
1866	—	—	—	—	—	15.75	14.66	13.56	12.61	5.28	4.26	2.70
1867	0.14	4.18	3.48	8.35	11.68	13.67	13.99	15.01	12.36	6.87	2.72	—0.61
Mittel	—1.56	1.26	3.25	7.36	10.94	14.39	14.75	14.72	11.57	7.57	2.40	0.25

141. Heilbronn (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—3.82	4.03	5.93	9.43	12.74	15.34	15.88	14.63	11.35	8.27	4.05	1.24
1849	1.35	3.88	3.53	7.31	12.69	14.85	14.93	13.13	11.37	8.11	2.60	—0.20
1850	—2.77	4.71	2.12	8.55	10.72	14.41	14.74	13.72	9.65	6.85	6.25	2.00
1851	2.06	1.28	4.99	8.80	9.42	14.57	14.71	15.04	10.42	9.08	2.12	1.02
1852	3.06	3.29	2.43	6.31	12.37	14.60	17.21	15.22	11.82	7.05	7.68	5.15
1853	4.04	0.48	1.21	7.44	11.62	15.45	17.31	15.77	11.71	8.51	3.80	—2.59
1854	0.42	0.35	5.27	8.95	13.01	14.30	16.60	14.40	11.96	8.88	3.07	3.81
1855	—2.14	—0.20	4.91	7.62	11.19	14.83	15.34	16.46	11.93	10.06	3.28	—1.37
1856	1.89	3.96	3.66	10.09	10.63	15.88	15.07	16.98	11.23	8.58	2.12	1.99
1857	0.98	0.68	5.04	8.18	13.37	16.23	17.94	17.01	13.26	10.02	4.13	2.44
1858	—0.83	0.05	3.86	9.10	10.62	18.05	15.40	15.14	14.18	8.32	0.29	2.95
1859	1.84	3.63	7.37	9.19	12.80	15.62	18.49	16.88	11.77	9.61	3.74	0.20
1860	3.47	0.78	3.63	7.52	12.95	14.67	13.84	14.38	11.49	7.85	2.69	1.82
1861	—3.12	4.13	6.02	7.37	11.06	16.52	15.92	16.58	11.97	9.02	5.24	1.48
1862	1.10	2.60	7.20	10.40	13.60	13.80	15.40	14.90	13.20	9.60	5.00	2.86
1863	3.39	2.59	5.15	8.99	12.05	14.43	14.72	16.42	11.36	9.47	5.58	3.59
1865	1.15	—0.70	0.91	11.14	14.56	13.53	17.42	14.68	13.52	9.16	5.56	—0.16
1866	3.93	4.46	4.65	9.08	9.71	16.35	15.05	13.96	13.02	6.50	4.85	3.09
1867	0.62	5.34	4.27	8.61	12.22	14.12	14.16	15.38	12.48	6.80	2.67	—0.22
Mittel	0.87	2.39	4.32	8.64	11.96	15.13	15.80	15.30	11.98	8.51	3.93	1.53

142. Stuttgart (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—4.82	3.39	4.92	8.08	12.21	14.73	15.45	14.92	11.42	8.42	3.29	1.37
1849	1.39	3.43	3.00	6.76	12.17	14.88	15.20	13.62	12.08	8.26	2.04	—0.51
1850	—3.50	4.16	1.73	8.01	10.08	14.06	14.49	13.90	9.64	6.21	6.21	1.30
1851	1.68	1.22	4.33	8.15	8.54	14.35	14.09	14.40	9.66	8.70	1.06	—0.25
1852	3.01	2.45	1.63	5.85	11.87	13.70	16.86	14.84	11.58	7.25	7.92	5.22
1853	3.35	—0.80	0.68	6.33	10.86	14.29	16.22	15.28	11.59	8.45	3.32	—3.22
1854	0.69	—0.19	4.33	8.13	11.63	13.42	15.78	14.09	11.83	8.58	2.26	2.77
1855	—2.66	—0.65	4.03	7.13	10.53	14.64	13.10	15.67	11.82	9.83	2.52	—1.48
1856	1.78	3.53	3.00	8.91	9.91	15.00	14.48	16.21	11.77	8.63	1.63	2.28
1857	0.57	0.98	4.27	7.25	11.91	14.38	16.87	16.13	13.52	9.55	3.97	1.96
1858	—1.51	—0.36	3.41	8.87	9.95	16.90	14.93	14.43	14.27	8.83	0.52	2.43
1859	1.57	3.53	6.82	8.55	11.72	14.86	18.52	16.97	12.60	10.00	3.85	0.07
1860	3.21	—0.03	3.23	7.33	12.43	13.88	13.63	14.41	12.35	8.33	2.80	1.88
1861	—2.90	4.34	6.07	7.48	11.40	15.92	16.05	17.14	12.89	10.04	5.75	1.25
1862	1.12	2.90	7.83	10.75	14.15	14.38	16.18	15.38	13.74	10.24	5.30	2.88
1863	3.70	3.03	5.56	9.49	12.97	14.76	15.42	17.20	12.12	9.96	5.48	3.61
1864	—2.88	1.59	6.17	7.51	12.13	14.44	15.79	14.23	12.38	7.17	3.57	—1.75
1865	2.21	0.05	1.28	11.21	14.87	14.09	17.61	14.80	13.63	9.28	5.88	0.12
1866	4.32	5.06	4.81	9.69	9.78	15.81	15.43	13.93	13.26	7.01	5.16	3.60
1867	0.97	5.49	4.63	8.80	11.96	13.83	14.54	15.83	12.93	7.71	3.22	0.26
Mittel	0.57	2.16	4.09	8.21	11.55	14.62	15.53	15.17	12.25	8.62	3.79	1.19

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

143. Hohenheim (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—5.40	2.40	4.30	8.90	12.30	14.40	15.30	14.60	11.80	8.20	2.60	1.80
1849	0.50	2.40	2.50	6.40	11.80	14.90	14.60	13.50	12.00	7.70	1.70	—1.30
1850	—3.70	3.30	1.80	7.70	10.20	14.10	14.60	14.00	9.60	5.50	5.20	0.40
1851	0.17	0.40	3.70	7.90	8.80	14.40	14.40	14.70	9.80	8.60	1.70	—2.60
1852	2.20	1.90	1.40	5.80	11.10	14.10	17.00	14.50	11.30	5.30	7.00	4.30
1853	3.40	—1.20	0.60	5.90	10.50	13.80	15.90	15.10	11.50	8.30	4.80	—4.10
1854	—0.01	0.30	3.90	7.30	11.77	12.70	15.60	13.70	11.50	8.10	1.59	1.50
1855	—3.30	—0.70	3.36	6.70	10.60	14.30	15.00	15.60	10.50	9.80	1.80	—2.01
1856	2.40	2.61	2.42	8.87	9.70	14.73	14.38	16.37	11.31	8.36	0.58	0.95
1857	1.60	—0.30	3.30	6.50	11.56	13.90	16.10	15.70	12.10	8.90	2.60	0.20
1858	—2.80	—1.99	2.00	7.90	9.25	16.30	14.10	14.92	13.30	7.50	—0.85	1.20
1859	0.21	2.50	7.60	7.80	11.31	14.60	17.80	16.70	12.80	3.80	2.60	—1.39
1860	1.76	—1.30	2.00	7.30	11.00	13.20	11.40	11.90	9.10	5.72	0.50	0.30
Mittel	—0.23	0.79	2.99	7.31	10.76	14.26	15.09	14.71	11.28	7.75	2.45	—0.06

144. Cannstadt (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—4.68	3.42	5.12	9.18	12.56	15.03	15.68	15.01	11.73	8.41	3.41	1.26
1849	1.31	3.26	3.00	6.58	12.03	11.73	14.83	13.31	11.78	8.10	2.11	—0.42
1850	—3.50	4.14	1.71	8.06	10.17	14.04	14.56	14.01	9.82	6.29	6.05	1.40
1851	1.55	0.76	4.17	8.02	8.68	14.03	14.06	14.48	9.39	8.57	0.97	—0.58
1852	2.41	2.24	1.35	5.63	11.72	13.70	16.50	14.51	11.33	6.74	7.33	4.78
1853	3.11	—0.89	0.54	6.48	10.75	14.14	15.74	14.92	11.34	8.08	3.10	—3.60
1854	0.20	—0.55	3.94	7.55	11.98	13.21	15.41	13.67	11.09	8.37	2.09	2.55
1855	—3.06	—0.76	3.92	6.87	10.51	14.45	14.87	15.43	11.48	9.52	2.39	—1.78
1856	1.39	3.01	2.80	8.76	9.96	14.65	14.12	16.10	11.09	7.94	0.99	1.35
1857	—0.02	—0.09	3.83	6.97	11.64	14.35	16.66	15.72	12.98	8.86	3.10	1.15
1858	—2.27	—1.07	2.85	8.60	9.68	16.79	14.81	14.43	13.58	8.21	—0.18	2.00
1859	0.83	2.98	6.33	8.47	11.76	15.17	18.42	16.89	12.19	9.48	3.45	—0.59
1860	2.84	—0.34	3.04	7.20	12.53	14.03	13.28	13.91	11.59	7.13	1.96	1.43
1861	—3.60	3.68	5.49	6.87	10.92	15.55	15.41	16.42	11.99	8.84	4.96	0.76
1862	0.97	2.52	7.12	10.18	13.67	13.93	15.70	14.15	12.65	9.28	4.28	2.13
1863	2.86	2.14	4.91	9.09	12.35	14.54	14.82	16.68	11.37	8.79	4.75	3.04
1864	—3.62	1.10	5.33	6.94	11.48	14.18	15.12	13.80	11.75	6.60	3.31	—1.80
1865	2.05	0.00	1.28	10.91	14.54	13.92	17.20	14.79	13.42	8.72	5.59	0.00
Mittel	—0.07	1.42	3.71	7.91	11.50	14.30	15.40	14.90	11.70	8.22	3.31	0.73

145. Calw (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—4.69	2.37	4.04	8.18	10.69	13.67	14.22	13.74	10.54	7.73	2.25	0.13
1849	0.83	2.77	2.44	5.62	10.83	13.45	13.81	12.21	10.85	7.52	1.38	—0.47
1850	—3.16	3.39	0.70	6.47	8.88	13.34	13.67	13.14	8.86	5.78	5.18	0.89
1851	1.05	0.09	3.36	7.51	7.93	13.32	13.41	13.99	9.23	8.17	0.86	—0.62
1852	1.62	0.76	0.56	4.49	10.69	12.74	15.47	13.85	10.63	6.53	6.48	3.80
1853	2.44	—1.25	0.04	5.27	9.51	13.14	14.52	13.67	10.82	7.97	3.14	3.44
1854	—0.86	—0.78	2.66	6.25	10.85	12.44	14.35	12.90	10.09	7.37	1.50	1.70
1855	—3.01	—0.58	2.71	5.31	8.52	12.53	13.22	13.85	10.42	8.14	2.01	—2.32
1856	0.33	1.92	1.50	6.63	8.06	12.96	12.62	14.10	9.61	7.06	0.41	0.25
1857	—0.54	—0.42	2.33	5.37	10.08	12.54	14.77	14.11	11.92	7.92	2.51	0.54
1858	—2.36	—2.02	1.65	6.62	8.06	14.64	13.03	12.55	12.15	7.06	0.16	1.22
1859	—0.40	1.42	4.58	6.39	10.43	13.27	16.07	14.83	10.64	8.42	1.85	—1.99
1860	1.00	—1.54	1.06	5.24	10.54	12.16	11.85	12.23	10.32	6.64	0.65	—0.10
1861	—4.59	1.88	3.78	4.85	9.27	13.31	13.51	14.66	10.58	8.40	3.06	—1.07
1862	—0.32	1.22	4.85	8.08	11.30	11.96	13.25	12.85	11.34	8.24	3.49	0.81
1863	1.32	0.37	3.02	7.17	10.43	12.55	12.61	14.10	9.56	7.91	3.52	1.52
1864	—5.51	—0.50	3.03	4.80	9.44	12.51	13.43	11.74	10.11	5.14	2.11	—2.98
1865	0.32	—1.13	—0.35	8.48	12.73	12.20	15.27	12.86	11.43	7.32	4.13	—1.17
1866	2.39	3.41	3.36	7.49	8.07	13.97	13.51	12.46	11.67	5.77	3.43	2.15
1867	—1.15	3.74	3.18	7.40	10.33	12.51	12.86	14.19	11.48	6.63	2.26	—0.48
Mittel	—0.76	0.76	2.43	6.38	9.83	12.96	13.77	13.40	10.61	7.29	2.52	—0.26

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

146. Freudenstadt (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—6.00	—0.77	1.90	5.50	9.55	10.84	13.30	12.30	9.70	6.30	0.07	—0.20
1849	—0.70	0.27	1.03	4.50	9.90	13.60	13.16	11.40	9.80	5.98	2.70	—1.40
1851	1.17	0.44	2.06	5.62	6.13	11.58	12.82	14.01	7.70	7.48	—0.89	—0.76
1852	1.87	1.00	0.42	3.28	9.10	11.35	15.14	12.61	9.89	4.93	5.83	3.20
1853	1.96	—1.27	—0.68	4.38	7.96	11.72	13.90	14.10	10.20	7.42	2.38	—3.10
1854	0.48	—2.03	1.98	5.72	9.00	10.68	13.70	11.94	8.90	6.60	1.06	1.44
1855	—2.82	—0.06	1.92	4.61	5.71	10.77	12.48	14.12	9.68	8.02	1.82	—2.24
1856	1.75	1.77	1.33	6.42	7.77	11.97	12.00	14.50	9.07	7.15	—0.13	0.49
1857	—1.91	—1.67	1.17	4.02	8.38	11.88	13.91	13.37	11.00	7.27	1.02	0.60
1858	—4.17	—3.18	—0.54	5.66	6.52	14.07	11.58	11.55	12.04	6.65	—0.43	—0.36
1859	—1.11	0.07	3.33	5.05	8.44	11.59	15.90	14.10	9.56	7.60	1.61	—2.33
1860	0.46	—3.38	—0.42	3.13	8.79	10.54	10.38	10.92	8.96	5.32	0.01	—0.94
1861	—3.90	2.25	1.80	3.54	7.58	11.92	12.01	13.81	9.08	8.14	2.76	—0.47
1862	—1.05	—0.05	4.20	7.07	10.47	10.43	12.28	11.80	10.57	7.62	2.29	0.35
1863	0.83	0.28	1.72	5.54	9.63	11.18	12.24	12.05	8.63	7.30	2.78	0.45
1864	—3.39	—1.22	2.79	4.09	8.69	10.68	12.05	10.68	9.39	4.82	1.58	—2.61
1865	—0.04	—2.43	—2.24	7.59	11.79	11.84	14.82	11.83	11.89	7.09	3.89	—0.78
1866	2.15	2.09	2.01	6.25	6.56	13.18	12.00	11.01	10.87	5.59	2.32	1.90
1867	—1.37	2.76	1.89	5.43	9.22	11.32	11.58	13.46	10.61	5.33	0.73	—2.23
Mittel	—0.83	—0.27	1.35	5.13	8.48	11.64	12.91	12.61	9.87	6.66	1.65	—0.47

147. Heidenheim (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—6.41	1.32	3.00	7.69	11.23	14.30	14.58	13.96	10.29	6.83	1.41	—1.53
1849	—0.97	1.40	0.99	5.25	10.83	14.48	14.36	12.70	10.30	6.62	—0.34	—2.68
1850	—4.90	2.31	—0.02	6.74	9.13	14.24	13.88	13.80	8.57	5.10	4.42	—0.22
1851	—	—	—	7.12	7.83	13.44	13.49	14.00	8.92	7.31	—0.69	—1.66
1852	—0.34	0.84	—0.35	4.30	10.93	13.83	16.38	13.82	10.73	5.33	5.94	2.26
1853	1.17	—2.26	—0.83	4.96	9.99	13.61	15.33	14.42	10.46	6.74	1.88	—4.93
1854	—2.78	—1.65	1.80	6.32	11.50	12.82	15.12	13.57	10.12	7.29	0.51	1.26
1855	—4.36	—1.18	2.36	5.60	9.68	13.86	14.51	14.81	10.56	8.47	1.27	—4.23
1856	—0.80	1.31	1.32	7.72	9.18	14.66	13.66	15.37	9.91	7.17	—0.70	—0.72
1857	—1.94	—2.48	2.02	5.48	10.94	14.96	15.22	14.86	11.30	8.00	1.89	—1.03
1858	—4.38	—2.87	0.57	6.59	8.56	15.65	13.49	13.16	12.03	6.70	—1.86	0.21
1859	—2.78	0.06	4.29	6.45	11.29	13.97	17.24	15.63	10.74	7.71	1.34	—3.39
1860	0.31	—3.13	—0.44	5.57	10.96	12.54	11.89	12.18	10.29	5.55	—0.30	—0.89
1861	—5.94	0.64	3.08	4.86	9.12	14.42	14.19	14.84	10.56	7.32	2.56	—1.62
1862	—1.73	—0.03	4.58	8.00	12.20	12.28	14.19	13.06	11.61	7.99	2.75	—0.11
1863	0.48	—0.35	2.65	6.59	11.21	12.86	13.44	15.27	10.07	7.48	3.41	0.93
1864	—6.60	—1.50	3.27	5.00	9.76	12.76	13.70	12.30	10.20	5.06	1.60	—3.84
1865	—0.36	—2.57	—0.76	8.96	13.36	12.64	16.28	13.47	11.31	7.07	3.63	—1.55
1866	2.08	2.89	3.08	7.94	8.12	15.03	14.03	12.49	11.81	4.69	2.79	1.23
1867	—1.57	3.12	2.60	7 04	10.96	13.17	13.51	14.77	11.42	5.96	0.96	—2.28
Mittel	—2.20	—0.22	1.75	6.41	10.34	13.78	14.42	13.92	10.56	6.72	1.62	—1.24

148. Ulm (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—5.65	2.57	3.14	8.22	11.26	13.70	14.38	13.86	10.08	7.88	2.64	0.28
1849	0.63	2.57	1.84	5.52	10.73	17.70	14.23	12.67	10.56	6.72	1.03	—2.44
1850	—3.57	2.90	1.33	7.32	9.87	14.13	14.37	14.19	9.42	5.57	4.92	0.56
1851	0.90	0.80	2.52	7.67	8.30	13.58	13.21	13.38	8.37	8.11	0.54	—1.96
1852	0.45	0.02	1.99	5.01	11.04	13.58	15.54	14.56	9.32	6.52	6.02	2.63
1853	0.73	—1.47	—1.06	4.59	9.56	—	—	14.19	10.46	7.59	2.67	—4.20
1854	—3.29	—1.57	2.66	7.35	11.59	12.58	15.67	12.10	11.47	7.11	1.73	1.32
1855	—4.55	—1.26	3.60	5.28	9.49	13.02	14.96	15.79	11.39	9.13	1.85	—3.36
1856	0.47	2.80	2.61	8.70	10.06	14.90	14.96	16.81	10.17	4.60	0.57	0.56
1857	—0.89	—0.75	3.42	6.85	11.72	14.45	16.49	15.55	12.43	9.03	3.12	—0.19
1858	—2.99	—2.16	1.94	7.33	8.97	15.55	13.29	12.80	12.31	7.24	—1.35	0.73
1859	—1.10	1.18	5.36	6.85	10.35	13.62	17.17	15.21	10.82	7.98	2.38	—2.22
1860	1.17	—1.74	1.60	6.06	11.68	12.82	12.38	13.04	10.48	6.69	0.71	0.31
1861	—4.15	2.25	4.44	5.73	9.94	14.66	14.13	15.31	10.72	8.05	3.31	—0.91
1862	—1 10	0.62	5.79	9.10	12.43	12.66	14.66	13.32	12.14	8.59	3.37	0.40
1863	1.00	1.06	3.50	7.54	11.77	13.03	13.84	15.78	10.50	7.94	3.69	0.88
1864	—5.93	—0.93	3.91	5.32	10.03	12.72	13.74	13.04	10.83	5.99	1.98	—3.36
1865	—0.52	—2.56	—0.62	9.38	12.73	12.28	15.47	13.17	12.35	7.31	3.68	—1.24
1866	2.17	3.21	3.43	8.03	8.01	14.34	13.61	12.33	11.79	5.36	2.29	1.65
1867	—1.19	3.45	2.74	7.24	10.64	12.85	12.88	13.91	10.64	5.43	0.59	—2.00
Mittel	—1.37	0.55	2.71	6.95	10.51	13.80	14.47	14.05	10.81	7.14	2.29	—0.63

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

149. Schopfloch (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—6.48	1.61	2.23	6.87	10.63	12.77	13.28	13.08	10.05	7.08	1.07	1.31
1849	—0.55	0.96	0.64	4.15	9.79	13.03	13.08	11.78	10.26	6.71	1.33	—1.82
1850	—4.89	2.07	—0.36	5.31	7.91	12.06	12.63	11.97	8.17	3.68	3.17	—0.01
1851	0.31	—0.95	1.30	5.71	6.12	12.18	12.14	12.47	7.10	6.85	—1.73	—0.16
1852	1.53	—0.29	—0.10	3.46	9.83	11.54	15.21	12.73	9.49	5.54	6.03	3.77
1853	1.53	—2.93	—1.71	3.30	8.08	11.27	13.65	12.99	9.71	7.44	1.44	—4.27
1854	0.11	—2.65	1.87	5.94	9.54	10.67	13.71	12.94	10.37	6.80	—0.16	—0.01
1855	—4.44	—2.00	0.92	4.00	7.86	11.42	12.47	13.39	9.54	8.07	0.40	—3.17
1856	0.85	1.19	0.32	6.57	7.12	12.24	11.73	14.04	8.89	7.55	—1.09	—0.01
1857	—2.60	—0.77	1.09	4.18	9.27	11.98	14.68	13.65	11.08	7.82	2.37	0.81
1858	—3.48	—3.27	0.48	6.16	9.23	14.95	11.71	11.77	12.26	7.12	—1.06	—0.55
1859	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—3.22
1860	0.05	—4.09	—0.81	3.31	10.32	11.92	10.28	11.30	9.17	5.43	—0.09	—1.15
1861	—4.00	2.10	2.03	3.70	7.82	12.70	12.73	14.24	9.56	7.76	2.53	—1.16
1862	—1.71	—0.69	4.87	7.31	11.03	10.75	12.96	11.88	10.56	7.64	1.57	—0.25
1863	0.22	0.11	2.12	6.05	10.14	11.74	12.58	15.02	9.35	7.92	2.72	0.27
1864	—4.22	—1.28	2.75	3.90	8.92	11.18	12.29	11.54	9.75	5.14	1.05	—3.23
1865	—0.29	—3.52	—2.51	9.16	12.54	11.04	15.32	12.36	12.88	7.51	3.68	—0.58
1866	2.28	1.97	4.86	7.10	7.02	13.63	12.53	11.43	11.43	6.09	1.95	1.81
1867	—1.80	2.83	1.50	5.49	9.90	11.78	12.07	14.05	10.78	5.17	0.81	—2.66
Mittel	—1.45	—0.51	1.13	5.35	9.11	12.04	12.90	12.77	10.02	6.70	1.37	—0.71

150. Hechingen (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1860										4.50	0.22	—0.34
1861	—4.84	2.34	3.33	4.63	8.82	13.42	13.10	13.35	9.99	7.78	3.46	—1.48
1862	—0.88	0.24	5.07	7.41	11.31	11.79	13.61	12.78	10.67	7.97	2.61	0.38
1863	1.24	0.36	2.82	6.67	10.29	12.25	12.35	14.00	9.47	7.55	3.29	1.29
1864	—5.82	—0.65	3.57	4.29	9.11	11.97	12.97	11.21	9.84	5.02	2.04	—3.64
1865	0.46	—2.18	—0.99	8.45	12.03	11.51	15.38	12.61	12.47	8.05	4.26	—1.40
1866	2.83	3.24	2.93	7.62	7.29	13.18	—	12.18	11.66	5.90	3.09	1.93
1867	—0.83	3.75	2.80	6.84	10.02	12.00	12.67	14.05	11.26	5.94	1.13	—1.57
Mittel	—1.12	1.01	2.79	6.56	9.84	12.30	13.35	12.88	10.77	6.59	2.51	—0.60

151. Hohenzollern (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1860												—1.19
1861	—3.32	2.54	1.70	3.30	7.35	12.17	12.29	14.15	9.60	8.02	2.66	—0.85
1862	—1.84	—0.82	4.96	7.21	10.65	10.09	12.80	11.40	10.01	7.43	1.49	0.41
1863	0.75	—0.07	1.68	5.47	9.23	10.96	11.22	14.09	8.67	7.83	2.24	—0.15
1864	—3.63	—1.17	2.45	3.47	7.95	10.27	11.95	11.05	9.50	4.58	0.61	—2.80
1865	—0.44	—3.50	—3.00	9.23	11.89	10.48	14.63	11.96	13.02	6.55	3.52	0.07
1866	1.86	1.59	1.35	6.19	6.26	12.69	—	11.22	10.86	6.17	1.47	2.35
1867	—1.49	2.49	1.25	4.98	9.22	10.85	11.25	13.26	10.58	5.10	0.71	—2.86
Mittel	—1.16	0.15	1.48	5.70	8.94	11.07	12.36	12.45	10.32	6.53	1.81	—0.63

152. Friedrichshafen (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1854												3.30
1855	—2.00	0.77	4.33	7.30	11.55	14.66	15.60	15.78	12.26	10.30	3.24	—1.48
1856	1.29	2.35	3.34	8.76	9.69	15.03	14.84	16.67	11.49	8.90	1.65	0.91
1857	—0.27	—0.28	3.69	6.85	11.98	14.08	17.15	15.61	13.32	9.37	3.76	1.19
1858	—1.75	—0.70	3.23	9.05	9.69	16.62	14.16	14.45	13.74	8.50	0.82	2.30
1859	—0.23	2.15	5.98	7.56	11.70	14.99	18.66	16.42	12.44	9.65	4.23	—0.12
1860	3.07	—0.60	3.50	7.16	12.06	13.33	13.50	13.18	11.52	7.62	2.24	1.24
1861	—3.91	1.98	3.54	5.88	9.21	12.89	13.46	13.68	9.92	8.07	3.32	—1.31
1862	0.81	2.22	6.43	9.78	13.44	13.83	15.84	14.38	12.86	9.80	4.67	2.92
1863	2.30	2.82	4.87	8.65	12.97	14.02	15.21	16.18	11.84	9.85	5.15	2.76
1864	—3.02	0.76	5.31	7.64	11.79	13.35	15.45	14.44	12.26	8.21	4.08	—1.08
1865	2.02	—0.11	1.72	11.60	14.21	14.83	16.94	14.57	14.29	9.21	5.79	0.44
1866	3.30	4.49	5.19	7.55	8.87	14.77	15.36	12.90	12.51	7.50	4.10	2.45
1867	0.07	4.06	3.22	4.23	10.56	13.22	13.97	14.79	12.47	6.41	1.55	—1.37
Mittel	0.13	1.53	4.18	7.85	11.36	14.28	15.39	14.85	12.38	8.72	3.43	0.87

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

153. Issny (7, 2, 9).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1848	—5.56	0.89	2.23	6.69	10.18	12.71	13.20	12.08	8.96	6.08	0.84	0.03
1849	0.02	1.27	0.71	4.54	10.15	13.15	13.17	10.95	9.91	6.22	—0.52	—2.36
1850	—4.14	1 30	—0.22	5.26	7.55	12.77	12.06	11.70	7.81	3.33	2.75	—1.12
1851	—1.76	—2.64	0.77	6.17	5.97	11.34	11.18	12.12	7.56	6.71	—1.23	—3.01
1852	—2.01	0.32	—0.46	4.29	9.97	12.48	14.28	11.68	8.98	5.38	5.26	1.84
1853	0.27	—2.14	—0.88	3.90	8.85	11.45	14.70	14.15	10.65	7.76	3.23	—3.34
1854	—1.69	—2.12	1.67	6.17	10.41	11.05	14.02	12.49	10.69	7.29	1.16	0.84
1855	—3.40	0.10	2.16	5.19	8.11	12.30	13.36	14.06	11.16	8.76	1.98	—2.53
1856	0.95	1.51	2.00	6.97	8.05	13.10	12.20	14.24	9.00	7.18	—0.41	—0.96
1857	—2.62	—3.04	0.39	3.21	8.51	11.66	12.97	12.48	10.35	6.59	1.30	—1.73
1858	—4.70	—3.28	—0.21	5.66	5.68	13.33	10.89	10.66	10.03	5.50	—1.34	—0.81
1859	—2.90	—1.28	2.78	5.11	8.37	10.90	14.28	13.82	9.61	7.14	0.55	—3.06
1860	0.05	—3.86	—0.03	4.59	9 81	11.10	10.70	11.19	9.06	5.33	—0.35	—1.10
1861	—4.93	1.95	2.43	5.09	8.40	12.68	13.00	14.39	10.46	8.42	2.98	—1.14
1862	—0.76	0.36	5.30	8.34	11.55	11.81	13.77	12.60	11.20	8.59	3.38	0.03
1863	0.52	0.01	2.30	7.12	11.02	12.30	13.76	13.93	10.48	8.78	3.33	0.44
1864	—5.33	—1.17	3.51	5.32	9.72	11.58	13.25	11.91	10.69	5.24	—	—3.23
1865	0.19	—2.13	—0.90	8.56	12.20	12.07	14.49	12.12	12.31	8.05	4.17	—1.01
1866	2.60	3.17	2.77	7.43	8.33	13.94	13.40	11.49	11.55	6.75	2.37	1.37
1867	—0.92	3.29	2.40	6.05	10.43	12.46	12.74	14.30	11.88	5.48	0.75	—2.64
Mittel	—1.81	—0.37	1.44	5.78	9.16	12.21	13.07	12.62	10.12	6.73	1.59	—1.17

154. Sigmaringen.*)

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1853										6.53	1.98	—4.97
1854	—2.46	—2.54	1.42	5.60	9.85	11.47	13.49	11.98	9.40	—	—	—
1859										7.02	0.64	—3.32
1860	—0.37	—3.64	—0.64	4.43	10.06	11.63	11.28	11.27				
Mittel	—1.42	—3.09	0.39	5.02	9.96	11.55	12.39	11.63	9.40	6.78	1.31	—4.15

*) October 1853 bis September 1854: 6, 2, 10; October 1859 bis August 1860: 7, 2, 9.

155. Landskrone (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1862		—1.41	5.02	7.38	12.24	12.48	13.28	13.93	12.48	9.04	3.00	—0.04
1863	1 66	1.42	3.31	6.05	10.87	12.98	13.16	15.11	10.98	9.30	2.81	0.80
1864	—4.66	—0.94	2.95	3.37	6.85	12.89	12.37	11.36	9.91	4.96	1.01	—3.92
1865	—0.99	—5.47	—1.20	6.43	12.84	9.81	16.85	12.84	10.82	6.64	3.18	—1.07
1866	0.70	1.12	0.64	6.81	7.49	13.93	12.45	12.48	13.02	4.19	1.57	—0.72
1867	—2.75	1.10	—0.72	4.58	7.99	11.42	12.34	13.33	10.44	5.38	—0.75	—4.36
Mittel	—1.21	—0.70	1.67	5.77	9.71	12.25	13.41	13.18	11.28	6.59	1.80	—1.55

156. Klix (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1865												0.59
1866	2.74	3.00	1.73	7.11	8.09	14.79	13.02	12.50	13.06	4.38	3.17	1.50

157. Gröditz (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1867						12.62	13.09	14.35	11.51	6.95	1.62	—1.91

158. Gram (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1866						13.06	12.11	11.67	10.85	6.30	2.73	1.66
1867	—1.92	2.52	0.36	4.59	6.66	10.88	11.59	12.56	10.48	6.59	3.04	—1.16
Mittel	—1.92	2.52	0.36	4.59	6.66	11.97	11.85	12.20	10.67	6.45	2.89	0.25

159. Stralsund (6, 2, 10).

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
1851	—	0.91	1.95	6.23	7.42	11.19	13.13	13.85	10.89	8.78	1.95	1.97
1852	1.77	1.00	1.09	3 12	10.49	13.34	15.93	15.16	11.17	6.37	3.71	3.66
1853	2.09	—2.12	—2.04	3.23	8.35	13.15						
Mittel	1.93	—0.07	0.33	4.19	8.75	12.56	14.53	14.50	11.03	7.58	2.83	2.82

Nachträge und Verbesserungen.

Monatsmittel der Temperatur während des zwanzigjährigen Zeitraums 1848—1867.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
14. Colberg *).												
1848	—7.9	0.7	4.0	6.9	9.8	13.7	14.2	12.9	10.8	7.9	3.1	1.9
1849	—2.2	1.6	1.6	4.4	9.4	11.6	12.8	12.9	10.9	6.6	2.8	—0.2
1850	—5.6	1.2	—0.1	4.9	9.8	9.3	13.7	15.1	10.3	6.2	3.2	1.0
1851	0.0	0.5	1.9	7.4	7.6	11.4	13.3	14.1	11.1	9.2	2.5	1.9
1852	1.4	0.4	0.8	2.9	9.8	13.5	14.9	14.7	11.2	6.0	3.7	3.1
1853	1.2	—1.6	—2.2	3.5	8.3	11.8	15.7	14.2	11.6	8.5	3.6	—0.8
Mittel 1848—1861	—1.46	0.10	1.15	4.85	8.75	12.02	13.90	14.05	11.06	7.61	2.52	0.46

*) Stunden nicht angegeben.

	Jan.	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
105. Heppens.												
1867						11.10	10.97	13.29	11.79	7.06		
117. Kassel.												
1863				6.86	9.95	12.68	12.90	14.47	10.39	8.87	2.98	3.07
1864	—3.52	0.00	4.19	5.62	8.91	12.53	13.32	11.68	10.76	6.69	2.36	—1.65
1865	0.78	—2.82	—0.06	8.65	12.78	11.50	15.89	13.27	13.77	7.55	5.17	0.72
5jähr. Mittel	0.29	1.35	2.34	7.10	9.76	12.59	13.51	12.96	11.63	7.02	3.68	1.22
121. Giefsen.												
Mittel 1853 bis 1862	—0.92	—0.25	2.58	6.18	9.92	13.15	14.05	13.83	10.87	7.70	1.38	—0.48
122. Hanau (7, 2, 3, 7, 10 und tägliche Extreme).												
1848	—5.63	—3.21	4.25	8.19	12.09	13.79	14.78	13.29	10.66	8.09	2.86	0.41
1849	—0.44	2.87	2.83	6.69	11.95	14.36	14.41	13.09	11.26	7.34	1.25	—1.80
1850	—4.06	3.79	1.51	8.43	10.98	14.76	15.35	14.27	10.48	6.10	5.28	1.16
1851	1.05	0.49	3.60	7.89	8.53	13.78	14.21	14.45	9.62	8.10	1.06	0.49
1852	1.93	2.31	2.03	5.83	11.53	13.48	17.48	15.14	11.56	6.17	6.26	3.56
1853	2.75	—1.06	—0.15	5.92	10.77	14.11	15.96	14.65	10.81	7.40	2.45	—3.74
1854	—0.91	—0.28	4.17	7.81	11.72	13.45	15.62	13.88	11.15	7.60	1.75	1.73
1855	—3.03	—2.96	2.67	6.58	9.80	14.49	15.04	15.80	11.50	9.01	1.98	—2.51
1856	0.43	3.07	2.73	8.27	10.19	14.59	14.31	16.12	10.97	7.93	0.66	1.15
1857	—0.32	0.17	3.64	7.42	12.02	15.10	16.80	17.31	13.18	9.25	3.30	1.64
10j. Mittel	—0.82	0.52	2.73	7.30	10.96	14.19	15.40	14.80	11.12	7.70	2.69	0.21
123. Frankfurt a. M. *)												
1852	2.45	2.90	0.95	6.55	11.70	11.75	17.85	15.70	12.45	7.10	6.95	4.55
20j. Mittel	0.00	1.69	3.58	7.83	11.10	14.53	15.49	15.05	12.16	8.25	3.31	0.82

*) Januar 1848 bis Juni 1854: tägliche Extreme, von Juli 1854 ab: 6, 2, 10.

Seite 13 Freiberg, Mittel des December: —0.77 statt 0.77
— 16 Arnstadt, nicht wahre Mittel, sondern Mittel der täglichen Extreme.
— 16 Zeile 1 von unten lies reducirten statt rudicirten
— 17 Jena, die Stunden sind nicht 6, 2, 10, sondern 6, 9, 12, 3, 6, 9.
— 20 Rostock, nicht 7, 2, 9, sondern $\frac{1}{4}(8+2+2.10)$
— 21 Sülz, Januar 1848 bis December 1852: 8, 1, 9, von da ab: 7, 2, 9
— 21 Sülz, Mittel des Februar nicht: —0,87 sondern 0,06
— 25 Emden, Januar 1848 bis März 1854: 8, 3, 11, von da ab: 6, 2, 10
— 27 Lingen, Correction von August 1861 an —0.3. Dieselbe ist bei Berechnung des Mittels berücksichtigt.

A. W. Schade's Buchdruckerei (L. Schade) in Berlin, Stallschreiberstr. 47.

18 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67

Aachen 133
Altmorschen 119
Altona 100
Annaberg 44.45
*Arnsberg 115
*Arys 3
Ballenstedt 73
Bautzen 37
*Berlin 22
Bernburg 62

*Birkenfeld 136
Bonn 128
*Boppard 126
*Breslau 28
*Brocken 75
Bromberg 26
*Calw 145
Cannstadt 144
*Chemnitz 49
Clausthal 76

Cleve 131
*Coblenz 127
Cöln 129
Cöslin 13
Colberg 14
Conitz 11
Crefeld 130
*Danzig 7
*Darmstadt 124
*Dresden 53

Dürkheim 138
Eichberg 33
Elsfleth 106
Elster 43
*Emden 103
*Erfurt 63
Eutin 91
Flensburg 95
*Frankfurt a/M 123
Frankfurt a/O 24

Freiberg 50
Freudenstadt 146
Friedrichshaf. 152
Fulda 118
Georgengrün 47
Giessen 121
Glückstadt 99
*Görlitz 35
*Göttingen 77
Goldberg 80
Gohrisch 56

Gram 158
Gröditz 157
GrossBreitenbach 65
Grüllenburg 52
*Gütersloh 113
*Halle 61
*Hanau 122
Hannover 78
Hechingen 150
Heidenheim 147

*Heilbronn 141
Heiligenstadt 72
Hela 6
Heppens 105
*Hinrichshagen 18
HinterHermsdorf 38
*Hohenheim 143
Hohenzollern 151
Husum 97
*Issny 153

Jever 104
Jülich 132
Kassel 117
Kiel 94
Königsberg 5
Königstein 39
Klix 156
Kreuznach 125
Landskrone 155
Landeck 32

Lauenburg 12
*Leipzig 59
Lingen 110
Löningen 109
*Lübeck 88
Lüneburg 79
*Manheim 139
*Marburg 120
Marnitz 85
Meissen 54

Meldorf 98
Memel 1
Mergentheim 140
*Mühlhausen 70
*Münster 112
*Neisse 31
Neu Brandenburg 20
Neufahrwasser 8
Neumünster 93
Neukrug 9
Neunkirchen 134

Neustadt a/O 90
Neu-Sternberg 4
Neu-Strelitz 19
Norderney 102
*Oberwiesenthal 42
*Oldenburg 108
Olsberg 116
Otterndorf 101
Paderborn 114
Plauen 46

Poel 84
Posen 25
Potsdam 23
Putbus 17
*Ratibor 29
Reitzenhain 41
Regenwalde 15
Rehefeld 40
Riesa 55
Rokittnitz 30

*Rostock 81
Saarbrücken 137
*Salzuflen 111
Salzwedel 21
Schönberg (Meckl.) 87
Schöneberg (Pr.) 10
*Schopfloch 149
Schwarzenberg 51
Schwerin 86
Segeberg 89

Sigmaringen 154
Sondershausen 71
*Stettin 16
*Stralsund 159
*Stuttgart 142
*Sülz 82
Sylt 96
*Tilsit 2
Torgau 60
*Trier 135

*Ulm 148
Wang 34
Wernsdorf 57
Wernigerode 74
Woltersmühle 92
Wustrow 83
Zechen 27
Ziegenrück 64
*Zittau 36
Zwenkau 58
Zwickau 48

18 | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 53 | 54 | 55 | 56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 61 | 62 | 63 | 64 | 65 | 66 | 67

